Základní škola a Mateřská škola Neplachovice, okres Opava, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Učíme se pro život

ŠVP ZV „Učíme se pro život“ byl schválen ředitelkou školy dne 29. 8. 2023 a projednán na pedagogické radě dne 29. srpna 2023 pod č. j. 156/2023 – 1 – 1 – 2

s platností od 1. září 2023

Obsah:

1 Identifikační údaje ... 4
2 Charakteristika školy ... 5
3 Charakteristika školního vzdělávacího programu ... 8
3.1 Zaměření školy ... 8
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 9
Kompetence komunikativní ... 11
Kompetence sociální a personální ... 12
3.3 Poskytování poradenských služeb ve škole ... 14
3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 15
3.4.1 Systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ... 15
3.4.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) ... 15
3.4.3 Specifikace provádění podpůrných opatření ... 15
3.5 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných ... 16
3.5.1 Systém péče o žáky nadané a mimořádně nadané ... 16
3.5.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) ... 16
3.5.3 Specifikace provádění podpůrných opatření ... 16
3.6 Začlenění průřezových témat ... 17
3.6.1 Osobnostní a sociální výchova (OSOV) ... 17
3.6.2 Výchova demokratického občana (VDEM) ... 18
3.6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGLO) ... 18
3.6.4 Multikulturní výchova (MULT) ... 18
3.6.5 Environmentální výchova (ENVV) ... 19
3.6.6 Mediální výchova (MEDV) ... 20
Osobnostní a sociální výchova ... 21
Výchova demokratického člověka ... 23
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ... 24
Multikulturní výchova ... 25
Environmentální výchova ... 26
Mediální výchova ... 27
4 Učební plán ... 28
5 Učební osnovy ... 30
5.1 I. stupeň ... 30
5.1.1 Jazyk a jazyková komunikace ... 30
5.1.1.1 Český jazyk (ČJ) ... 30
5.1.1.2 Anglický jazyk (AJ) ... 63
5.1.2 Matematika a její aplikace ... 75
5.1.2.1 Matematika (M) ... 75
5.1.3 Informatika ... 95
5.1.3.1 Informatika (In) ... 95
5.1.4 Člověk a jeho svět ... 103
5.1.4.1 Prvouka (Pr) ... 103
5.1.4.2 Přírodověda (Př) ... 123
5.1.4.3 Vlastivěda (Vl) ... 136
5.1.5 Umění a kultura ... 146
5.1.5.1 Hudební výchova (HV) ... 146
5.1.5.2 Výtvarná výchova (VV) ... 156

5.1.6 Člověk a zdraví ... 163
5.1.6.1 Tělesná výchova (TV) ... 163
5.1.7 Člověk a svět práce ... 179
5.1.7.1 Praktické činnosti (PČ) ... 179
5.2 II. stupeň ... 191
5.2.1 Jazyk a jazyková komunikace ... 191
5.2.1.1 Český jazyk a literatura (ČJ) ... 191
5.2.1.2 Anglický jazyk (AJ) ... 215
5.2.1.3 Druhý cizí jazyk (RJ/NJ) ... 232
5.2.2 Matematika a její aplikace ... 244
5.2.2.1 Matematika (M) ... 244
5.2.3 Informatika ... 261
5.2.3.1 Informatika (In) ... 261
5.2.4 Člověk a společnost ... 274
5.2.4.1 Dějepis (D) ... 274
5.2.4.2 Výchova k občanství (VO) ... 289
5.2.5 Člověk a příroda ... 306
5.2.5.1 Fyzika (F) ... 306
5.2.5.2 Chemie (CH) ... 325
5.2.5.3 Přírodopis (P) ... 338
5.2.5.4 Zeměpis (Z) ... 355
5.2.6 Umění a kultura ... 374
5.2.6.1 Hudební výchova (HV) ... 374
5.2.6.2 Výtvarná výchova (VV) ... 378
5.2.7 Člověk a zdraví ... 385
5.2.7.1 Výchova ke zdraví (VZ) ... 385
5.2.7.2 Tělesná výchova (TV) ... 397
5.2.8 Člověk a svět práce ... 407
5.2.8.1 Praktické činnosti (PČ) ... 407
5.3 Povinně volitelné předměty ... 419
5.3.1 Počítače (Poč) ... 419
5.3.2 Volitelná výtvarná výchova (vVV) ... 423
5.3.3 Zeměpisný seminář (ZS) ... 428
5.3.4 Přírodovědný seminář (PS) ... 432
5.3.5 Společenskovědní seminář (SVS) ... 437
5.3.6 Seminář z českého jazyka (SzČJ) ... 439
5.3.7 Seminář z matematiky (SzM) ... 446
5.3.8 Technické kreslení (TK) ... 450
5.3.9 Konverzace v cizím jazyce (KAJ, KRJ, KNJ) ... 452
5.3.10 Volitelné praktické činnosti (vPČ) ... 455
5.3.11 Základy administrativy (ZA) ... 460
5.3.12 Zdravotní tělesná výchova (ZTV) ... 463
5.3.13 Finanční gramotnost (FG) ... 466
5.4 Předměty speciální pedagogické péče ... 470
5.4.1 Rozvoj jazykových dovedností ... 470
6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy ... 472
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků ... 472
6.2 Autoevaluace školy ... 473

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Učíme se pro život

Adresa školy:

Základní škola a Mateřská škola Neplachovice, okres Opava, příspěvková organizace
Školní 199, 747 74 Neplachovice
IČ: 70985430
RED-IZO: 600143309
IZO: 120004534

Ředitelka školy:

PaedDr. Ivana Pavlíková

Kontakty:

Tel: 553 662 008
e-mail: zsneplachovice@skolanep.cz
www: zsneplachovice.cz

Koordinátor tvorby ŠVP:

Mgr. Štěpánka Matějková

Zřizovatel:

Obec Neplachovice
Na Návsi 16
747 74 Neplachovice

Tel: 553 662 221
www.neplachovice.cz

……..
PaedDr. Ivana Pavlíková
ředitelka školy

2 Charakteristika školy

- **Úplnost a velikost školy**

Jsme úplnou vesnickou školou s 1. – 9. postupným ročníkem s kapacitou 400 žáků. Jsme spádovou školou pro děti ze tří obcí – Holasovic, Neplachovic a Brumovic, proto asi 50% žáků dojíždí a doprava autobusy vcelku vyhovuje organizaci výuky ve škole.

Základní škola je součástí příspěvkové organizace, která se skládá ze základní školy, mateřské školy, školní družiny, školní jídelny a výdejny mateřské školy.

- **Vybavení školy**

Škola je tvořena 5 pavilóny panelového typu, 15 třídami a odbornými učebnami pro výuku fyziky, chemie a přírodopisu, cizích jazyků, literární výchovy, praktických činností, výtvarné výchovy. Všechny třídy a učebny jsou vybaveny moderní ICT technikou s připojením na internet. K odborným učebnám náleží kabinety, které průběžně doplňujeme novými moderními učebními pomůckami.

K výuce tělesné výchovy a pohybovým aktivitám žáci využívají prostornou tělocvičnu. Chybí hřiště pro míčové hry a atletické disciplíny. K těmto účelům je využíváno víceúčelové hřiště v areálu „Hliník“ a zámecký park sousedící se školou, který rovněž poskytuje možnosti pro výuku některých přírodovědných i jiných předmětů.

O přestávkách se žáci pohybují po chodbách školy, využívají odpočinkové koutky ve třídách a v případě příznivého počasí také školní hřiště a atrium.

Součástí školy je školní jídelna s vlastní vývařovnou, kde se žáci a zaměstnanci školy stravují.

V odpoledních hodinách mohou žáci prvního stupně navštěvovat školní družinu, která má čtyři oddělení s celkovou kapacitou 120 žáků a je v areálu školy. Školní družina má dobré prostorové podmínky.

Všechny budovy školy mají dostatečný počet hygienických zařízení, jsou vytápěny plynovou kotelnou a jsou napojeny na centrální rozvod vody.

Budova školy se průběžně rekonstruuje, v posledních letech byla vyměněna okna, zatepleny všechny pavilony, zrekonstruována WC žáků a hygienické zázemí v prostorách u tělocvičny, vyměněno osvětlení a podlahové krytiny ve třídách.

- **Charakteristika pedagogického sboru**

Počet pedagogických pracovníků se pohybuje v rozmezí 25 – 30 podle počtu žáků. Celková aprobovanost podle vyučovacích předmětů je asi 90%. V pedagogickém sboru převažují ženy a jsou rovnoměrně zastoupeni mladší i starší pedagogové.

Součástí školy je školní družina, kde pracují čtyři kvalifikované vychovatelky.

Ve škole pracují dvě výchovné poradkyně, školní metodička prevence sociálně patologických jevů, dva koordinátoři ICT, koordinátorka EVVO, koordinátorka ŠVP. Většina pedagogů vede v odpoledních hodinách zájmový kroužek, pravidelně se účastní školení v rámci DVPP dle svých potřeb a potřeb školy.

- **Charakteristika žáků**

Školu navštěvují děti místní i dojíždějící z okolních vesnic tří spádových obcí.

Sociální skladba je pestrá, rodinná zázemí různá. Přesto se nám daří vzdělávat a vychovávat žáky tak, že nemáme větší výchovné problémy, a pokud ano, snažíme se ještě více spolupracovat s rodinou.

Každoročně přibývá žáků s různými speciálními vzdělávacími potřebami, s kterými pracují proškolení pedagogové a speciální pedagogové. S jejich problémy jsou seznámeni všichni vyučující a přihlížejí k nim při hodnocení žáků.

Nadaným, ale i ostatním žákům umožňujeme rozvíjet jejich zájmy, schopnosti a dovednosti organizováním školních kol žákovských soutěží a olympiád, účastí nejlepších žáků v okresních a krajských kolech.

- **Dlouhodobé projekty**

Každoročně připravujeme a pořádáme ve škole – Den Země, Evropský den jazyků, Olympijský den, Den dětí, lyžařský kurz, školu v přírodě pro žáky 1. stupně apod.

Pedagogové v rámci svých předmětů realizují s žáky menší školní projekty zaměřené na místní region a aktuální problémy.

Škola dlouhodobě organizuje návštěvy divadel, filmových představení, vystoupení různých uměleckých a výchovně zaměřených představení, exkurze, školní výlety. Pečujeme o pěkné estetické prostředí ve škole a také o zeleň v okolí školy.

Výsledkem těchto aktivit je nejen doplňování výuky, ale také zlepšování prostředí školy, vytváření dobrých kolektivů, rozvíjení zájmů a usměrňování aktivit žáků.

- **Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty**

Spolupráci se zákonnými zástupci se snažíme neustále rozvíjet. Zákonní zástupci žáků mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, v době konzultačních hodin a akcí pro veřejnost, o činnosti školy jsou informováni prostřednictvím informačního systému „Škola OnLine“, webových stránek školy, školního časopisu, příspěvků do zpravodajů obcí.

Při základní škole dlouhodobě pracuje Sdružení rodičů školy, které se zaměřuje na pořádání a financování akcí pro žáky i rodiče.

Ve spolupráci s obcemi zajišťujeme programy na kulturních akcích (Vítání občánků, Den matek, setkání důchodců, Advent na zámku,…), pořádáme školní akademie a spolupracujeme s obecní knihovnou.

Naši žáci i někteří pedagogičtí pracovníci aktivně působí v místních spolcích (Sokol, SDH, AVZO, Rybářský svaz,…).

Spolupracujeme s mateřskými školami, pedagogicko – psychologickými poradnami, speciálně pedagogickými centry a dětskou lékařkou.

- **Mimoškolní činnost**

Součástí základní školy je školní družina, která disponuje čtyřmi hernami, využívá také tělocvičnu a přilehlé prostory v okolí školy.

V odpoledních hodinách mají žáci možnost navštěvovat některý z nabízených zájmových kroužků vedených převážně pedagogickými pracovníky a kroužky, které organizují místní spolky.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím - učit se, řešit problémy, komunikovat a sociálním dovednostem. Charakter práce ve škole má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získávání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Hlavní prioritou školy je budování pozitivního školního klimatu a vytváření takových podmínek výchovně vzdělávacího procesu, aby rodiče žáků neměli důvod své děti přihlásit na jinou školu.

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program „Učíme se pro život“ vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

- chceme žáky učit takovým znalostem a dovednostem, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení
- chceme zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové a projektové vyučování, a tím vést žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu
- pro život v EU chceme posílit výuku cizích jazyků
- chceme vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií
- chceme žákům pomáhat orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení i ve volném čase
- chceme vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu a pravidel vzájemného soužití mezi lidmi
- chceme klást důraz na všestranný rozvoj každého žáka
- chceme žákům umožnit širokou nabídku aktivit (RWCT, eTwinning, Erasmus apod.)
- chceme srovnatelnou péči věnovat žákům nadaným i těm, kteří jsou ohroženi školním neúspěchem
- chceme vést žáky ke zdravému životnímu stylu

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

V rámci procesu vzdělávání usilujeme o to, aby žáci získávali a rozšiřovali si:

- **kompetence k učení**
- **kompetence k řešení problémů**
- **kompetence komunikativní**
- **kompetence sociální a personální**
- **kompetence občanské**
- **kompetence pracovní**
- **kompetence digitální**

.

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků představujících souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Strategie, vedoucí k jejich naplňování, jsou uplatňovány všemi pedagogy

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
Kompetence k učení Žák: - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení - vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení - uvádí věci do souvislostí a propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí - poznává smysl a cíl učení - kriticky hodnotí výsledky svého učení	Učitel: - motivuje žáky k učení - klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, na vyhledávání informací z různých zdrojů (učební texty, knihovna, výukové programy, internet a další multimediální zdroje) - učí žáky plánovat, organizovat a hodnotit jejich činnost - učí žáky rozlišovat podstatné od nepodstatného - učí žáky pracovat s chybou - vede žáky k sebehodnocení - k osvojování metod a vytváření vlastních strategií využívá her, soutěží, experimentů a názorných demonstrací - motivuje žáky k dalšímu učení kladným hodnocením jeho výkonů - umožňuje žákům prezentaci výsledků vlastní práce a jejich srovnávání s pracemi ostatních žáků - při výuce různých předmětů používá jednotné terminologie a společně

	dohodnuté zkratky - propojuje znalosti a schopnosti napříč předměty - rozvíjí vlastní úsudek žáků a uvědomování si zodpovědnosti k sobě i ostatním - zapojuje žáky do různých soutěží a olympiád - vede žáky k celoživotnímu vzdělávání
<u>Kompetence k řešení problémů</u> Žák: - vnímá, rozpozná a pochopí problémovou situaci - promyslí a naplánuje způsob řešení problému - vyhledá informace vhodné k vyřešení problému - využívá získané vědomosti a dovednosti k hledání různých variant řešení - samostatně volí vhodné způsoby řešení - osvědčené postupy aplikuje při řešení nových problémových situací - je schopen obhájit své rozhodnutí - uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí	Učitel: - motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života - používá rozmanité metody práce - vede žáky ke kritickému myšlení - rozborem problémových situací učí žáka rozpoznat a pojmenovat konkrétní problémy - výuku vede tak, aby žáci hledali různá řešení a svoje postupy si dokázali obhájit - umožňuje žákům pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry - vede žáky k vytváření vlastních plánů a pracovních postupů - vytvářením a rozvíjením mezipředmětových vztahů vede žáky k hledání souvislostí - umožňuje žákům otevřeně se vyjadřovat k problémům kolektivu i školy a navrhovat společná řešení - kladným hodnocením podněcuje žákovo sebevědomí a důvěru k vlastním rozhodnutím - otevřeností a atmosférou vzájemné důvěry vytváří žákům prostor ke sdělování vlastních problémů - s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace vede žáky k rozpoznávání a předcházení nebezpečí v případě ohrožení vlastní či ohrožení jiné osoby - organizuje projekty

<u>Kompetence komunikativní</u> Žák: - vhodně komunikuje se spolužáky, učiteli a ostatními zaměstnanci ve škole i mimo ni - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v souvislém a logickém mluveném i písemném projevu - naslouchá a porozumí projevům druhých lidí a vhodně na ně reaguje - obhajuje svůj názor v diskusi, argumentuje - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci s okolním světem - získané komunikativní dovednosti využívá k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití	Učitel: - kladením otevřených otázek vede žáky k vyjadřování celými větami - vhodnými podněty vede žáky ke kladení a správnému formulování otázek, motivuje ke kladení doplňujících otázek - žákovi poskytuje dostatečný časový prostor k vyjádření - zadáváním srozumitelných a jednoznačných pokynů a otázek učí žáka naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení - do výuky zařazuje prvky kooperativního učení - zadáváním samostatných prací učí žáka orientovat se v tištěných materiálech a získané informace správně chápat, třídit a samostatně prezentovat - podporuje komunikaci mezi žáky i mezi žáky a učiteli přes internet - řízeným dialogem učí žáky formulovat a obhajovat vlastní názory - vede žáky ke klidnému a věcnému řešení konfliktních situací - formou her a dramatizace učí žáky zvládat způsoby neverbální komunikace - formou skupinové spolupráce vede žáky k respektování komunikačních bariér a odlišností - podporuje komunikaci v cizím jazyce v rámci mezinárodních projektů - podporuje kladný přístup k literatuře (čtenářské dílny) - podporuje u žáků rozvoj slovní zásoby - učí žáky vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu - podporou přátelských vztahů ve třídách i mezi třídami se snaží odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci mezi žáky - vede žáky k využívání ICT pro komunikaci

<u>Kompetence sociální a personální</u> Žák: - spolupracuje ve skupině při řešení problému - pomáhá ostatním v procesu učení - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu - respektuje společně dohodnutá pravidla - pracuje na rozvoji vlastní osobnosti - ovládá a řídí svoje jednání a chování	Učitel: - stanoví jasně a jednoznačně pravidla chování a vzájemného soužití ve škole i mimo školu - umožňuje žákům podílet se v určité míře na formulaci těchto pravidel - ve výuce zařazuje metody skupinové práce a vzájemné pomoci při učení - poskytuje žákům prostor pro kritické hodnocení skupiny, třídy případně i celé školy - vytvářením různě strukturovaných týmů rozvíjí u žáků schopnost zastávat ve skupině různé role - vede žáky k maximální toleranci a schopnosti empatie ve vztahu k lidem odlišným, nemocným či postiženým - vede žáky k uvědomění si nezbytnosti pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům - pomáhá žákům orientovat se v obtížných osobních či rodinných situacích - starší žáky zapojuje do organizace akcí pro mladší ročníky - při diskuzích učí žáky rozpoznat a pojmenovat vlastní chyby, nedostatky a způsoby chování narušující soužití v třídním nebo školním kolektivu - formou besed a dlouhodobých programů seznamuje žáky s riziky patologických forem chování i s jejich důsledky - posilováním sebeúcty a základního právního povědomí se snaží eliminovat možnosti psychického a fyzického týrání ve škole i v rodině - učí žáky respektovat názory - učí žáky obhajovat své postoje a názory druhých, kompromisu a toleranci - podporuje jejich pozitivní hodnocení sebe samého

Kompetence občanské Žák: - respektuje názory a přesvědčení druhých lidí - chápe základní principy společenských zákonů a norem - zná svá práva a povinnosti - chová se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka - respektuje a chrání naše kulturní a historické tradice - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy	Učitel: - vede žáky k důslednému dodržování školního řádu a pravidel vzájemného soužití - uplatňováním některých demokratických principů v životě školy vytváří základní povědomí o základních právech a povinnostech občana demokratické společnosti - seznamuje žáky s právními principy - seznamuje žáky s činností důležitých orgánů a institucí - učí žáky rozpoznávat a vyhodnocovat pozitivní a negativní projevy chování - vede žáky k ochraně přírody a životního prostředí a aktivně se podílí na jeho utváření - učí žáky zodpovědnému chování - seznamuje žáky s globálními problémy lidstva - zapojuje žáky do projektů
Kompetence pracovní Žák: - bezpečně a účinně používá různé materiály, nástroje a vybavení - dodržuje zásady bezpečnosti při práci - využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a své profesní orientace	Učitel: - průběžně vede žáky k získávání základních pracovních návyků a bezpečnému používání nástrojů, nářadí, pomůcek a vybavení - rozvíjí manuální zručnost a fantazii žáků - vede žáky k sebehodnocení při pracovních činnostech a k reálnému posouzení vlastních možností - a schopností při profesní orientaci - vede žáky ke kladnému vztahu k práci - vytváří základní přehled žáků o pracovním trhu a možnostech uplatnění - výběrem volitelných předmětů pomáhá žákům při profesní orientaci - má vypracován celoškolní plán k volbě povolání - směřuje žáky k vlastním nápadům - a jejich realizaci - seznamuje žáky se základními právními předpisy

Kompetence digitální Žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah - vytváří a upravuje digitální obsah - využívá digitální technologie ke zjednodušení, zefektivnění a zkvalitnění své práce a výstupů - chápe význam digitálních technologií pro společnost a seznamuje se s novými technologiemi - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví	Učitel: - vede žáky k ovládání běžných digitálních technologií, aplikací a služeb - vede žáky k získávání a sdílení dat, informací a digitálního obsahu - vede žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu - vede žáky k využívání digitálních technologií k zjednodušení, zefektivnění a zkvalitnění výstupů žáků - seznamuje žáky s novými technologiemi - posiluje u žáků bezpečnost zařízení i dat - předchází situacím s negativním dopadem používání digitálních technologií na zdraví tělesné i duševní

3.3 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovná poradkyně, ředitelka školy (speciální pedagog), metodička prevence ve spolupráci s třídními učiteli a ostatními pedagogy.

Zaměření poradenských služeb:
- poradenství žákům v oblasti učebních postupů a strategií
- poradenství zákonným zástupcům žáka ve výchově a vzdělávání
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů
- poradenství v obtížných životních situacích
- volba povolání
- poradenství při integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi

Výchovná poradkyně realizuje konzultační hodiny pro zákonné zástupce podle individuální potřeby žáků.

3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.

3.4.1 Systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště řídí ředitelka školy (speciální pedagog). Koordinuje činnost výchovné poradkyně, školní metodičky prevence a učitelů poskytujících pedagogickou intervenci popřípadě předměty speciálně pedagogické péče.

3.4.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

PLPP a IVP na prvním stupni sestavuje třídní učitel, na druhém stupni koordinuje sestavení třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovné poradkyně. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími o stanovení metod práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností a hodnocení výsledků vzdělávání. Ředitelka školy stanoví termín přípravy PLPP a IVP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy a žáky. PLPP a IVP má písemnou podobu.
Práce na sestavení IVP jsou zahájeny po obdržení Doporučení školského poradenského zařízení a je sestaven nejpozději do jednoho měsíce. V případě podpůrného opatření (spočívající v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Minimální doporučená úroveň bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka. IVP může být podle potřeb žáka upravován.

3.4.3 Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:
   - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
   - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi

- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:
   - střídání forem a činností během výuky
   - využívání skupinové práce
   - v případě doporučení vkládat krátké přestávky do vyučovacích hodin
c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče, které jsou zaměřeny na rozvoj jazykových a komunikačních dovedností

3.5 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

3.5.1 Systém péče o žáky nadané a mimořádně nadané

Školní poradenské pracoviště řídí ředitelka školy (speciální pedagog). Koordinuje činnost výchovné poradkyně, školní metodičky prevence a učitelů poskytujících pedagogickou intervenci popřípadě předměty speciální pedagogické péče.

3.5.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovnou poradkyní, školským poradenským zařízením a zákonnými zástupci žáka.
Práce na sestavení IVP jsou zahájeny po obdržení Doporučení školského poradenského zařízení a je sestaven nejpozději do jednoho měsíce. IVP může být podle potřeb žáka doplňován a upravován.

3.5.3 Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky nadané a mimořádně nadané jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení zejména:
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- rozšiřování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích a olympiádách
- nabídka zájmových aktivit

3.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání a jsou důležitým formativním prvkem, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, umožňují propojení vzdělávacích oborů a tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků.

V oblasti základního vzdělávání jsou vymezena průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Výchova demokratického člověka**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- **Multikulturní výchova**
- **Environmentální výchova**
- **Mediální výchova**

3.6.1 Osobnostní a sociální výchova (OSOV)

- reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby a zvláštnosti
- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládání vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací
- podporuje vědomosti a dovednosti týkající se duševní hygieny
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, různosti lidí, názorů a přístupů k řešení problémů
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Je realizována ve vzdělávacích oblastech:

- Jazyk a jazyková komunikace
- Člověk a jeho svět
- Člověk a společnost
- Člověk a příroda
- Umění a kultura
- Člověk a zdraví
- Člověk a svět práce

3.6.2 Výchova demokratického občana (VDEM)

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod, k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností

Je realizována ve vzdělávacích oblastech:

- Člověk a společnost
- Člověk a jeho svět

3.6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGLO)

- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky

Je realizována ve vzdělávacích oblastech:

- Člověk a jeho svět
- Člověk a společnost
- Člověk a příroda
- Jazyk a jazyková komunikace

3.6.4 Multikulturní výchova (MULT)

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti

- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory a schopnosti druhých
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů
- poskytuje znalost některých základních pojmů jako kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost aj.
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu

Je realizována ve vzdělávacích oblastech:

- Jazyk a jazyková komunikace
- Člověk a společnost
- Informační komunikační technologie
- Umění a kultura
- Člověk a zdraví
- Člověk a příroda

3.6.5 Environmentální výchova (ENVV)

- vede k uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy prostředí v různých oblastech světa
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní jednání občana vůči prostředí
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí

Je realizována ve vzdělávacích oblastech:

- Člověk a jeho svět
- Člověk a příroda
- Člověk a společnost
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a zdraví
- Umění a kultura
- Člověk a svět práce

3.6.6 Mediální výchova (MEDV)

- přispívá ke schopnosti samostatně se zapojit do mediální komunikace
- učí využívat potenciál médií jako zdroj informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje získat představy o roli médií v každodenním životě
- rozvíjí komunikační schopnosti, vlastní schopnosti v týmové práci i v redakčním kolektivu
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Je realizována ve vzdělávacích oblastech:

- Člověk a společnost
- Jazyk a jazyková komunikace
- Informační a komunikační technologie
- Umění a kultura

Osobnostní a sociální výchova

Tem. okruhy		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopností poznávání	ČJ, M, Pr HV, VV, PČ	ČJ, M, Pr HV, VV, PČ	ČJ, AJ, M, Pr HV, VV, PČ	ČJ, AJ, M, Př, Vl HV, VV, PČ	ČJ, AJ, M, Vl HV, VV, PČ	AJ, D, F, Z, VO, M HV, VV PČ	AJ, M, D, F, P, Z, VO HV, VV PČ CJ, CvM	AJ, M, D, F, CH, P, Z, VO, HV, VV, vVV CJ, PS, ZS	ČJ, AJ, M, D, F, CH, Z, VO, HV VV, PČ CJ, vVV
	Sebepoznání a sebepojetí	Pr HV	Pr HV	AJ, Pr HV	ČJ, AJ HV	AJ, Př HV	AJ, VO, VZ HV, TV PČ	AJ, VO, VZ HV, TV PČ CJ	ČJ, AJ, VO HV, VV, TV, PČ CJ	ČJ, AJ, VO HV, VV, TV, PČ CJ
	Seberegulace a sebeorganizace	HV, TV	HV, TV	HV, TV	Př, HV, TV	Př, HV, Tv	AJ, VO, VZ TV PČ	AJ, VO, VZ TV PČ CJ	AJ, VO, VZ TV, PČ CJ	AJ, VO TV, PČ CJ
	Psychohygiena	Pr TV	Pr TV	Pr TV	Př TV	TV	AJ, VO, VZ HV	AJ, VO, VZ HV CJ	AJ, VO HV, TV CJ	VO HV, TV CJ
	Kreativita	ČJ HV, VV, PČ	ČJ HV, VV, PČ	ČJ HV, VV, PČ	ČJ HV, VV, PČ	HV, VV, PČ	ČJ, AJ, HV, VV, TV, PČ	ČJ, AJ, VO HV, VV, TV, PČ CJ	ČJ, AJ, VO HV, VV, TV,PČ CJ	ČJ, AJ, HV, VV, TV, PČ CJ

Sociální rozvoj	Poznávání lidí	Pr	Pr	AJ, Pr	AJ, Př HV	AJ, Př, Vl HV	AJ, VZ, VV,	AJ, VO VV,	ČJ, AJ VV,	AJ, VO VV,
	Mezilidské vztahy	Pr, TV	TV, Pr	AJ, P, TV	AJ, Př TV	AJ, Vl TV	ČJ, AJ, VZ, VV, PČ	AJ, VO, VZ VV, PČ CJ	ČJ, AJ, VO, VZ VV, TV, PČ CJ	ČJ, AJ, VO VV, TV, PČ CJ
	Komunikace	ČJ, Pr VV, TV	ČJ, Pr VV, TV	ČJ, AJ, Pr VV, TV	ČJ, AJ, Př, VV, TV	ČJ, AJ, Př, VV, TV, PČ	ČJ, AJ, VZ VV, TV, PČ	ČJ, AJ, VO VV, TV HV, PČ CJ	ČJ, AJ, VO VV, TV, PČ CJ	ČJ, AJ, VO HV, TV, VV, PČ CJ
	Kooperace a kompetice	TV	TV	TV	Př TV	TV	ČJ, AJ, VV, TV	ČJ, AJ, VO VV, TV CJ	ČJ, AJ, VO, VZ VV, TV CJ	ČJ, AJ, VO VV, TV CJ
Morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Pr TV	Pr TV	Pr TV	M, Př TV	M, Př TV	ČJ, M, F, Z, VZ TV, PČ	M, Z, F, VO, TV, PČ CJ	ČJ, M, F, CH, Z, VO, VZ TV, PČ CJ	ČJ, M, F, CH, P, Z, VO TV, PČ CJ
	Hodnoty, postoje, praktická etika	TV	TV	TV	Př, Vl TV	Vl, Př TV	ČJ, VZ TV	ČJ, VO, TV	ČJ, VO, VZ, TV	ČJ, VO, TV

Výchova demokratického člověka

Tem. okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	Pr	Pr	AJ, Pr	AJ, Př	AJ	VO, VZ TV PČ	VO TV PČ	ČJ, VO TV, PČ	VO TV, PČ
Občan, občanská společnost a stát				Vl		VO	VO	VO	D, VO
Formy participace občanů v politickém životě						VO	VO	VO	VO
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Vl	Vl		VO	VO	VO, D

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tem. okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	VV	VV	AJ VV	ČJ, AJ VV	AJ, Vl VV	ČJ, AJ, Z, VV	ČJ, AJ, Z, VV CJ	ČJ, AJ, Z, VV CJ	ČJ, AJ, Z, D, VV CJ
			DEN JAZYKŮ						
Objevujeme Evropu a svět			ČJ, AJ	AJ, Vl	AJ, Vl	AJ VV	AJ, VV CJ	AJ, Z, VV CJ	AJ, D, VV CJ
			DEN JAZYKŮ						
Jsme Evropané					Vl	ČJ, AJ	AJ, VO CJ	AJ, Z, CJ	AJ, D, CJ
			DEN JAZYKŮ						

Multikulturní výchova

Tem. okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference			AJ, Pr	AJ	AJ, Vl	ČJ, AJ HV, VV	ČJ, AJ, VO VV CJ	ČJ, AJ, P, Z HV, VV, CJ	ČJ, AJ VV CJ
Lidské vztahy	Pr	Pr	ČJ, AJ, Pr	AJ, Př, Vl	AJ, Vl, Př	ČJ, AJ, VO TV	ČJ, AJ, VO TV CJ	ČJ, AJ, TV CJ	ČJ, AJ, Z, TV CJ
Etnický původ			Pr	ČJ	Vl	ČJ, AJ, D	ČJ, AJ, D CJ	ČJ, AJ, D CJ	ČJ, AJ, D, Z CJ
Multikulturalita			AJ, Pr	AJ, Vl	AJ, Vl	ČJ, AJ	ČJ, AJ, Z CJ	ČJ, AJ CJ	ČJ, AJ CJ
Princip sociálního smíru a solidarity				Př	Vl		Z	Z, VO	Z, VO

Environmentální výchova

Tem. okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	Pr VV	Pr VV	Pr VV	Př VV	Př VV	P, Z	P, Z	P, Z	
Základní podmínky života	Pr VV, PČ	Pr VV, PČ	Pr VV, PČ	Př VV, PČ	Př, VV, PČ	P, Z PČ	P, PČ	CH, P, PČ	P, Z PČ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pr	Pr	Pr	Př, Vl, PČ	Př, Vl, PČ	Z	P, Z, VO	F, CH, P, Z, PČ	F, CH, P, Z,
	DEN ZEMĚ								
Vztah člověka k prostředí	Pr VV, TV	Pr VV, TV	Pr VV, TV	Př, Vl VV, TV	Př VV, TV	P,VV, TV, PČ	P, VO VV, TV, PČ	CH, P, VV, TV, PČ	ČJ, F, CH, P, Z, VV, TV, PČ
	DEN ZEMĚ								

Mediální výchova

Tematické okruhy		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Receptivní činnosti	kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				ČJ, AJ	ČJ, AJ	ČJ, AJ	AJ CJ	ČJ, AJ CJ	ČJ, AJ, VO CJ
	interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				ČJ		VO	VO CJ	ČJ, VO CJ	VO
	stavba mediálních sdělení						ČJ, In	AJ, ČJ	ČJ, AJ,	ČJ, AJ,
	vnímání autora mediálních sdělení								ČJ	ČJ
	fungování a vliv médií ve společnosti						In, VO	VO, In	ČJ, VO	VO
Produktivní činnosti	tvorba mediálního sdělení	VV	VV	ČJ VV	ČJ, In VV	ČJ, In VV	ČJ, In	ČJ, AJ, In CJ	ČJ, AJ, CJ	ČJ, AJ, CJ
	práce v realizačním týmu						ČJ, In	ČJ, In	ČJ	ČJ

4 Učební plán

UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ

Mini-mální časová dotace	Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem	Z toho DČD
			1.	2.	3.	4.	5.		
33	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8+1	7+2	7+2	5+2	5+2	41	9
9		Anglický jazyk	-	0+1	3	3	3	10	1
20	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4
2	Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	0
12	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	14	-
		Přírodověda	-	-	-	2	1+1		1
		Vlastivěda	-	-	-	2	1+1		1
12	Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	-
		Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		-
10	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-
5	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	-
16		**DČD**	**1**	**4**	**3**	**3**	**5**		**16**
118	**Celkem**		**20**	**22**	**24**	**26**	**26**	**118**	

Poznámky:

Disponibilní hodiny lze využít k pedagogické intervenci, popřípadě jako předmět speciální pedagogické péče.
Povinná výuka plavání je zařazena do předmětu Tělesná výchova ve 2. – 4. ročníku.

UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ

Minimální časová dotace	Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem	Z toho DČD
			6.	7.	8.	9.		
15	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3+1	3+1	3+1	3+1	16	4
12		Anglický jazyk	3	3	4	3+1	14	1
6[1]		Druhý cizí jazyk	-	2	2	2	6	0
15	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	3+1	16	1
4	Informatika	Informatika	1	1	1	1	4	0
11	Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	1+1	8	1
		Výchova k občanství	0+1	1	1	1	4	1
21	Člověk a příroda	Fyzika	1+1	2	2	2	8	1
		Chemie	-	-	2	1+1	4	1
		Přírodopis	1+1	2	2	1	7	1
		Zeměpis	2	1+1	2	2	8	1
10	Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	-
		Výtvarná výchova	2	1	1	1	5	-
10	Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	-	-	2	-
		Tělesná výchova	2	2	2	1+1	8	1
3	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	0+1	4	1
		Povinně volitelné předměty	0	0+1	0+1	0+2	4	4
18		DČD	4	3	2	9		18
122	**Celkem**		**28**	**30**	**32**	**32**	**122**	

Poznámky:

[1] Časová dotace může být upravena popř. celý vzdělávací obsah nahrazen jiným v souvislosti s podpůrným opatřením.

5 Učební osnovy

5.1 I. stupeň

5.1.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1.1 Český jazyk (ČJ)

a) Obsahové vymezení
Předmět Český jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je na I. stupni vyučován v 1. – 5. ročníku.
Vzdělávání v oblasti *Komunikační a slohové výchovy* a *Jazykové výchovy* směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- samostatně vyjadřovali své myšlenky v mluvené i písemné formě
- četli s porozuměním text přiměřený věku a správně analyzovali a kriticky posuzovali jeho obsah
- si osvojili spisovnou podobu českého jazyka v mluvené i písemné formě a výstižně formulovali a sdělovali své myšlenky, prožitky a pocity
- si osvojili správné návyky při psaní
- si vytvořili kladný vztah k mateřskému jazyku

Vzdělávání v oblasti *Literární výchovy* směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- si osvojili správné čtenářské návyky
- vytvořili si kladný vztah k literatuře
- rozlišovali literární fikci od skutečnosti
- se seznamovali se základními literárními útvary a formulovali vlastní názory o přečteném díle
- rozvíjeli schopnosti tvořivé interpretace a produkce
- získali jednoduchý přehled o dětských spisovatelích a ilustrátorech

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z oblastí:

Komunikační a slohová výchova
Jazyková výchova
Literární výchova,

které se v jednotlivých vyučovacích hodinách vzájemně prolínají a doplňují.
Psaní je součástí Komunikační a slohové výchovy, vyučuje se zpravidla v menších časových celcích, než je vyučovací hodina.

b) Časové vymezení
1. ročník 8 hodin + 1 disponibilní hodina
2. ročník 7 hodin + 2 disponibilní hodiny
3. ročník 7 hodin + 2 disponibilní hodiny
4. ročník 5 hodin + 2 disponibilní hodiny
5. ročník 5 hodin + 2 disponibilní hodiny

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje ve třídě s možností využití odborných učeben školy (učebna PC, knihovna) nebo návštěvy místní knihovny, kina, opavského divadla a zhlédnutí kulturních vystoupení ve škole či mateřské škole.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Český jazyk jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Rozvoj schopností poznávání
- Kreativita
- Komunikace

Multikulturní výchova
- Multikulturalita

Mediální výchova
- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

e) Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vedeme žáky k samostatnosti
- vedeme žáky ke čtení s porozuměním, k vybírání, třídění a používání podstatných informací
- vedeme žáky k sebehodnocení
- vedeme žáky k uplatňování svých znalostí a schopností v soutěžích
- rozšiřujeme u žáků slovní zásobu
- zařazujeme činnostní učení a využíváme metodu kritického myšlení
- vedeme žáky k využívání znalostí a dovedností napříč předměty

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k hledání různých způsobů řešení, jejich zhodnocení a obhájení
- učíme žáky úměrně věku využívat a používat informací ze všech možných zdrojů (ústní, tištěné,…)
- vedeme žáky ke kritickému myšlení
- organizujeme projekty

Kompetence komunikativní
- umožňujeme práci ve skupinách
- učíme žáky vhodně komunikovat se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- učíme žáky vyjadřovat se výstižně a souvisle, naslouchat ostatním a vhodně argumentovat
- podporujeme kladný vztah k lieratuře
- učíme žáky své nápady prezentovat ve školním časopise

Kompetence sociální a personální

- zvyšujeme u žáků jejich sebedůvěru
- učíme žáky zvládat soužití v kolektivu
- vedeme žáky k tomu, aby rozeznali nesprávné chování a jednání
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině (dvojici), k vytvoření příjemné atmosféry
- vedeme žáky k ocenění práce své i svých spolužáků
- učíme žáky obhájit své postoje a názory

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat individuální rozdíly (integrovaní žáci)
- vedeme žáky k zodpovědnému chování ve škole i mimo ni
- přibližujeme žákům kulturní i historické dědictví návštěvami výstav, muzeí a regionálních historických památek a tím je aktivně zapojujeme do kulturního dění

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce, k udržování pořádku na pracovním místě, ke správnému používání pomůcek
- vedeme žáky k použití získaných znalostí pro svůj další rozvoj
- umožníme žákům zapojení do zájmových útvarů a mimoškolních aktivit
- podporujeme žáky ve vlastních nápadech a jejich realizaci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálního zařízení, webových nástrojů a vhodných aplikací k procvičování učiva
- podporujeme žáky, aby v rámci svých možností řešili běžné technické problémy při používání digitálního zařízení
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- učíme žáky používat i online jazykové příručky
- vedeme žáky, aby nácvik písma prováděli i v grafické aplikaci
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech
- vedeme žáky k využívání textových editorů při tvorbě slohových útvarů a dodržování typografických pravidel
- žáky učíme citovat zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Český jazyk			**Ročník: 1.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Komunikační a slohová výchova Žák: - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Žák: - uvědoměle čte, reprodukuje, vyjadřuje svoji zkušenost	**Čtení** - technika čtení - čtení pozorné, plynulé - znalost orientačních prvků v textu (nadpis, řádek)	
- porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti	- chápe a rozezná pokyny odpovídající možnostem žáka 1. ročníku	**Naslouchání** - praktické naslouchání (zdvořilé) - věcné naslouchání (pozorné)	
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- vystupuje zdvořile - volí vhodné oslovení	Základní komunikační pravidla: - oslovení - zdvořilé vystupování	
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost	- pečlivě vyslovuje - vyslovuje délky samohlásek - rozvíjí znělost hlasu	**Mluvený projev** - výslovnost - dýchání - tvoření hlasu	

- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- správně a přirozeně dýchá a volí tempo řeči	**Mluvený projev** - výslovnost - dýchání - tvoření hlasu	
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- používá odpovídající pozdrav - volí vhodné oslovení - užije prosbu	Komunikační žánry: - pozdrav - oslovení - prosba Mimojazykové prostředky řeči: - mimika, gesta	
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- vyjadřuje svoji zkušenost vlastními slovy, sděluje	**Mluvený projev** - vypravování	
- zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	- správně sedí a drží psací náčiní	Základní hygienické návyky: - správné sezení - držení psacího náčiní - hygiena zraku - zacházení s grafickým materiálem	

- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- píše správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře - spojuje písmena, slabiky, slova, zachovává rozestup písmen - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova	Technika psaní: - úhledný, čitelný a přehledný písemný projev - spojování písmen a slabik - zachování rozestupu písmen - diakritická znaménka	
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova - napíše adresu, blahopřání	Žánry písemného projevu: - adresa - blahopřání	
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- seřazuje a třídí dějové posloupnosti, uspořádá a vytváří vypravování	**Mluvený projev** - vypravování na základě obrazového materiálu	

Jazyková výchova Žák: - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Žák: - rozlišuje hlásky (písmena) - poznává písmena abecedy ve vztahu k odpovídajícím hláskám - převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané	**Zvuková stránka jazyka** - sluchové rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	

Literární výchova Žák: - čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Žák: - recituje kratší básnický text - přednese některá rozpočitadla a říkanky - vypravuje pohádku - vyjadřuje své pocity z četby - hodnotí vlastnosti postav - orientuje se v pohádkách	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - vlastní výtvarný doprovod **Základní literární pojmy** - rozpočitadlo - hádanka - říkanka - báseň - pohádka - poslech literárních textů	

Český jazyk			Ročník: 2.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Komunikační a slohová výchova Žák: - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Žák: - čte hlasitě a tiše s porozuměním - najde orientační prvky v textu - použije čtení jako zdroj informací	**Čtení** - čtení pozorné, plynulé - znalost orientačních prvků v textu (nadpis, odstavec) - čtení jako zdroj informací	
- porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti	- prakticky i věcně naslouchá - přiměřeně reaguje na mluvené pokyny přiměřené složitosti	**Naslouchání** - praktické naslouchání (zdvořilé) - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné)	
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- vhodně oslovuje - střídá role posluchače a mluvčího - vystupuje zdvořile	Základní komunikační pravidla: - oslovení - střídání rolí mluvčího a posluchače - zdvořilé vystupování	
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- pečlivě vyslovuje - pozná a opraví nesprávnou a nedbalou výslovnost	**Mluvený projev** - výslovnost - tvoření hlasu	

- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- správně dýchá - volí tempo řeči	**Mluvený projev** - dýchání - tvoření hlasu	
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- vyjadřuje se v závislosti na komunikační situaci - používá odpovídající pozdrav - volí vhodné oslovení - užije prosbu, omluvu	Vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry: - pozdrav - oslovení - prosba - omluva Mimojazykové prostředky řeči: - mimika, gesta	
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- dodržuje posloupnost děje na základě pozorování - pojmenovává předměty a jejich vlastnosti	**Mluvený projev** - vypravování - popis	

- zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	- správně sedí a drží psací náčiní	Základní hygienické návyky: - správné sezení - držení psacího náčiní - hygiena zraku - zacházení s grafickým materiálem	
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře a dodržuje sklon písma - správně spojuje písmena, slabiky, zachovává rozestup písmen - píše jednoduchý text - správně užívá velká písmena ve slovech i větě a diakritická znaménka - kontroluje vlastní písemný projev	Technika psaní: - úhledný, čitelný a přehledný písemný projev - spojování písmen a slabik - zachování rozestupu písmen - velká písmena ve slovech i větě - diakritická znaménka	
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- napíše adresu, blahopřání a pozdrav z prázdnin	Žánry písemného projevu: - adresa - blahopřání - pozdrav z prázdnin	
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- sestaví dějovou posloupnost ilustrací a vypráví příběh	- vypravování	

Jazyková výchova			
Žák: - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Žák: - rozliší zvukovou a grafickou podobu slova - rozdělí slovo na hlásky - odliší dlouhé a krátké samohlásky	**Zvuková stránka jazyka** - sluchové rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	
- porovnává významy slov, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	- označí slovní význam (slovo nadřazené, podřazené, souřadné)	**Slovní zásoba a tvoření slov** - význam slov	
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- poznává podstatná jména, slovesa a předložky	**Tvarosloví** - slovní druhy	
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- spojuje dvě nebo více vět, používá vhodné spojky a jiné spojovací výrazy	**Skladba** - věta jednoduchá a souvětí	

- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího	- rozezná věty dle postoje mluvčího	Druhy vět podle postoje mluvčího	
- odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách	- rozlišuje hlásky - správně píše i/y po měkkých a tvrdých souhláskách	**Pravopis** - psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách	
- odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev	- správně vyslovuje a píše slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	- výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	
- odůvodňuje a píše správně ú/ů	- použije správně ú/ů	- psaní ú/ů	
- odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty	- píše a zdůvodní velká písmena na začátku věty	- psaní velkého písmene na začátku věty	
- odůvodňuje a píše správně vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování	- rozlišuje obecná a vlastní jména, místní jména - správně užívá pravopis	- pravopis vlastních jmen - pravopis jmen místních	

Literární výchova			
Žák: - čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přeměřené věku	Žák: - plynule čte jednoduchý text - užívá vhodného slovního přízvuku - uplatňuje přirozenou intonaci - recituje básně	**Zážitkové čtení a naslouchání** **Tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů	
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- vyjadřuje své pocity z četby - hodnotí vlastnosti postav	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- popíše rozdíl mezi prózou a poezií - orientuje se v pohádkách	**Základní literární pojmy** - báseň - básník - pohádka - spisovatel - kniha - čtenář	
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- řeší hádanky a slovní hříčky - dramatizuje pohádky nebo povídky - spojuje obsah textu s ilustrací	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod	

Český jazyk			Ročník: 3.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Komunikační a slohová výchova Žák: - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Žák: - využívá čtení jako zdroj informací	**Čtení** - praktické (pozorné, plynulé) - věcné (vyhledávací, klíčová slova)	
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- reaguje na písemné nebo mluvené pokyny přiměřené složitosti - používá naslouchání praktické a věcné	**Naslouchání** - praktické (zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem) - věcné (pozorné, soustředěné, aktivní - reagovat otázkami)	
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- střídá role posluchače a mluvčího	Základní komunikační pravidla: - střídání rolí mluvčího a posluchače	
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- pečlivě vyslovuje - pozná a opravuje svou nesprávnou či nedbalou výslovnost	**Mluvený projev** - správná výslovnost	

- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- ovládá základy techniky mluveného projevu	**Mluvený projev** - správné dýchání - tvoření hlasu	
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích, na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- vyjadřuje se souvisle a klade otázky - střídá role mluvčího a posluchače - vystupuje zdvořile - vypravuje dle názorných pomůcek - používá mimojazykové prostředky (jednoduchá mimika a gesta)	Základní komunikační pravidla: - střídání rolí mluvčího a posluchače Komunikační žánry: - zpráva - oznámení - vypravování. Mimojazykové prostředky: - mimika, gesta	
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- dodržuje posloupnost děje - vyjadřuje se souvisle - popisuje jednoduché předměty a činnosti	**Mluvený projev** - vypravování - popis	
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Vypravování	

- zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	- při psaní dodržuje základní hygienické návyky	**Písemný projev** - správné sezení - držení psacího náčiní - hygiena zraku - zacházení s grafickým materiálem .	
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- píše čitelně, úhledně a přiměřeně rychle - provádí kontrolu vlastního projevu	Technika psaní	
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- napíše správně adresu, blahopřání, pozdrav, dopis	Formální úprava textu Žánry písemného projevu: - adresa - blahopřání - pozdrav - dopis	

Jazyková výchova			
Žák: - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Žák: - správně moduluje souvislou řeč (tempo, intonace, přízvuk) - sluchově rozliší hlásky - správně vyslovuje hlásky, souhlásky a souhláskové skupiny	**Zvuková stránka jazyka** - sluchové rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin Modulace souvislé řeči: - slovní přízvuk	
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	- třídí slova podle významu (slova opačná, souřadná, nadřazená, podřazená, příbuzná)	Význam slova	
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	**Tvarosloví**	
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- poznává a rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	**Tvarosloví** - slovní druhy	

- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- skloňuje podstatná jména, přídavná jména - časuje slovesa	**Tvarosloví** - tvary slov	
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- odlišuje větu jednoduchou od souvětí - používá vhodné spojovací výrazy	**Skladba** - věta jednoduchá a souvětí	
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- odlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího - správně používá intonaci vět (zvláštní melodii)	Druhy vět podle postoje mluvčího Zvuková stránka jazyka: - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	
- odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech,	- správně používá pravopis i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - zvládá vyjmenovaná slova a jejich použití v textu	**Pravopis** - i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - vyjmenovaná slova	

- odůvodňuje a píše správně dě,tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev	- správně vyslovuje a píše slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě a písmeny ú/ů	- výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - psaní ú/ů	
- odůvodňuje a správně píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- píše a zdůvodní velká písmena na začátku věty - píše správně obvyklá vlastní jména osob, zvířat a věcí. - uvědoměle zvládá jména osob	- psaní velkého písmene na začátku věty - podstatná jména obecná a vlastní - jméno a příjmení	
	- řadí písmena podle abecedy - procvičuje abecedu - vyhledá přibližnou polohu hledaného písmene v řadě	- abeceda	

Literární výchova			
Žák: - čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Žák: - plynule čte souvětí a věty - čte přiměřené umělecké, populární a naukové texty s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků	**Poslech literárních textů** **Zážitkové čtení a naslouchání** **Tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů	
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- hledá podstatu příběhu a jeho smysl - charakterizuje literární postavy	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - vlastní výtvarný doprovod - volná reprodukce přečteného textu	
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- rozlišuje prózu od poezie - používá pojem básník, báseň, verš, rým - odlišuje pojmy povídka, bajka, spisovatel, ilustrátor	**Základní literární pojmy** - báseň - básník - verš - rým - povídka - bajka - spisovatel - ilustrátor	
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- podle svých schopností vypráví pohádku nebo povídku - předvede pohádku, scénku	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - dramatizace	

Český jazyk			Ročník: 4.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Komunikační a slohová výchova Žák: - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Žák: - čte správně, uvědoměle a plynule přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - čte s přirozenou intonací, správným přízvukem slovním i větným - člení věty podle smyslu (frázuje), při výrazném čtení užívá vhodné síly, výšky a barvy hlasu - využívá čtení jako zdroj informací	**Čtení** Čtení praktické: - technika čtení, čtení pozorné, plynulé - znalost orientačních prvků v textu	
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodnému pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- uvede hlavní myšlenku literárního díla - třídí získané informace - shrnuje základní informace - rozlišuje pojem podstatné a okrajové informace	**Čtení** Věcné čtení: - čtení jako zdroj informací - čtení vyhledávací - klíčová slova	

- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- hodnotí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - vyvodí závěr sdělení	**Naslouchání** Věcné naslouchání: - pozorné, soustředěné - aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami	
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- reprodukuje sdělení, text - rozlišuje podstatné od méně podstatného - hovoří souvisle o přečteném textu	Základní komunikační pravidla: - mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) **Naslouchání** - pozorné, soustředěné - aktivní	
- vede správně dialog, telefonický rozhovor	- klade otázky, tvoří odpovědi - vyjadřuje se stručně a výstižně - vyjadřuje se srozumitelně, spisovně	Základní komunikační pravidla: - oslovení - zahájení a ukončení dialogu - střídání rolí mluvčího a posluchače - zdvořilé vystupování **Mluvený projev** - vyjadřování závislé na komunikační situaci	
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- vyjadřuje své pocity z poslechu nebo četby reklam - podle svých schopností hodnotí jejich obsah	**Naslouchání** - věcné naslouchání	

- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- vyjadřuje se srozumitelně, nahlas - užívá vhodný pozdrav a oslovení - vhodně přednese omluvu, prosbu, zprávu, oznámení	**Mluvený projev** - vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry: - pozdrav - oslovení - omluva - prosba - zpráva - oznámení	
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- odlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost - výslovnost vhodně užívá podle komunikační situace	**Mluvený projev** - výslovnost - vyjadřování závislé na komunikační situaci	
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- zná základní formy společenského a úředního styku - užívá náležitosti jednotlivých forem - napíše správně omluvenku, oznámení, pozvánku, inzerát	Technika psaní: - úhledný, čitelný a přehledný písemný projev - formální úprava textu - žánry písemného projevu: omluvenka, oznámení, pozvánka, inzerát	
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	- sestaví jednoduchou osnovu a vypravuje podle ní ústně nebo písemně - dodržuje časovou posloupnost	Vypravování (komunikační žánr, žánr písemného projevu)	

Jazyková výchova Žák: - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Žák: - porovnává význam slov - třídí slova podle významu - pozná slova jednoznačná, mnohoznačná, slova opačného významu, slova souznačná, stejně znějící a citově zabarvená	**Slovní zásoba a tvoření slov** - slova a pojmy - význam slov: slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- rozlišuje kořen, předponu, příponu a koncovku	Stavba slova (kořen, část předponová, příponová, koncovka)	
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- rozlišuje slovní druhy - skloňuje podstatná jména - časuje slovesa	**Tvarosloví** - slovní druhy - tvary slov	
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- vyhledává slova spisovná a nespisovná, porovnává je a rozlišuje, kdy se mohou užívat	Význam slov	

- vyhledává základní skladební dvojici	- určuje podmět a přísudek	**Skladba** - základní skladební dvojice	
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - věty jednoduché spojuje v souvětí	**Skladba** - věta jednoduchá a souvětí	
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- spojuje věty jednoduché v souvětí vhodnými spojovacími výrazy	**Skladba** - věta jednoduchá a souvětí	
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- používá i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných i příbuzných slov	**Pravopis**	
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- píše i/y v příčestí minulém	**Pravopis** - shoda přísudku s podmětem	

Literární výchova			
Žák: - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Žák: - výstižně vyjadřuje pocity z četby - kreslí ilustrace k textu - hodnotí postavy a děj literárního díla	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - volná reprodukce textu - vlastní výtvarný doprovod	
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- reprodukuje obsah textu - vypráví podle osnovy - recituje - tvoří jednoduchou pohádku nebo bajku - dramatizuje text	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - volná reprodukce - přednes vhodných literárních textů - dramatizace	
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- všímá si rozdílu mezi texty uměleckými a neuměleckými - vyhledává různé typy textů	**Poslech literárních textů** **Zážitkové čtení**	
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- rozumí základním literárním pojmům - rozlišuje rozpočitadlo, hádanku, říkanku, pohádku, povídku, bajku a báseň	**Základní literární pojmy** - rozpočitadlo, hádanka, báseň, verš, rým, přirovnání, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, ilustrátor, kniha, čtenář	

Český jazyk			Ročník: 5.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Komunikační a slohová výchova Žák: - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Žák: - čte správně, uvědoměle a plynule přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - čte s přirozenou intonací, správným přízvukem slovním i větným - člení věty podle smyslu (frázuje), při výrazném čtení užívá vhodné síly, výšky, barvy hlasu - využívá čtení jako zdroj informací	**Čtení** Čtení praktické: - technika čtení - čtení pozorné, plynulé - znalost orientačních prvků v textu	
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- uvede hlavní myšlenku literárního díla/ukázky, vztah mezi názvem (titulem) a obsahem textu - čte naukové texty	**Čtení** Čtení věcné: - klíčová slova - čtení vyhledávací - čtení jako zdroj informací	
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- analyzuje sdělení, vyjadřuje jej vlastními slovy - posoudí úplnost či neúplnost sdělení	**Naslouchání** Věcné naslouchání: - pozorné, soustředěné - aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami	

- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- reprodukuje sdělení, text - pamatuje si podstatné údaje	**Naslouchání** - pozorné, soustředěné - aktivní Základní komunikační pravidla: - mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- posoudí a zaujme stanovisko na předmět reklamy	**Naslouchání** Věcné naslouchání: - role posluchače	
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- sdělí jednoduchý vzkaz, zprávu, oznámení - vybírá výstižné výrazy	Vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry: - vzkaz - zpráva - oznámení	
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- rozlišuje jazykové prostředky spisovné a nespisovné	Vyjadřování závislé na komunikační situaci	
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- zná základní formy společenského a úředního styku	**Písemný projev** Technika psaní: - úhledný, čitelný a přehledný písemný projev - formální úprava textu	

	- užívá náležitosti jednotlivých forem: - vzkaz - zpráva - popis - jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník)	Žánry písemného projevu: - vzkaz - zpráva - popis - jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník)	
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	- sestaví jednoduchou osnovu a vypravuje podle ní ústně nebo písemně	Vypravování (komunikační žánr, žánr písemného projevu)	

Jazyková výchova			
Žák: - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Žák: - třídí slova podle významu – slova opačná, souřadná, nadřazená, podřazená, příbuzná - pozná slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná a souznačná, citově zabarvená - rozšiřuje slovní zásobu	**Slovní zásoba a tvoření slov** - slova a pojmy - význam slov (slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma)	
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- odvozuje předponami / příponami - analyzuje stavbu slova (kořen, část předponová, příponová, koncovka)	Stavba slova (kořen, část předponová, příponová, koncovka)	
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- určuje slovní druhy plnovýznamových slov - používá gramaticky správné tvary ve svém mluveném projevu	**Tvarosloví** - slovní druhy - tvary slov	
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- užívá průběžně spisovnou výslovnost i pravopis	Význam slov	
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- vyhledává základní skladební dvojici - označuje základ věty v neúplné základní skladební dvojici	**Skladba** - základní skladební dvojice	

- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- odlišuje jednoduchou větu a souvětí - vhodně spojuje věty jednoduché v souvětí	**Skladba** - věta jednoduchá a souvětí	
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- spojuje dané věty v souvětí s různými spojovacími výrazy	**Skladba** - souvětí	
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- správně užívá vyjmenovaná slova (i frekventovaná slova příbuzná) - píše správně koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých	**Pravopis** - vyjmenovaná slova - koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých	
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- správně užívá koncovky příčestí minulého	**Pravopis** - pravopis syntaktický (shoda přísudku s holým podmětem)	

Literární výchova			
Žák: - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Žák: - výstižně vyjadřuje zážitky z četby	**Poslech literárních textů** **Zážitkové čtení a naslouchání** **Tvořivé činnosti s literárním textem** - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod	
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- tvoří vlastní literární text na dané téma - volně reprodukuje text	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - volná reprodukce textu	
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- výrazně čte umělecké texty - studijně čte texty naukové	**Základní literární pojmy** - literární druhy a žánry: - rozpočitadlo - hádanka - říkanka - báseň - pohádka - bajka - povídka	
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- používá základní literární pojmy při jednoduchém rozboru literárních textů	**Základní literární pojmy:** spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání	

5.1.1.2 Anglický jazyk (AJ)

a) Obsahové vymezení
Předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Cizí jazyk a je vyučován na I. stupni ve 2. - 5. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Anglického jazyka směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- probudil se u nich zájem k osvojení anglického jazyka
- seznámili se se zvyky, kulturou a životem v anglicky mluvících zemí
- rozvíjel se u nich pozitivní vztah k odlišným kulturám
- překonal se ostych a zvyšovala se sebedůvěra při užívání daného jazyka
- naučili se základní pravidla pro běžnou komunikaci
- hravou formou využívali základů angličtiny
- si osvojili znakovou podobu jazyka a zvládli vztah mezi grafickou a zvukovou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z oblastí:

Receptivní řečové dovednosti
Produktivní řečové dovednosti
Interaktivní řečové dovednosti,

které se v jednotlivých vyučovacích hodinách navzájem prolínají a doplňují.

b) Časové vymezení
2. ročník 1 disponibilní hodina
3. ročník 3 hodiny
4. ročník 3 hodiny
5. ročník 3 hodiny

c) Organizační vymezení
Vyučovací hodiny probíhají převážně v jazykové učebně, která je pro výuku vybavena interaktivní tabulí a interaktivním zařízením pro poslech, nástěnnými tabulemi základních gramatických jevů a tematických okruhů slovní zásoby. Využíváme interaktivní učebnice, audio i video nahrávky básniček, říkanek a písniček.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace

Multikulturní výchova
- Kulturní diference
- Lidské vztahy

- Multikulturalita

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- předkládáme žákům slovní zásobu a nové informace hravou a zajímavou formou
- propojujeme výuku angličtiny s mateřským jazykem, hudební, pohybovou a dramatickou výchovou
- zařazujeme vyučovací metody (poslech, čtení s porozuměním,…) a formy práce (rozhovor, improvizace,…)
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vyhledávat informace z různých zdrojů (slovník, encyklopedie, časopisy), řešit rébusy, doplňovat neúplný text
- rozvíjíme představivost dětí

Kompetence komunikativní

- učíme děti zvládnout základní fráze a komunikační obraty při vedení rozhovorů
- vytváříme a rozšiřujeme slovní zásobu přiměřenou schopnostem žáků
- umožňujeme žákům komunikovat mezi sebou anglicky o daném tématu
- vedeme žáky ke čtení s porozuměním

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům spolupracovat ve skupinách (dvojicích) k vytvoření příznivého klimatu pro cizojazyčnou konverzaci
- vedeme žáky k ocenění svého výkonu i výkonů svých spolužáků

Kompetence občanské

- přibližujeme žákům zvyky, kulturu a život v anglicky mluvících zemích

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s učebními postupy potřebnými k efektivnímu studiu anglického jazyka
- snažíme se podněcovat aktivitu žáků a jejich tvůrčí přístup k jednotlivým činnostem

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálního zařízení, webových nástrojů a vhodných aplikací k procvičování učiva
- podporujeme žáky, aby v rámci svých možností řešili běžné technické problémy při používání digitálního zařízení
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- učíme žáky používat online slovníky
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Anglický jazyk			**Ročník: 2.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Řečové dovednosti Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal **Poslech s porozuměním** Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Žák: - porozumí krátkému vyslechnutému sdělení - užívá základy správné výslovnosti osvojené slovní zásoby (školní potřeby, barvy, zvířata, dny v týdnu …) Žák: - adekvátně reaguje na krátké vyslechnuté sdělení a odpovídá	**Zvuková podoba jazyka** - základní výslovnostní návyky **Slovní zásoba** - osvojení a používání základní slovní zásoby **Jednoduchá sdělení** - představování **Tematické okruhy** - škola - domov - rodina - lidské tělo	

Anglický jazyk			**Ročník: 3.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Řečové dovednosti Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Žák: - porozumí krátkému vyslechnutému sdělení a odpovídá - užívá základy správné výslovnosti osvojené slovní zásoby (školní potřeby, barvy, ovoce, zvířata, dny v týdnu …) - pochopí obsah krátkého psaného textu - pochopí obsah jednoduché konverzace na dané téma	**Zvuková podoba jazyka** - základní výslovnostní návyky **Slovní zásoba** - osvojení a používání základní slovní zásoby - grafická podoba jazyka - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **Jednoduchá sdělení** - představování - blahopřání **Tematické okruhy** - škola - domov - rodina - lidské tělo	

Poslech s porozuměním Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Žák: - adekvátně reaguje na krátké vyslechnuté sdělení a odpovídá	**Komunikační situace probraných tematických okruhů**	
Mluvení Žák: - zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Žák: - aktivně konverzuje na dané téma	**Komunikační situace probraných tematických okruhů**	
Čtení s porozuměním Žák: - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Žák: - vyhledá požadovanou informaci v tematicky osvojeném textu	**Komunikační situace probraných tematických okruhů**	
Produktivní řečové dovednosti Žák: - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici	Žák: - porozumí krátkému sdělení a adekvátně reaguje	**Komunikační situace probraných tematických okruhů**	

vizuální oporu **Psaní** Žák: - napíše krátký text s použitím jednoduchých slovních spojení o sobě	Žák: - pasivně konverzuje na dané téma	**Komunikační situace probraných tematických okruhů**	

Anglický jazyk			**Ročník: 4.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Řečové dovednosti Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně hlavně verbálně - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného i mluveného textu - píše slova a krátké věty na základě textové předlohy **Poslech s porozuměním** Žák: - rozumí slovům a jednoduchým větám a jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Žák: - vyjadřuje se ústně a rozumí krátkému sdělení v rámci daného tématu - pochopí obsah jednoduchého krátkého psaného i mluveného textu Žák: - pochopí mluvené i reprodukované sdělení v rámci osvojení probíraných témat	**Tematické okruhy** - lidské tělo - oblékání - hodiny - zvířata - příroda - počasí - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **Základní gramatické struktury** **Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů**	

Mluvení Žák: - dělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat **Čtení s porozuměním** Žák: - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **Produktivní řečové dovednosti** Žák: - rozumí krátkým textům z běžného života **Psaní** Žák: - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět o sobě, rodině, činnostech z oblasti svých zájmů	Žák: - jednoduše se ústně vyjadřuje Žák: - pochopí čtený text a jeho smysl Žák: - pochopí text vztahující se k osvojeným tématům Žák: - užívá základy techniky psaní - tvoří věty	**Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů** **Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů** **Jednoduchá sdělení a komunikační situace** **Základní typy vět**	

Anglický jazyk			**Ročník: 5.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Řečové dovednosti Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně hlavně verbálně - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného i mluveného textu - píše slova a krátké věty na základě textové předlohy	Žák: - vyjadřuje se ústně a rozumí krátkému sdělení v rámci daného tématu - pochopí obsah jednoduchého krátkého psaného i mluveného textu	**Tematické okruhy** - lidské tělo - oblékání - hodiny - zvířata - příroda - počasí - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **Základní gramatické struktury**	
Produktivní řečové dovednosti Žák: - rozumí krátkým textům z běžného života	Žák: - chápe text vycházející z osvojeného učiva a témat	- jednoduchá sdělení a komunikační situace	
Psaní Žák - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních	Žák: - užívá techniky psaní známých slov	- základní typy vět	

spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře	- tvoří věty		
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Žák: - pochopí obsah reprodukovaného sdělení v rámci osvojených témat	- Slovní zásoba v rámci probíraných tematických celků	
Mluvení Žák - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- vyjadřuje své myšlenky v krátkých a jednoduchých větách	- Slovní zásoba v rámci probíraných tematických celků	

Čtení s porozuměním Žák - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- pochopí čtený text, je schopen se v daném textu orientovat, chápe jeho smysl a odpovídá na otázky	- Slovní zásoba v rámci probíraných tematických celků	

5.1.2 Matematika a její aplikace

5.1.2.1 Matematika (M)

a) Obsahové vymezení
Předmět Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace je na I. stupni vyučován v 1. – 5. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Matematiky směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- prováděli početní výkony s přirozenými čísly
- řešili úlohy z praxe s využitím početních výkonů
- prováděli odhady výsledků a zaokrouhlování
- četli a užívali jednoduché tabulky a diagramy
- popisovali jednoduché závislosti z praktického života
- rozeznávali, porovnávali a modelovali základní rovinné útvary a tělesa
- užívali jednoduché konstrukce
- rozvíjeli spolupráci při řešení problémových a aplikovaných úloh, které vyjadřují situace z běžného života
- rozvíjeli svou představivost, schopnost abstraktního myšlení, logického úsudku a kritického myšlení

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z tematických celků:

Číslo a početní operace
Závislosti, vztahy a práce s daty
Geometrie v rovině a v prostoru
Nestandardní aplikační úlohy a problémy

b) Časové vymezení

1. ročník 4 hodiny
2. ročník 4 hodiny + 1 disponibilní hodina
3. ročník 4 hodiny + 1 disponibilní hodina
4. ročník 4 hodiny + 1 disponibilní hodina
5. ročník 4 hodiny + 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Předmět se většinou vyučuje ve třídě, která je vybavena interaktivní tabulí s možností využívat interaktivní učebnice a matematické výukové programy a nástěnné výukové tabule.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Matematika jsou realizována průřezové témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- motivujeme žáky k učení
- klademe důraz na porozumění zadaným úkolům
- učíme žáky rozlišovat podstatné od nepodstatného
- učíme žáky osvojovat si matematické algoritmy
- důsledně používáme matematickou symboliku
- motivujeme žáky k dalšímu učení kladným hodnocením
- učíme žáky hledat chybu a pracovat s ní
- propojujeme znalosti a schopnosti z různých oborů

Kompetence k řešení problémů
- motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života
- učíme žáky analyzovat problém a hledat různá řešení
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémových úloh
- do výuky zařazujeme nestandardní úlohy rozvíjející logické myšlení

Kompetence komunikativní
- zadáváme jednoznačné a srozumitelné pokyny
- formou skupinové práce učíme žáky komunikovat mezi sebou
- učíme žáky prezentovat výsledky své činnosti před ostatními
- vedeme žáky k formulaci svých postupů v logickém sledu
- vedeme žáky k porozumění slovním úlohám

Kompetence sociální a personální
- ve výuce zařazujeme metody skupinové spolupráce a vzájemné pomoci při učení
- vedeme žáky k maximální toleranci a schopnosti empatie k žákům, učíme žáky nabídnout pomoc

Kompetence občanské
- vedeme žáky k důslednému dodržování školního řádu

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k získání rýsovacích návyků a dovedností
- vedeme žáky k dodržování pořádku na pracovním místě

Kompetence digitální
- vedeme žáky k používání digitálního zařízení, webových nástrojů a vhodných aplikací k procvičování učiva
- podporujeme žáky, aby v rámci svých možností řešili běžné technické problémy při používání digitálního zařízení
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech (např. tabulky, grafy), žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Matematika			**Ročník: 1.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Číslo a početní operace Žák: - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Žák: - spočítá prvky daného konkrétního souboru do 20-ti (včetně) - vytvoří konkrétní soubor (korálky, kuličky, apod.) s daným počtem prvků do 20-ti (včetně)	**Obor přirozených čísel**	
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20-ti, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- přečte a zapisuje čísla 0 až 20 - porovnává čísla a soubory prvků s počtem prvků do 20-ti	**Zápis čísla v desítkové soustavě**	
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	- uspořádá čísla do 20-ti - orientuje se na číselné ose	**Číselná osa**	
- provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- sčítá a odčítá čísla v oboru 0 – 10 - sčítá a odčítá v oboru 10 – 20 bez přechodu přes desítku	**Obor přirozených čísel** Početní operace s přirozenými čísly	

- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Žák řeší a vytváří početní úlohy vedoucí: - ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 20 bez přechodu desítky - k porovnávání čísel v oboru 0 – 20 - ke vztahům o n-více (méně) v probíraném oboru	**Obor přirozených čísel** Početní operace s přirozenými čísly	
Geometrie v rovině a prostoru Žák: - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, nachází v realitě jejich reprezentaci	Žák: - orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, před, za, hned před, hned za) - označí čtverec, obdélník, trojúhelník a kruh - užívá dětské skládanky a stavebnice	**Základní útvary v rovině** - čtverec - obdélník - trojúhelník - kruh	

Matematika			**Ročník: 2.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Číslo a početní operace			
Žák: - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Žák: - spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100 (včetně) - vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, apod.) s daným počtem prvků do 100	**Obor přirozených čísel**	
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- čte, zapisuje a porovnává čísla do 100 a zapisuje vztahy mezi nimi pomocí symbolů	**Zápis čísla v desítkové soustavě**	
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	- uspořádá čísla do 100 - orientuje se na číselné ose	**Číselná osa**	
- provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- sčítá a odčítá v oboru do 20-ti s přechodem přes desítku - sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 bez přechodu přes desítku - sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku	**Obor přirozených čísel** Početní operace s přirozenými čísly	

	- užívá závorky - násobí a dělí v oboru násobilek 2,3,4,5	**Násobilka**	
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Žák řeší a vytváří početní úlohy vedoucí: - ke sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 - k porovnávání čísel v oboru do 100 - k užití vztahů o n-více (méně) v oboru do 100 - k násobení a dělení v oboru násobilek 2,3,4,5. - ke dvěma početním výkonům (např. sčítání, násobení) - k využití vztahu n-krát více, n-krát méně	**Obor přirozených čísel** Početní operace s přirozenými čísly	

Závislosti, vztahy a práce s daty Žák: - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Žák: - užívá časové jednotky hodina, minuta, sekunda - čte časové údaje na různých typech hodin	**Závislosti a jejich vlastnosti**	
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- sleduje jednoduché závislosti na čase (např. změna teploty během dne, příchod a odchod do školy, délka vyučovací hodiny, délka přestávky,…)	**Závislosti a jejich vlastnosti**	

Geometrie v rovině a prostoru			
Žák: - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Žák: - označí body a úsečku - označí lomenou čáru - rozezná čtverec, obdélník, trojúhelník a kruh	**Základní útvary v rovině** - lomená čára - úsečka - čtverec - obdélník - trojúhelník - kruh	
	- poznává geometrická tělesa v praxi - modeluje tělesa - užívá různých stavebnic ke stavbám podle obrázků	**Základní útvary v prostoru** - kvádr - krychle - koule - válec	
- měří a odhaduje délku úsečky	- odhaduje délku úsečky - měří délku úsečky na centimetry - označí jednotky délky centimetr a metr	**Délka úsečky** **Jednotky délky**	

Matematika			**Ročník: 3.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Číslo a početní operace Žák: - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Žák: - spočítá prvky konkrétního souboru do 1 000 (včetně) - vytvoří konkrétní soubor (peníze, apod.) s daným počtem prvků do 1 000	**Obor přirozených čísel**	
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- čte a zapisuje trojciferná čísla - porovnává čísla do 1 000 a zapisuje vztahy mezi nimi pomocí symbolů	**Zápis čísla v desítkové soustavě**	
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	- uspořádá čísla do 1 000 - orientuje se na číselné ose - zakreslí obraz daného čísla na číselné ose	**Číselná osa**	
- provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- sčítá a odčítá násobky sta - sčítá a odčítá čísla bez přechodu násobků sta - sčítá a odčítá čísla s přechodem násobků sta	**Obor přirozených čísel** Početní operace s přirozenými čísly	

	- násobí a dělí v oboru násobilek 6,7,8,9,10 - užívá spoje všech násobilek - pamětně násobí dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech - dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobilek - určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech - užívá závorky - provádí předběžný odhad výsledků řešení - zaokrouhluje čísla na sta	**Násobilka**	
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Žák řeší a vytváří početní úlohy vedoucí: - k užívání sčítání a odčítání v daném oboru při řešení praktických úloh - k porovnávání dvou trojciferných čísel - k užití vztahu o n-více (méně) - k násobení a dělení při řešení praktických úloh - k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným - k užití vztahů n-krát více, méně	**Obor přirozených čísel** Početní operace s přirozenými čísly	

Závislosti, vztahy a práce s daty			
Žák: - popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Žák: - sleduje jednoduché závislosti různých činností na průběhu času během dne, graficky je znázorňuje - sleduje závislosti různých činností během týdne, měsíce (doba snídaně, oběda, večeře, délka spánku,…)	**Závislosti a jejich vlastnosti**	
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- užívá jednoduché tabulkové zápisy v praxi (ceny zboží, vzdálenosti, apod.)	**Tabulky**	

Geometrie v rovině a v prostoru			
Žák: - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Žák: - rýsuje přímky - označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek - vyznačuje polopřímky - kreslí a rýsuje rovinné obrazce ve čtvercové síti - sestrojí úsečku dané délky (např. v centimetrech a milimetrech)	**Základní útvary v rovině** - přímka - polopřímka - úsečka - čtverec - obdélník - čtyřúhelník	
	- modeluje stavby tvaru kvádru, krychle, apod. (užívá stavebnic, krabiček od sýrů apod.)	**Základní útvary v prostoru** - kvádr, krychle, jehlan, kužel, válec	
- porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- porovnává velikosti útvarů - měří délku úsečky s přesností na mm - odhaduje délky různých úseček - jednotky délky milimetr, kilometr	**Délka úsečky** **Jednotky délky**	
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- pozná jednoduché souměrné útvary v rovině - kreslí a dokresluje souměrné útvary ve čtvercové síti	**Osově souměrné útvary**	

Matematika			**Ročník: 4.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Číslo a početní operace Žák: - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Žák: - užívá vlastnosti komutativnost a asociativnost při pamětném i písemném sčítání a násobení	**Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly**	
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- písemně sčítá - písemně odčítá - písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem	**Písemné algoritmy početních operací**	
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - provádí odhady a kontrolu svého výpočtu	**Přirozená čísla** Početní operace s přirozenými čísly	
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Žák řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí: - k porovnávání čísel - provádění početních výkonů s čísly v daném oboru - k užití vztahu o n-více (méně) - k užití vztahu n-krát více (méně) - ke dvěma až třem početním výkonům	P**řirozená čísla** Početní operace s přirozenými čísly	

- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{3}, \frac{1}{5}, \frac{1}{10}$ celku - vyjádří celek z jeho dané části: $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{3}, \frac{1}{5}, \frac{1}{10}$	**Zlomky**	
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny a desetiny)	**Zlomky**	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Žák: - vyhledává a třídí data	Žák: - vyhledává a třídí data (samostatně nebo za pomoci učitele)	**Tabulky**	
- čte a sestavuje jednoduché tabulky	- sestavuje jednoduché tabulky - orientuje se v tabulce - čte údaje v tabulce	**Tabulky**	

Geometrie v rovině a v prostoru			
Žák: - narýsuje a znázorní kružnici, užívá jednoduché konstrukce	Žák: - narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem	**Základní útvary v rovině** - kružnice	
- sestrojí rovnoběžky a kolmice	- určí vzájemnou polohu dvou přímek - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) k dané přímce	**Vzájemná poloha dvou přímek v rovině**	
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- pozná osově souměrný útvar - určí osu souměrnosti modelováním, překládáním apod. - dokreslí osově souměrný útvar	**Osově souměrné útvary**	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Žák: - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Žák: - řeší jednoduché aplikační a slovní úlohy - doplňuje číselné a obrázkové řady, magické čtverce - využívá prostorovou představivost	**Slovní úlohy** **Číselné a obrázkové řady** **Magické čtverce** **Prostorová představivost**	

Matematika			**Ročník: 5.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Číslo a početní operace Žák: - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Žák: - užívá vlastnosti komutativnost a asociativnost početních výkonů	**Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly**	
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla - písemně odčítá dvě přirozená čísla - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem a provádí zkoušku	**Písemné algoritmy početních operací**	
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje	**Zlomky**	
- přečte zápis desetinného čísla	- vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života	**Celá a desetinná čísla**	

	- přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo kruhovém diagramu		
- porozumí významu znaku“-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100 - uvede příklady využití záporných čísel v praktickém životě	Číselná osa	
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností - provádí odhady a kontrolu výpočtů	**Přirozená čísla** Početní operace s přirozenými čísly	
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Žák řeší a tvoří jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí: - k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly		
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Žák: - vyhledává, sbírá a třídí data	Žák: - vyhledává, sbírá a třídí data - doplňuje řady čísel - doplňuje tabulky	**Tabulky, jízdní řády**	
- čte a sestavuje jednoduché	- čte a sestavuje jednoduché	**Diagramy, grafy, tabulky**	

tabulky a diagramy	tabulky - čte a sestrojuje sloupkový diagram - sestrojuje a čte jednoduché grafy soustavě souřadnic		
Geometrie v rovině a v prostoru			
Žák: - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník), užívá jednoduché konstrukce	Žák: - načrtne a sestrojí čtverec, obdélník, trojúhelník	**Základní útvary v rovině** - čtverec - obdélník - trojúhelník	
- sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- sčítá a odčítá graficky úsečky - určí délku lomené čáry - určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - užívá a převádí jednotky délky	- lomená čára - mnohoúhelník **Obvod obrazce** **Jednotky délky a jejich převody**	
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- určuje obsah obrazce pomocí čtvercové sítě - užívá základní jednotky obsahu	**Obsah obrazce**	

Nestandardní aplikační úlohy a problémy Žák: - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Žák: - řeší jednoduché aplikační a slovní úlohy - doplňuje číselné a obrázkové řady, magické čtverce - využívá prostorovou představivost	**Slovní úlohy** **Číselné a obrázkové řady** **Magické čtverce** **Prostorová představivost**	

5.1.3 Informatika

5.1.3.1 Informatika (In)

a) Obsahové vymezení
Předmět Informatika je součástí vzdělávací oblasti Informatika a na I. stupni je vyučován ve 4. a 5. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Informatiky směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- nalézali možnosti, jak lze data a informace zaznamenávat a objevovali informatické aspekty světa kolem nich
- si postupně rozvíjeli schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení
- ve vhodném programovacím prostředí ověřovali algoritmické postupy
- si zvyšovali základy uživatelských dovedností
- poznávali, jak s digitálními technologiemi pracovat
- zacházeli s digitálními technologiemi bezpečně a osvojovali si dovednosti návyků, které vedou k prevenci rizikového chování

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z tematických celků:

Data, informace, modelování
Digitální technologie
Informační systémy
Algoritmizace a programování

b) Časové vymezení
4. ročník 1 hodina
5. ročník 1 hodina

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje v odborné učebně ICT nebo na mobilních zařízeních ve třídě.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Informatika jsou realizována průřezová témata:

Mediální výchova
- Tvorba mediálního sdělení

e) Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- rozvíjíme vlastní úsudek
- vedeme žáky k operování s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- podporujeme žáky ve využívání digitálních technologií napříč předměty

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů – volí vhodné způsoby řešení
- učíme žáky sledovat vlastní pokrok
- aplikujeme získané poznatky a dovednosti v projektech

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k porozumění různým typům komunikace pomocí digitálních technologií
- učíme žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky k poskytování pomoci ostatním nebo schopnosti o pomoc sám požádat
- učíme žáky ocenit zkušenosti druhých lidí
- podporujeme žáky při vytváření jejich sebedůvěry

Kompetence občanské
- vedeme žáky k poskytnutí pomoci (sociální sítě, kyberšikana)

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a k šetrnému používání digitálních technologií
- vedeme žáky k plnění povinností a závazků

Kompetence digitální
- rozvíjíme žáky v plném rozsahu

Informatika			**Ročník: 4.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Data, informace, modelování Žák: - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Žák: - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text - zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	**Kódování a přenos dat** Využití značek, piktogramům symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	
- vyčte informace z daného modelu	- pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	**Modelování** Model jako zjednodušené znázornění skutečnosti, využití obrazových modelů	

Digitální technologie			
Žák: - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Žák: - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	**Hardware a software** digitální zařízení a jejich účel prvky v uživatelském rozhraní spouštění, přepínání a ovládání aplikací uložení dat, otevírání souborů **Bezpečnost** pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením uživatelské účty hesla **Počítačové sítě** Propojení technologií Práce ve sdíleném prostředí Sdílení dat	

	- při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí		

Informatika			**Ročník: 5.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Informační systémy Žák: - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Žák: - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí	**Systémy** Skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení Příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí Části systému a vztahy mezi nimi	
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	**Práce se strukturovanými daty** Shodné a odlišné vlastnosti objektů Řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam Víceúrovňový seznam Tabulka a její struktura Záznam, doplnění a úprava záznamu	
Data, informace a modelování - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	- vyhledá a zapíše data v různých formátech - zapíše data ve strukturované podobě - vyhodnotí správnost dat v posloupnosti odvodí význam dat	**Data, informace** Sběr a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku Hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	

Algoritmizace a programování Žák: - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- chápe rozdíl mezi daty a informacemi zobrazí data v grafické podobě Žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání a chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytvoří a použije nový blok - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém	**Řešení problému krokováním** Postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisů pomocí obrázků, značek, symbolů či textu Příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy Přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu Sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci **Programování** Experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí Události, sekvence, opakování, podprogramy Sestavení programu **Kontrola řešení** Porovnávání postupu s jiným a diskuse o nich Ověřování funkčnosti programu a jeho	

		částí opakovaným spuštěním Nalezení chyby a oprava kódu Nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	

5.1.4 Člověk a jeho svět

5.1.4.1 Prvouka (Pr)

a) Obsahové vymezení
Předmět Prvouka je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a na I. stupni je vyučován v 1. - 3. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Prvouky směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby se:

- naučili vyjadřovat vlastními názory a zároveň respektovali názory druhých
- chápali význam spolupráce
- byli schopni vnímavě sledovat život a skutečnosti kolem sebe
- chápali určité uspořádání skutečností, které na sebe navazují nebo se ovlivňují
- osvojili základní dovednosti a návyky potřebné pro plnění vzdělávacích i jiných povinností a úkolů, pro snadnou a bezkonfliktní komunikaci s okolím
- utvářeli ohleduplný vztah k přírodě a hledali možnosti její ochrany

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z tematických celků:

Místo, kde žijeme
Lidé kolem nás
Lidé a čas
Rozmanitost přírody
Člověk a jeho zdraví

b) Časové vymezení
1. ročník 2 hodiny
2. ročník 2 hodiny
3. ročník 2 hodiny

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje většinou ve třídách. Žáci řeší praktické situace, pracují individuálně, často také ve dvojicích nebo skupinách.
Předmět je realizován také v terénu (pozorování, vycházky, Den Země, pobyty v přírodě, nácvik evakuace aj.)

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Prvouka jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Psychohygiena
- Poznávání lidí

- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického člověka

- Občanská společnost a škola

Multikulturní výchova

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita

Environmentální výchova

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy lidstva

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- aktivně vedeme žáky k pozorování a pojmenování věcí, dějů, jevů, vztahů a souvislostí
- vedeme žáky k samostatnosti

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vnímat, všímat si, pozorovat přírodní jevy a lidské výtvory a přemýšlet o nich
- při výuce motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života
- vedeme žáky k rozpoznání nebezpečných situací

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikace se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- snažíme se o to, aby žáci dokázali vyjádřit svůj názor, obhájit názor, ohodnotit, srovnat s jinými a reagovat na názory a podněty jiných
- vedeme žáky k vyjadřování svých myšlenek a přiměřené reakci na názory ostatních

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině (dvojici), k vytváření příjemné atmosféry
- vedeme žáky k ocenění práce své i spolužáků
- vedeme žáky k vnímavosti lidí a vztahů mezi nimi
- seznamujeme žáky s právy a povinnostmi

Kompetence občanské
- přibližujeme žákům kulturní i historické dědictví návštěvami výstav, muzeí a regionálních historických památek
- vedeme žáky k třídění odpadů
- vedeme žáky k upevňování vhodného chování při pobytech v přírodě
- seznamujeme žáky se základními pravidly a povinnostmi

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- výuku doplňujeme o zajímavé besedy a praktické exkurze
- vedeme žáky k respektování pravidelného denního řádu

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák je seznámen s citací zdrojů a dodržování autorského zákonů
- učíme žáky vyhledávat i v digitální mapě

Prvouka			**Ročník: 1.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Místo, kde žijeme Žák: - orientuje se v místě svého bydliště a školy, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Žák: - orientuje se ve škole a blízkém okolí školy - seznamuje se s prostředím školy - poznává, že i ve škole a jejím okolí jsou místa (vznikají situace), kde může docházet k úrazům (konfliktům) - osvojuje si vhodné chování ve škole, ve třídě - dojde (dopraví se) bezpečně nejkratší cestou do školy a zpět - seznamuje se s povinnostmi chodce v silničním provozu	**Domov** - prostředí domova - orientace v místě bydliště **Škola** - prostředí školy - okolí školy - činnosti ve škole - bezpečná cesta do školy - riziková místa a situace	

Lidé kolem nás Žák: - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Žák: - rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině - orientuje se rámcově v profesi svých rodičů	**Rodina** - příbuzenské vztahy - postavení jedince v rodině - zaměstnání	

Lidé a čas			
Žák: - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Žák: - orientuje se v čase (teď, před chvílí, za chvíli, dříve, později, včera, zítra,…) - orientuje se v čase podle hodin (v celých hodinách) - vyjmenuje roční období, měsíce - pojmenuje názvy dnů v týdnu - rozlišuje předměty denní potřeby, předměty pro práci a zábavu, uvádí způsoby jejich využití	**Orientace v čase** - určování času - roční období **Současnost a minulost v našem životě** - předměty denní potřeby	

Rozmanitost přírody Žák: - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Žák: - pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - zapisuje údaje do kalendáře přírody (s pomocí učitele) - uvede nejznámější rostliny a živočichy vyskytující se v obci a okolí - seznamuje se se základními činnostmi člověka v krajině a jejich vlivy na životní prostředí	**Vesmír a Země** - roční období **Rostliny a živočichové** **Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody**	

Člověk a jeho zdraví Žák: - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Žák: - pojmenuje základní části lidského těla - vyjmenuje lidské smysly - dodržuje základní návyky osobní a intimní hygieny a pravidelně je řadí do denního režimu - uplatňuje zásady zdravého stravovacího a pitného režimu (s pomocí učitele a rodičů) - chápe nutnost dostatečného spánku, odpočinku a význam aktivního pohybu - rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí - změří teplotu - uvede své nejbližší zdravotnické zařízení - pečuje správně o své zuby	**Lidské tělo** - základní stavba **Péče o zdraví, zdravá výživa** - osobní a intimní hygiena - denní režim - pitný režim - denní režim - nemoc	

- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná	- seznamuje se se skutečností, že existují lidé, kteří jsou schopni záměrně ublížit - uvědomuje si, že nesmí odejít bez svolení s neznámou osobou, otevírat byt cizí osobě - svěří se rodičům, učiteli či příbuzným s případy ohrožování	**Osobní bezpečí** - bezpečné chování	
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	- chová se bezpečně (přiměřeně svému věku) na ulici, hřišti, v parku, v dopravních prostředcích	**Osobní bezpečí** - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce	
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- postupuje správně při vyhlášení požáru ve škole (evakuace) - nacvičuje si postupy při vzniku požáru doma či jinde - seznamuje se s práci hasičů	**Situace hromadného ohrožení**	

Prvouka			**Ročník: 2.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Místo, kde žijeme Žák: - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí obce	Žák: - sleduje, co se v okolí bydliště zlepšuje a co zhoršuje (ochrana zeleně, úklid, odpady, ničení budov, soch,…)	**Domov** - prostředí domova	
Lidé kolem nás Žák: - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Žák: - rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, vztahy mezi členy rodiny - charakterizuje rozdělení rolí v rodině - pojmenuje základní povinnosti a úkoly členů rodiny - uvede významné události v rodině	**Rodina** - příbuzenské a mezigenerační vztahy - role členů rodiny - život a funkce rodiny	
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- rozlišuje různé pracovní činnosti (povolání) a uvědomuje si jejich význam - odsuzuje ničení výsledků práce	- práce fyzická a duševní	

	(za pomoci učitele)		
Lidé a čas			
Žák: - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Žák: - orientuje se v čase (teď, před chvílí, za chvíli, dříve, později, včera, zítra,…) - označí rok - vyjmenuje roční období, měsíce - seřadí měsíc – týden – den – hodina - orientuje se v čase podle hodin a kalendáře	**Orientace v čase** - roční období - určování času - kalendáře	
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	- uvede datum svého narození - používá kalendář ke sledování dat narození členů rodiny i data významných dnů - seznamuje se s proměnami způsobu života a bydlení - poznává předměty denní potřeby, které se užívaly dříve a jejich vzhled dnes - uvede změny člověka během života	**Orientace v čase a časový řád** - kalendáře **Současnost a minulost v našem životě** - proměny způsobu života a bydlení - předměty denní potřeby - průběh lidského života	

Rozmanitost přírody Žák: - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Žák: - uvede stavbu těla rostlin - objasní rozdíl mezi dřevinami a bylinami - označí některé užitkové, léčivé a chráněné rostliny - vysvětlí význam chráněných území - označí některá volně žijící, hospodářská i domácí zvířata a uvědomuje si rozdíly jejich existence - uvede význam zoologických zahrad - vhodně a bezpečně zachází s drobnými domácími zvířaty	**Rostliny, živočichové** - stavba těla **Ochrana přírody** - ochrana rostlin a živočichů	

Člověk a jeho zdraví Žák: - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Žák: - vyjmenuje lidské smysly, uvede jejich význam a nutnost jejich ochrany - dodržuje základní hygienické návyky, pečuje o svůj zevnějšek - označí potraviny a nápoje prospívající a neprospívající zdraví - popíše škodlivost přejídání - rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí - dodržuje zásady podávání léků - pečuje správně o své zuby	**Lidské tělo** - základní stavba **Péče o zdraví, zdravá výživa** - zdravá strava - pitný režim - nemoc	
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- poskytne první pomoc při drobném poranění a krvácení - uvede uložení materiálu pro první pomoc v domácnosti (ve škole) - uvede důležitá telefonní čísla	- první pomoc - drobné úrazy a poranění	

- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná	- nacvičuje vhodné chování při snaze neznámého člověka o navazování kontaktu - svěří se rodičům, učiteli či příbuzným s případy ohrožování	**Osobní bezpečí** - krizové situace	
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	- seznamuje se s pravidly silničního provozu	- bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce	
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- postupuje správně při nahlášení požáru, při vzniku požáru doma či jinde - postupuje správně při vyhlášení požáru ve škole (evakuace) - postupuje správně při povodni	**Situace hromadného ohrožení**	

Prvouka			**Ročník: 3.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Místo, kde žijeme Žák: - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Žák: - označí na jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy - popíše cestu na určené místo - bezpečně se orientuje v nejbližším okolí svého bydliště a školy - porovnává plán obce se skutečností nebo fotografiemi obce - uvede spojení se sousedními obcemi	**Domov** - orientace v místě bydliště **Škola** - okolí školy **Místní krajina** - její části - poloha v krajině	
- začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci	- zařadí obec do příslušného kraje - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí - seznamuje se s významnými budovami v obci	**Obec** - poloha v krajině - minulost a současnost obce - význačné budovy - dopravní síť	
Lidé kolem nás Žák: - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Žák: - orientuje se v profesích svých rodičů - seznamuje se s pracovními příležitostmi v obci	**Rodina** - zaměstnání	

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- seznamuje ses podobami a projevy kultury a kulturními institucemi - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků - snaží se u každého vidět jeho přednosti a přehlížet nedostatky - seznamuje se s kulturním a sportovním životem v obci - chová se pěkně ke svým spolužákům, k ostatním lidem	**Soužití lidí** - mezilidské vztahy - komunikace **Chování lidí** - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování	
Lidé a čas			
Žák: - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Žák: - poznává, že změny kolem nás probíhají v nějakém čase (minulosti, současnosti, budoucnosti) - čas měří různými přístroji (hodinami, stopkami,…) - seznamuje se s jednotkami času	**Orientace v čase** - určování času - čas jako fyzikální veličina	
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	- seznamuje se s některými slavnými rodáky - poznává kulturní či historické památky v obci	**Báje, mýty, pověsti** - minulost kraje a předků	

	- seznamuje se s minulostí obce		
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	- vyjmenuje období lidského života - pozoruje a porovnává fotografie z různého období života svého i svých rodičů	**Současnost a minulost v našem životě** - průběh lidského života	
Rozmanitost přírody			
Žák: - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Žák: - uvede výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě - seznamuje se s vlastnostmi, složením a prouděním vzduchu - poznává význam vody a vzduchu pro život - poznává některé hospodářsky významné horniny a nerosty - vysvětlí se zvětráváním hornin - objasňuje si vznik půdy a její význam	**Voda a vzduch** - výskyt - vlastnosti a formy vody - oběh vody v přírodě - vlastnosti, složení, proudění vzduchu - význam pro život **Nerosty a horniny, půda** - některé hospodářsky významné horniny a nerosty - zvětrávání - vznik půdy a její význam	

	- seznamuje se s rozmanitostí živočichů, stavbou jejich těla, s životními potřebami a projevy, s průběhem a způsobem života živočichů - seznamuje se s rozmanitostí rostlin, základními částmi jejich těla, s potřebami a projevy rostlin	**Rostliny, houby, živočichové** - znaky života - životní potřeby a projevy, průběh a způsob života - výživa - stavba těla u některých nejznámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka	
	- seznamuje se s rozmanitostí hub, stavbou jejich těla, s životními potřebami a projevy - objasňuje si význam živočichů, rostlin a hub v přírodě a pro člověka - objasňuje si závislost rostlin, živočichů a hub na sobě i na neživé přírodě - objasňuje si odpovědnost lidí za ochranu přírody	**Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** - ochrana rostlin a živočichů - odpovědnost lidí - ochrana a tvorba životního prostředí	
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- třídí látky kolem nás - pomocí jednoduchých pokusů sleduje změny látek a skupenství, vyvozuje společné i rozdílné vlastnosti látek - měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	**Látky a jejich vlastnosti** - třídění látek - změny látek a skupenství - vlastnosti - porovnávání látek - měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	

	(délka, hmotnost, objem, teplota)		
Člověk a jeho zdraví			
Žák: - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Žák: - seznamuje se se základní stavbou a funkcí lidského těla, s životními potřebami a projevy - dodržuje zásady zdravého života	**Lidské tělo** - základní stavba a funkce - životní potřeby a projevy **Péče o zdraví, zdravá výživa** - zdravá strava - pohybový režim	
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- dodržuje zásady bezpečného chování, podle svých schopností předchází úrazům, dbá o svou bezpečnost - odlišuje nemoc a úraz - popíše podle obrázku či skutečnosti obsah lékárničky - uvede důležitá telefonní čísla	- úrazová zábrana - nemoc - drobné úrazy a poranění	
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě	- nacvičuje vhodné chování při snaze neznámého člověka o navazování kontaktu - svěří se učiteli, příbuzným, lince důvěry nebo dětskému krizovému centru s případy ohrožování	**Osobní bezpečí** - krizové situace - služby odborné pomoci	

- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	- chová se bezpečně v silničním provozu - seznamuje se s dopravními značkami a dopravní kázní	- bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce	
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- postupuje správně při nahlášení požáru, při vzniku požáru doma či jinde - postupuje správně při vyhlášení požáru ve škole (evakuace) - postupuje správně při povodni	**Situace hromadného ohrožení**	

5.1.4.2 Přírodověda (Př)

a) Obsahové vymezení
Předmět Přírodověda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a je na I. stupni vyučován ve 4. - 5. ročníku.
Vzdělávaní v hodinách Přírodovědy směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- získali základní vědomosti o neživé a živé přírodě, o Zemi, člověku a technice
- poznali jevy, děje a vztahy v přírodě, souvislosti mezi neživými a živými přírodninami, mezi organismy navzájem, včetně člověka
- utvářeli kladný vztah k přírodě, k vlastnímu zdraví, ke zdravému způsobu života, k ochraně přírody, k životnímu prostředí a k jiným lidem
- rozvíjeli schopnosti samostatně poznávat a zkoumat přírodu, přírodní děje a dovednosti řešit přiměřeně náročné úkoly a problémy
- si vytvořili kladný vztah k přírodě i v běžném životě
- chápali změny spojené s dospíváním, uměli na ně reagovat a usměrňovat své chování
- dokázali se orientovat v různých krizových situacích, dokázali jim předcházet a nalézat správná rozhodnutí
- uměli zorganizovat svůj denní režim

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z tematických celků:

Lidé kolem nás
Rozmanitost přírody
Člověk a jeho zdraví

b) Časové vymezení
4. ročník 2 hodiny
5. ročník 1 hodina + 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Výuka předmětu probíhá většinou ve třídách, podle potřeby je doplněna vycházkami do přírody (Den Země, pobyt v přírodě, škola v přírodě).

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Přírodověda jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Řešení problémů
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického člověka
- Občanská společnost a škola

Multikulturní výchova
- Lidské vztahy

Environmentální výchova
- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- učíme žáky vyhledávat, třídit informace v různých učebnicích, encyklopediích, atlasech a využívat je v praxi
- seznamujeme je s různými odbornějšími termíny z přírodovědných oborů
- pozorování zobecňujeme, dáváme do širších souvislostí
- uplatňujeme různé metody práce

Kompetence k řešení problémů
- učíme žáky plánovat a provádět různé pokusy a pozorování, zaznamenávat průběh pokusů a pozorování a vyvozovat závěry
- vedeme žáky k tomu, aby své závěry dokázali obhájit
- provádíme jednoduché pokusy a pozorování a vyvozujeme závěry

Kompetence komunikativní
- učíme žáky vyjadřovat se výstižně a souvisle v mluveném i písemném projevu
- zapojujeme žáky do diskuse, vedeme je k tomu, aby dokázali naslouchat i jiným a uměli vhodně argumentovat
- používáme různé informační zdroje

Kompetence sociální a personální
- učíme žáky pracovat ve skupině i v celé třídě, aby dokázali respektovat a dodržovat dohodnutá pravidla
- učíme je diskutovat v malé i velké skupině
- vedeme je k ocenění práce druhých
- učíme je rozeznat nesprávné chování a jednání lidí v přírodě i k sobě navzájem

Kompetence občanské
- učíme žáky ochraňovat životní prostředí, třídit odpady
- učíme žáky zdravému způsobu života a vedeme je k ochraně svého zdraví
- vedeme je k tomu, aby porozuměli individuálním rozdílům mezi lidmi
- vedeme je k toleranci a k odmítání násilí, rasismu, nesnášenlivosti a hrubého či vulgárního chování
- vedeme je k pochopení vzájemných vztahů mezi lidmi, k odlišení správného a nesprávného

Kompetence pracovní

- aktivně zapojujeme žáky do činnosti související s ochranou životního prostředí, vedeme je ke sběru odpadu a třídění
- učíme žáky zakládat a provádět pokusy a vyhodnocovat je
- vedeme žáky k dodržování pořádku ve škole i mimo školu, v přírodě
- učíme žáky ošetřit jednoduchá poranění a úrazy
- učíme je dodržovat základní hygienické návyky

Kompetence digitální

- podporujeme žáky, aby v rámci svých možností řešili běžné technické problémy při používání digitálního zařízení
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Přírodověda			**Ročník: 4.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Lidé kolem nás Žák: - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Žák: - orientuje se ve vztazích mezi lidmi, chápe, že přátelství je založeno na důvěře, pomoci, společných zájmech a umění odpouštět, úctě - rozumí vztahům – kamarádství, láska, manželství, rodičovství, příbuzní - uvědomuje si základní pravidla chování ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, obci (úcta, tolerance slušné chování, co je a není správné) - osvojuje si dovednosti vyjadřovat se kultivovaně	**Soužití lidí** - mezilidské vztahy - pomoc nemocným, sociálně slabým - společný „evropský dům“ **Chování lidí** - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování **Právo a spravedlnost** - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy	
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	- uvědomuje si jedinečnost každé osobnosti - dokáže klidně a otevřeně říci, jak se cítí, co potřebuje, co chce a co nechce - umí ustoupit nebo řešit situaci kompromisem	**Chování lidí** - vlastnosti lidí **Soužití lidí** - komunikace - principy demokracie - církve a politické strany - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality - rizikové situace, rizikové	

		chování, předcházení konfliktům	
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- diskutuje o problémech: zaměstnanost, nezaměstnanost, bezdomovci, bohatství a chudoba, rasová a náboženská nesnášenlivost, nebezpečí náboženských konfliktů, migrace obyvatel, kriminalita, drogy - uvádí příklady znečišťování životního prostředí a dává návrhy na jeho řešení	**Základní globální problémy** - významné sociální problémy - problémy konzumní společnosti - nesnášenlivost mezi lidmi - globální problémy přírodního prostředí	
- orientuje se v základních formách vlastnictví - používá peníze v běžných situacích - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů - vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi	**Rozpočet** **Příjmy a výdaje domácnosti**	-

Rozmanitost přírody Žák: - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Žák: - vyjmenuje základní životní podmínky organismů - posuzuje a zkoumá vzájemnou závislost organismů a neživé přírody v přírodních společenstvech: les, potok a rybník, pole, zahrada - vyvozuje potravní řetězce - pozoruje a vysvětluje, jak člověk svou činností přetváří a mění přírodu	**Rovnováha v přírodě** - význam - vzájemné vztahy mezi organismy - základní společenstva	
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	- pozoruje a popisuje stavbu těla, život rostlin a živočichů v některých přírodních společenstvech, např. les, rybník a potok, pole, zahrada na podzim, v zimě, na jaře, v létě - určuje jejich rozdíly a shody - jmenuje rostliny a živočichy, kteří tam žijí	**Rovnováha v přírodě** - základní společenstva **Životní podmínky** - rozmanitost podmínek života na Zemi - význam rostlinstva a živočišstva na Zemi **Rostliny, houby, živočichové** - výživa - stavba těla - význam v přírodě a pro člověka	

- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- popisuje, jak člověk svou činností může změnit přírodu v kladném nebo záporném smyslu:
	  - získávání půdy kácením pralesů (změna podnebí rostlin a živočichů)
	  - vysazování lesů
	  - znečišťování ovzduší, prostředí
	  - budování přehrad
	  - šlechtění rostlin
	  - těžba nerostných surovin
	- sestavuje pravidla mladého ochránce přírody
		Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
		- odpovědnost lidí
		- ochrana a tvorba životního prostředí
		- ochrana rostlin a živočichů
		- likvidace odpadů
		- živelné pohromy
		- ekologické katastrofy	

- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- zakládá pokus za pomocí učitele - naplánuje a zaznamenává průběh pokusu - zapisuje výsledky a provede shrnutí pokusu	**Rostliny** - životní projevy	

Člověk a jeho zdraví Žák: - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích stimulujících mimořádné události	Žák: - plánuje a navrhuje svůj denní režim tak, aby měl dostatek času k učení, odpočinku, spánku, tělesnému pohybu - uvědomuje si nebezpečí setkání s lidmi pod vlivem alkoholu, drog a s agresivními lidmi - určuje nebezpečná místa v okolí - rozpoznává možná nebezpečí ohrožující zdraví - poznává a odsuzuje různé druhy šikany, týrání či sexuálního zneužívání, pomáhá při jejich odhalování - odsuzuje brutalitu a jiné formy násilí objevující se v médiích - vyhledává telefonní čísla linky důvěry, krizových center - rozpozná varovný signál „Všeobecná výstraha“ - uvede čísla telefonní linky tísňového volání - osvojuje si obecné zásady při ohrožení	**Péče o zdraví** - denní režim - pohybový režim - duševní hygiena (stres a jeho rizika) **Osobní bezpečí** - bezpečné chování v rizikovém prostředí - krizové situace (šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání) - brutalita a jiné formy násilí v médiích - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci - čísla tísňového volání - správný způsob volání na tísňovou linku **Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru);	

		integrovaný záchranný systém	
- vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	- osvojuje si základní dopravní předpisy - seznamuje se s dopravními značkami - řeší situace na křižovatkách	- bezpečné chování v silničním provozu	
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	- poznává základní živiny a jejich význam pro organismus - uvědomuje si souvislost mezi vysokou spotřebou tučných, slaných, sladkých pokrmů a civilizačními chorobami - seznamuje se se zásadami zdravé výživy podporující zdraví - kontroluje datum výroby a neporušenost obalů při skladování potravin - předchází úrazům	**Péče o zdraví, zdravá výživa** - pitný režim - zdravá strava - reklamní vlivy - úrazová zábrana	
- rozpozná život ohrožující zranění - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- poskytne první pomoc u lehčích poranění - používá základní obvazovou techniku - přivolá lékařskou pomoc	- drobné úrazy a poranění - první pomoc	

Přírodověda			**Ročník: 5.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Lidé kolem nás Žák. - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - orientuje se v základních formách vlastnictví - používá peníze v běžných situacích - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů - vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Žák: - dokáže označit formy nevhodného jednání a chování, která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - sestaví jednoduchý osobní rozpočet - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje - objasní situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje - na příkladech objasní rizika půjčování peněz - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží	**Protiprávní jednání a korupce** **Právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot** **Vlastnictví** - soukromé - veřejné - osobní - společné **Hmotný a nehmotný majetek** - rozpočet - příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz - způsoby placení - banka jako správce peněz - úspory - půjčky **Soužití lidí** - obchod, firmy, zájmové spolky	

Rozmanitost přírody			
Žák: - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost se střídáním ročních období	Žák: - uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus - ukáže pohyb Země na globusu	**Vesmír a Země** - sluneční soustava - den a noc - roční období **Životní podmínky** - podnebí a počasí	
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- třídí organismy na skupiny - chápe význam třídění pro porovnávání přírody - pracuje s klíči a atlasy	**Rostliny, houby, živočichové** - stavba těla u některých nejznámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka	
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- uvádí příklady zásad ochrany přírody a životního prostředí jako celku a uplatňuje je v praktickém životě	**Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** - odpovědnost lidí - ochrana a tvorba životního prostředí - ochrana rostlin a živočichů - likvidace odpadů - živelné pohromy a ekologické katastrofy	

- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí - v modelové situaci prokáže schopnost účinně se chránit	- provede jednoduchý pokus a popíše jeho průběh a výsledek - v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným - v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany	**Rostliny** - životní potřeby a projevy **Rizika v přírodě** - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	
Člověk a jeho zdraví Žák: - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Žák: - popíše funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla - uvádí zásady zdravého životního stylu - rozliší jednotlivé etapy lidského života - orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - uvádí pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, jejich úlohu při	**Lidské tělo** - stavba těla - základní funkce a projevy - životní potřeby člověka **Lidské tělo** - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - základy lidské reprodukce - vývoj jedince	

	reprodukci		
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	- vyjmenuje rizika požívání návykových látek	**Návykové látky a zdraví** - hrací automaty a počítače - závislost - odmítání návykových látek - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	- popíše biologické a psychické změny v období dospívání - orientuje se v pojmech: partnerství, rodičovství, rodina - uvede cesty přenosu HIV/ AIDS	**Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy** - rodina, vztahy v rodině - partnerské vztahy, osobní vtahy - etická stránka vztahů - etická stránka sexuality **Péče o zdraví** - ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS)	
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	- chová se adekvátně při nácviku požárního poplachu a evakuace školy - osvojuje si zásady chování a rady při živelné pohromě – povodni, havárii s únikem nebezpečných látek a radiační havárii a situaci ohrožení ve volné přírodě	**Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) - požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) - integrovaný záchranný systém	

5.1.4.3 Vlastivěda (Vl)

a) Obsahové vymezení
Předmět Vlastivěda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a je na I. stupni vyučován ve 4. - 5. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Vlastivědy směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- získali základní poznatky o přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí v ČR i Evropě
- seznámili se s důležitými událostmi a významnými osobnostmi našich dějin, znali a objasnili vznik významných dnů a státních svátků
- zajímali se o poznávání života, tradic, zvyklostí našeho národa i evropských zemí
- naučili se orientovat v terénu, pracovat s mapami, atlasy, encyklopediemi a další odbornou literaturou
- seznámili se se základními principy demokratické společnosti a znali základní lidská práva
- orientovali se v základních formách vlastnictví
- vytvářeli si odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství i dědictví, přírodnímu prostředí a historickým památkám.

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z tematických celků:

Místo, kde žijeme
Lidé kolem nás
Lidé a čas

b) Časové vymezení
4. ročník 2 hodiny
5. ročník 1 hodina + 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Vlastivěda je vyučována ve třídách, které jsou vybaveny interaktivními tabulemi s možností využívat interaktivní učebnice a výukové programy. Výuka je doplňována procházkami do okolí a orientací v terénu. V obou ročnících je výuka zpestřována video nahrávkami, doplněna prací s mapami i na PC, prací s atlasy, encyklopediemi, obrazovým materiálem, fotografiemi, suvenýry, vlastními zážitky.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Vlastivěda jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Rozvoj schopností poznávání
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana
- Občan, občanská společnost a stát

- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita

Environmentální výchova

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zajímavou a zábavnou formou předkládáme žákům nové informace
- učíme žáky používat získané vědomosti v praktických situacích (při návštěvách historických památek, cestování)
- používáme metody kritického myšlení
- vedeme žáky ke čtení s porozuměním, k využívání znalostí v jiných předmětech
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vyhledávat informace z různých zdrojů (atlasy, encyklopedie, časopisy, internet,…)
- učíme žáky pracovat s mapou a orientovat se v mapě i v terénu
- označovat a popisovat obrysové mapy, a to také na PC s využitím výukových programů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky výstižně pojmenovávat věci, jevy, děje a vyprávět o nich
- učíme žáky připravovat si referáty o událostech a místech
- zařazujeme do výuky metody skupinové práce
- umožňujeme žákům předávat si získané poznatky a sdělovat si zážitky
- používáme různé informační zdroje

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům spolupracovat ve skupinách (dvojicích)
- vedeme žáky k ocenění svého výkonu i výkonu svých spolužáků

Kompetence občanské

- učíme žáky rozlišovat vhodné a nevhodné chování a jednání
- poukazujeme na negativní jevy ve společnosti
- seznamujeme žáky s povinnostmi a danými pravidly
- přibližujeme žákům zvyky, kulturu a život nejen v naší zemi, ale také v evropských zemích

Kompetence pracovní

- učíme žáky kombinovat různé pracovní činnosti k dosažení efektivnosti ve vyučování
- snažíme se podněcovat jejich aktivitu a tvůrčí přístup k jednotlivým činnostem

Kompetence digitální

- podporujeme žáky, aby v rámci svých možností řešili běžné technické problémy při používání digitálního zařízení
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- učíme žáky používat textový editor
- učíme žáky vyhledávat i v digitální mapě
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Vlastivěda			**Ročník: 4.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Místo, kde žijeme Žák: - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Žák: - najde ČR na mapě Evropy - zná historické země ČR - najde na mapě ČR své bydliště - konkretizuje pojmy území, poloha, místní krajina, místní oblast, územní a správní celek - pracuje s mapou místní oblasti	**Evropa a svět** **Naše vlast** - domov, krajina	
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- na mapě určí S, J, V, Z, SV, SZ, JV, JZ - určuje světové strany podle východu, západu slunce, poledního stínu, podle lišejníku na stromech, letokruhů na pařezech, podle mraveniště - podle kompasu určuje směr - orientuje se podle významných orientačních bodů v krajině - pracuje s turistickou mapou - zná pravidla bezpečného chování v přírodě (bouřka, rozdělání ohně, povodeň ap.) - orientuje se v nebezpečných místech	**Okolní krajina** - orientační body a linie - světové strany	

- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	- rozlišuje náčrt od plánu - čte z plánu - kreslí jednoduchý plán okolí - seznamuje se se značkami užívanými na mapách a s barevnou grafikou - rozlišuje různé typy map (zeměpisné, politické, hospodářské aj.) - ukazuje a poznává na mapě ČR řeky, pohoří, hory, města, naleziště nerostných surovin, oblasti pěstování zemědělských plodin - shrne poznatky o hlavním městě ČR - Praze	**Mapy obecně zeměpisné a tematické** - obsah - grafika - vysvětlivky **Regiony ČR** - Praha a vybrané oblasti ČR - surovinové zdroje - výroba - služby - obchod	
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- vyjmenuje a popíše státní symboly ČR - používá s porozuměním pojmy: stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie - uvede jméno prezidenta a premiéra, politické strany, církve - seznámí se s funkcí armáda ČR	**Naše vlast** - národ - základy státního zřízení a politického systému ČR - státní správa a samospráva - státní symboly - politické strany - právo a spravedlnost - armáda ČR	

Lidé a čas			
Žák: - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy	Žák: - rozumí pojmům: letopočet, století - orientuje se na časové přímce - uvede, co znamená před n. letopočtem, našeho letopočtu - seznamuje se s pojmy doba kamenná, bronzová, železná - přibližuje si příchod Slovanů	**Orientace v čase** - dějiny jako sled událostí	
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	- navštěvuje knihovnu, muzea, výstavy, galerie a vyhledává v nich informace z historie, ale i současnosti - seznamuje se s pojmy archeologie, zkameněliny, vykopávky - uvede místní významná a památná místa	**Regionální památky** - péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost	
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- seznamuje se s kulturními památkami hmotnými (umělecké předměty, obrazy, knihy,…) i nehmotnými (zvyky, tradice…) - uvede památná místa naší vlasti - čte a vypravuje „Ze starých pověstí českých“ - vyjadřuje rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností - jmenuje první státní útvary na	**Současnost a minulost v našem životě** **Báje, mýty, pověsti**	

	našem území - seznamuje se s vládou Přemyslovců - charakterizuje rozvoj za vlády Karla IV. - popisuje způsob života v době husitství - charakterizuje způsob života a nejvýznamnější události v období Rudolfa II., Bílé hory, Marie Terezie, Josefa II. - zná pověsti z našeho regionu - srovnává minulost se současností - zaměřuje se na regionální specifika - popisuje způsob života ve středověku, vsi, městě, hradě, v klášteře - charakterizuje způsob života koncem 19., 20. století - popisuje období totality, obnovu demokratického státu a rozpad ČSR a vznik ČR - vypráví o kulturním a společenském životě v regionu a regionálních zvláštnostech	**Současnost a minulost v našem životě** - proměny způsobu života - bydlení **Současnost a minulost v našem životě**	

Vlastivěda			**Ročník: 5.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Místo, kde žijeme Žák: - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy a polokoulí	Žák: - rozliší náčrt a plán - rozezná mapu obecně zeměpisnou a politickou - vyjmenuje a vyhledává na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi - orientuje se na mapě střední Evropy a Evropy	**Mapy obecně zeměpisné a tematické** - obsah - grafika - vysvětlivky **Evropa a svět** - kontinenty - evropské státy	
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	- vyhledá na mapě známé oblasti cestovního ruchu na území sousedních států ČR - vyjmenuje a vyhledává na mapě významné evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu	**Evropa a svět** - evropské státy - EU	
- porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	- lokalizuje na mapě stát Evropy - stručně posoudí jeho přírodní tvářnost, hospodářskou a společenskou vyspělost	**Evropa a svět** - evropské státy - cestování	

Lidé kolem nás Žák: - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	Žák: - zná základní lidská práva a základní principy demokratické společnosti	**Základní globální problémy** - významné sociální problémy - nesnášenlivost mezi lidmi **Kultura** - podoby a projevy kultury - kulturní instituce - masová kultura a subkultura **Soužití lidí** - společný „evropský dům“	
- orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích	- rozezná vlastnictví soukromé/ veřejné (osobní)/ společné - používá peníze při jízdě autobusem/ vlakem, při drobných nákupech, návštěvě kina … - diskutuje o problémech konzumní společnosti	**Vlastnictví** - veřejné, osobní, společné, soukromé - hmotný a nehmotný majetek - peníze **Základní globální problémy** - problémy konzumní společnosti	

Lidé a čas			
Žák: - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Žák: - čte a zapisuje letopočty, zařazuje je do příslušného století	**Orientace v čase a časový řád** - dějiny jako časový sled událostí - letopočet - generace	
- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných nemovitých i movitých kulturních památek	- využívá různých informačních zdrojů pro pochopení dějin - uvede význam kulturních památek	**Regionální památky** - péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost	
- orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik, srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností - stručně charakterizuje naše důležité historické etapy od národního obrození po současnost	**Současnost a minulost v našem životě** - proměny způsobu života - bydlení - předměty denní potřeby **Báje, mýty, pověsti** - minulost kraje a předků - domov, vlast, rodný kraj	
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- datuje státní svátky a významné dny - zdůvodní jejich vznik	**Současnost a minulost v našem životě** - státní svátky a významné dny	

5.1.5 Umění a kultura

5.1.5.1 Hudební výchova (HV)

a) Obsahové vymezení
Předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura a je na I. stupni vyučován v 1. - 5. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Hudební výchovy směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby (si):

- vytvořili kladný vztah k hudbě
- rozvíjeli své schopnosti a dovednosti v oblasti zpěvního hlasu, hudebního sluchu, smyslu pro rytmus, hudební paměti, melodického a harmonického cítění
- využívali představivost a fantazii v jednotlivých činnostech
- získali představu o hudební kultuře české i světové
- rozvíjeli své receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z oblastí:

Vokální činnosti
Instrumentální činnosti
Hudebně pohybové činnosti
Poslechové činnosti,

které se v jednotlivých vyučovacích hodinách vzájemně prolínají a doplňují.

b) Časové vymezení
1. ročník 1 hodina
2. ročník 1 hodina
3. ročník 1 hodina
4. ročník 1 hodina
5. ročník 1 hodina

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje v odborné učebně HV nebo ve třídě, hudba může také být osvojována návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova jsou realizována průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Kreativita

e) Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vedeme žáky k sebehodnocení a samostatnosti
- vedeme žáky k uplatnění jejich hlasového potenciálu ve vokálních činnostech, k rozvoji dovedností při instrumentálním a pohybovém doprovodu
- umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady
- individuálním přístupem maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch

Kompetence k řešení problémů
- učíme žáky hudebně se prezentovat a svoji činnost obhájit
- motivujeme žáky k prezentaci ve vokálních a instrumentálních činnostech ve školním pěveckém sboru

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky ke komunikaci se spolužáky, k souhře, k učení naslouchat, ohodnotit
- učíme žáky argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůj vlastní názor
- vedeme žáky ke spolupráci v kolektivu, ve skupině, kde se prolínají hudební činnosti

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky ke spolupráci v týmu, k vytváření příjemné atmosféry
- vedeme žáky k ocenění své činnosti i svých spolužáků
- vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování při hudebních činnostech

Kompetence občanské
- přibližujeme žákům kulturu vlastního národa ve vokálních a poslechových činnostech

Kompetence pracovní
- umožňujeme žákům zapojovat se do zájmových hudebních útvarů a mimoškolních aktivit
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení
- výuku doplňujeme o výchovné koncerty (aktivní činnost žáků)

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Hudební výchova			**Ročník: 1. - 3.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Žák: - zpívá v jednohlase	Žák: - učí se dýchání, výslovnosti při zpěvu, jemnému nasazení tónu - zpívá naučené písně (používá hlavový tón) - za pomocí učitele dbá na hlasovou hygienu - dbá dle svých možností na intonační a rytmickou přesnost v pěveckém projevu - rozšiřuje hlasový rozsah	Vokální činnosti: **Pěvecký a mluvní projev** - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu) - hlasová hygiena - dynamicky odlišný zpěv - rozšiřování hlasového rozsahu	
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	- využívá vokální a instrumentální hry s rytmickou a melodickou ozvěnou - rytmizuje a melodizuje slova a krátké texty	**Hudební rytmus** - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - kánon **Vokální improvizace** - hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď)	

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- pojmenuje nástroje orffovského instrumentáře a využívá je ke hře nejjednodušších doprovodů ve 2/4 a 3/4 taktu - zdokonaluje se v doprovodu na rytmické a melodické nástroje, využívá je ke hře doprovodů ve 4/4 taktu	Instrumentální činnosti: **Hra na hudební nástroje** - reprodukce motivů - reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře	
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- pohybuje se podle hudby na místě, vpřed i vzad ve 2/4 taktu - hraje „na tělo“ ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - taktuje ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - vyjadřuje pohybové vlastnosti tónu, tempo, emocionální zážitek z hudby - spojuje pohyb se zpěvem - dokáže chůzi na dvě doby - orientuje se v prostoru (pamětně si uchová a reprodukuje pohyb prováděný při tanci či pohybových hrách)	Hudebně pohybové činnosti: **Taktování, pohybový doprovod znějící hudby** - dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt - taneční hry se zpěvem - jednoduché lidové tance **Orientace v prostoru** - pamětné uchování a reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozlišuje kvality tónů - rozlišuje tempo a dynamiku - poznává vzestupné a sestupné melodie - užívá opakování - rozlišuje zesilování, zeslabování - zná hodnotu not a pomlk (celá, půlová, čtvrťová a osminová) - zná názvy not c1-h1	Poslechové činnosti: **Kvality tónů** - délka, síla, výška, barva **Hudební výrazové prostředky** - melodie - rytmus - barva - kontrast a gradace - pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) **Záznam vokální hudby** - nota jako grafický znak po tón	
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- označí některé hudební nástroje - při poslechu vokální hudby rozlišuje hlasy (dětský, mužský, ženský)	**Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**	

	- odliší píseň lidovou a píseň vytvořenou skladatelem - seznamuje se se skladbami dle výběru učitele - pozná hudbu zábavnou od slavnostní - poslouchá skladby: Bedřicha Smetany, Antonína Dvořáka, Leoše Janáčka	**Hudební styly a žánry** - hudba taneční - hudba pochodová - ukolébavka - koleda	

Hudební výchova			**Ročník: 4. - 5.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Žák: - zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Žák: - pokračuje v osvojených činnostech z předešlých ročníků - zazpívá a pracuje nejméně s 10 písněmi, s kánonem a lidovým dvojhlasem - orientuje se ve struktuře písně - orientuje se v notovém zápise - zpívá přesně v rytmu, tempu - zaznamenává melodii písně pomocí grafického vyjádření	Vokální činnosti: **Pěvecký a mluvní projev** - rozšiřování hlasového rozsahu **Dvojhlas a vícehlas** - prodleva - kánon - lidový dvojhlas **Intonace** - diatonické postupy v durových a mollových tóninách **Záznam vokální hudby** - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky) - zápis rytmu jednoduché písně	

- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	- zpívá a dokáže jednoduše taktovat píseň ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - zapisuje rytmus jednoduché písně	- notový zápis jako opora při realizaci písně **Hudební rytmus** - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - zápis rytmu jednoduché písně	
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	- hraje jednoduché motivy a lidové písně na Orffovy nástroje melodické a rytmické, pohybově vyjadřuje charakter poslouchané hudby a emocionální zážitek	Instrumentální činnosti: **Hra na hudební nástroje** - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.	
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- rozliší hudební formu jednoduché písně či skladby	**Hudební formy** - malá písňová forma - velká písňová forma - rondo - variace	

- vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- tvoří jednoduchou předehru, mezihru a dohru - improvizuje při doprovodu písně	**Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně - hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva) - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) - jednodílná písňová forma (a-b) - hra na hudební nástroje - hudební improvizace **Záznam instrumentální melodie** - čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby - využití notačních programů	

- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě svých individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	- pohybově vyjadřuje hudbu (samostatně i ve skupince) - pohybově improvizuje a využívá tanečních kroků (polka, valčík) - pohybuje se esteticky - posuzuje poslechové skladby po stránce rytmické, melodické, dynamické	Hudebně pohybové činnosti: **Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků **Orientace v prostoru** - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách Poslechové činnosti: **Vztahy mezi tóny** - souzvuk - akord **Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** - rytmus - melodie - harmonie - zvukomalba - metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu **Interpretace hudby** - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	

5.1.5.2 Výtvarná výchova (VV)

a) Obsahové vymezení
Předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura a je na I. stupni vyučován v 1. až 5. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Výtvarné výchovy směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- se seznámili s různými výtvarnými technikami a prostředky
- nebáli se výtvarně vyjadřovat své pocity, postoje a prožitky
- vytvořili si kladný vztah k výtvarnému umění
- získali představu o jednotlivých vývojových etapách ve výtvarném umění
- byli tolerantní k výtvarným projevům ostatních
- byli schopni slovně okomentovat a ohodnotit práce své i ostatních

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z tematických oblastí:

Rozvíjení smyslové citlivosti
Uplatňování subjektivity
Ověřování komunikačních účinků,

které se v jednotlivých vyučovacích hodinách prolínají a doplňují.

b) Časové vymezení
1. ročník 1 hodina
2. ročník 1 hodina
3. ročník 1 hodina
4. ročník 2 hodiny
5. ročník 2 hodiny

c) Organizační vymezení
Většinou se předmět vyučuje ve třídě s možností kreslení v přírodě, sběru potřebného materiálu, návštěv výstav, muzeí a historických památek regionu.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Rozvoj schopností poznávání
- Kreativita
- Komunikace

Mediální výchova
- Tvorba mediálního sdělení

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Evropa a svět nás zajímá

Environmentální výchova
- Ekosystémy
- Základní podmínky života

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vedeme žáky k samostatné tvorbě
- umožňujeme diferenciované výkony podle individuálních schopností žáků
- sledujeme úspěšnost a pokrok žáků
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů
- umožňujeme žákům experimentovat a samostatně se výtvarně projevovat
- umožňujeme žákům zapojovat se do soutěží
- vedeme žáky k aktivnímu podílu přípravy a hodnocení výtvarných prací

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky ke vzájemnému sdělování svých názorů a dojmů
- učíme žáky obhajovat své práce
- umožňujeme žákům pracovat ve skupinách

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky k týmové spolupráci
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách
- umožňujeme reprezentovat výsledky jejich práce

Kompetence občanské
- vedeme žáky k ochraně přírody
- seznamujeme žáky s globálními problémy
- zapojujeme žáky do projektů

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k využívání různých technik a materiálů
- rozvíjíme manuální zručnost a fantazii
- dbáme na dodržování bezpečnosti a pořádku na svém pracovním místě
- vedeme žáky ke kladnému vztahu k práci

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Výtvarná výchova			**Ročník: 1. – 3.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Žák: - rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ - v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Žák: - rozpoznává a pojmenovává základní druhy linií - využívá základní klasifikaci barev, světlostní a teplotní kontrast - využívá výrazové vlastnosti barvy - srovnává výtvarné prvky ve výtvarných dílech svých, spolužáků, vybraných umělců - kreslí měkkou tužkou, uhlem a rudkou, tuší - při práci uplatňuje poznatky o barvách - modeluje z plastelíny (hněte, válí, stlačuje, přidává a ubírá), z moduritu, … - vytváří tvary a objekty bytového prostoru ze stavebnice, z krabiček - vytváří tvary a objekty na základě znalosti kontrastu a proporcí - využívá svůj smysl pro výtvarný rytmus řešení plochy a prostoru	**Prvky vizuálně obrazného vyjádření** - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru **Uspořádání objektů do celků** - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	

- vnímá události různými smysly a vyjadřuje je - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- ilustruje viděné a fantazijní - ilustruje slyšené - obrazně vyjadřuje vjemy sluchové a hmatové - zvolí si výtvarnou techniku, kterou zvládá a považuje ji za nejvhodnější k danému tématu (samostatně nebo s pomocí učitele) - rozlišuje malbu a kresbu - používá různé druhy výtvarných technik - techniky porovnává a hodnotí - uvádí rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih - užívá důležité pojmy týkající se výtvarné formy, výtvarných materiálů a technik, vyvozené na základě vlastních výtvarných činností - zapojuje se do diskuse nad výtvarným dílem svým i ostatních dětí - rozpoznává různé způsoby uměleckého vyjádření - projevuje zájem o výtvarné umění	**Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly **Osobní postoj v komunikaci** - jeho utváření a zdůvodňování **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)	

Výtvarná výchova			**Ročník: 4. – 5.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Žák: - při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů	Žák: - experimentuje s různými druhy linie, uplatňuje výrazové vlastnosti linie - orientuje se v prostorových a barevných vztazích - rozpoznává různé grafické materiály a techniky v ploše i prostoru - rozlišuje technickou stránku výtvarné tvorby	**Prvky vizuálně obrazného vyjádření** - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru **Typy vizuálně obrazných vyjádření** - jejich rozlišení - výběr a uplatnění (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, animovaný film, comics, fotografie, reklama)	
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	- uplatňuje grafické materiály a techniky v ploše i prostoru - projevuje smysl a cit pro prostorové formy - znázorňuje v grafických technikách pohyb lidské postavy - ověřuje si výrazové možnosti písma v hravých a experimentálních činnostech	**Uspořádání objektů do celků** - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém i dynamickém vyjádření	

- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	- vhodně volí vyjadřovací prostředky na základě smyslového vnímání - intuitivně reaguje na smyslové a myšlenkové podněty - rozlišuje výrazové vyjádření jednotlivých druhů umění, spojuje obsah či děj s vnitřní naléhavostí projevu - vyjadřuje dějový celek se vztahem k reálnému prostředí - využívá statické a dynamické vyjádření - individuálně vybírá prostředky k výtvarnému přepisu skutečnosti - poznává výtvarné vyznění rozdílu mezi technickými a přírodními	**Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** - manipulace s objekty - pohyb těla a jeho umístění v prostoru - akční tvar malby a kresby **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** - vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými smysly **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** - umělecká výtvarná tvorba - fotografie - film - tiskoviny - televize - elektronická média - reklama	

-	objekty		
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- vnímá odlišnosti výtvarného projevu - vytváří volné parafráze v kontaktu s uměleckým dílem - konfrontuje volbu výrazových prostředků jednotlivců ve skupině	**Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) - hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	
- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- vciťuje se a prožívá umělecká díla ve všech polohách umělecké tvorby - volně přepisuje dojmy z uměleckých zážitků - chápe odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější optické podoby	**Osobní postoj v komunikaci** - odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** - vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření **Proměny komunikačního obsahu** - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	

5.1.6 Člověk a zdraví

5.1.6.1 Tělesná výchova (TV)

a) Obsahové zaměření
Předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a je vyučován v 1. až 5. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Tělesné výchovy směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- získali nové pohybové dovednosti, rozvíjeli svou tělesnou zdatnost, usilovali o správné držení těla a estetický pohybový projev
- chápali význam pohybové aktivity pro zdravý rozvoj organismu, orientovali se v názorech, co je a není zdravé, dokázali předcházet poškozování zdraví
- získali základní organizační, bezpečnostní a hygienické návyky při sportovních činnostech
- seznámili se s různým sportovním nářadím a náčiním, poznali různé sportovní aktivity a seznámili se se základní sportovní terminologií
- získali kladný vztah ke všem pohybovým aktivitám a vnímali pohyb jako součást jejich životního stylu
- poznali své pohybové možnosti a zájmy a poznali účinek pohybových činností na svou tělesnou zdatnost a duševní pohodu
- znali zásady fair play chování při sportu a dokázali je využívat i v mezilidských vztazích

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z tematických oblastí:

Činnosti ovlivňující zdraví
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Činnosti podporující pohybové učení,

které se v jednotlivých vyučovacích hodinách prolínají a doplňují.

b) Časové vymezení
1. ročník 2 hodiny
2. ročník 2 hodiny
3. ročník 2 hodiny
4. ročník 2 hodiny
5. ročník 2 hodiny

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje převážně v tělocvičně, ale také na školním hřišti a v přírodě. Součástí tělesné výchovy je také plavecký výcvik pro žáky 2., 3. a 4. ročníku.
V každém uvedeném ročníku žáci absolvují 10 hodinový plavecký výcvik pod vedením učitelů plavecké školy.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena

e) Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- učíme žáky rozumět tělovýchovným pojmům a povelům, správně pojmenovávat tělovýchovná nářadí a náčiní
- vedeme je ke správnému vykonávání tělovýchovných činností, seznamujeme je s pravidly různých sportovních a pohybových her
- učíme žáky samostatnosti, sebeobsluze, hodnotit své pohybové dovednosti
- plánujeme s žáky, jak zlepšit a zdokonalit své výkony

Kompetence k řešení problémů
- učíme žáky překonávat různé sportovní problémy a úkoly
- učíme je promýšlet strategii různých sportovních her

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky ke správnému yyjadřování v hodinách tělesné výchovy, ke správnému vnímání tělovýchovných pojmů a termínů
- vedeme je k tomu, aby dokázali popsat tělovýchovné činnosti a hry a porozuměli jim
- vedeme je k diskusi o sportu, jeho hodnocení a porovnávání
- seznamujeme je se zdroji, kde si mohou vyhledat informace o tělesné výchově a sportu
- vedeme je k tomu, aby dokázali napsat zprávu o sportovních akcích, soutěžích např. do školního časopisu

Kompetence sociální a personální
- učíme žáky spolupracovat ve dvojicích, družstvu, týmu
- vedeme je k vytváření pozitivní, zdravé atmosféry, ke vzájemné toleranci při individuálních sportovních výkonech
- seznamujeme žáky s pravidly her
- upevňujeme u žáků pocit sebedůvěry
- řešíme s žáky konflikty mezi nimi, problémy s kázní, nedodržování pravidel

Kompetence občanské
- zapojujeme žáky do různých sportovních aktivit a soutěží
- seznamujeme žáky s historií a tradicemi různých sportů
- doporučujeme žákům návštěvu různých sportovních akcí
- učíme žáky dodržovat pořádek a chránit přírodu při sportovních akcích
- vedeme žáky k zodpovědnému chování, které neohrožuje jejich zdraví
- vedeme žáky k tomu, aby se chovali fair play, aby nezneužívali své síly, aby dokázali pomoci slabšímu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při sportovních činnostech
- vedeme žáky k udržování pořádku v šatnách i v tělocvičně
- učíme žáky správně používat různá sportovní nářadí a náčiní, připravit je a uklidit
- zdokonalujeme pohybové dovednosti žáků soustavným procvičováním

Kompetence digitální

- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák respektuje soukromí osob a zákaz fotografování při pořizování obrazového materiálu.

Tělesná výchova			**Ročník: 1. - 3.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Žák: - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Žák: - zdůvodní význam pohybu pro zdraví a vývoj - zařazuje vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne - chápe význam přípravy organismu před cvičením, na závěr pohybové činnosti se protáhne a uklidní - je seznámen s preventivním významem zdravotně zaměřených činností - rozvíjí různé formy rychlosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu	**Význam pohybu pro zdraví** - pohybový režim žáků **Příprava organismu** - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení **Zdravotně zaměřené činnosti** - správné držení těla - správné zvedání zátěže - průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití **Rozvoj různých forem rychlosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu**	

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Podle svých předpokladů zvládá několik základních cviků z každé osvojované oblasti: - využívá netradičního náčiní při pohybových hrách - zvládá správné držení těla - zvládá kotoul vpřed a vzad - vyskočí do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu - přeskočí 2 – 4 díly bedny odrazem z trampolínky - roznožka přes kozu našíř odrazem z můstku - ručkuje ve visu - nacvičuje chůzi s dopomocí - chůze bez dopomoci - cvičí s hudbou nebo rytmickým doprovodem	**Pohybové hry** - netradiční pohybové hry (využití hraček a netradičního náčiní při cvičení) **Základy gymnastiky** - průpravná cvičení - akrobacie Cvičení na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti: - přeskok - hrazda - kladinka **Rytmické a kondiční cvičení pro děti** - jednoduché tance	

	- nacvičuje přetahy a přetlaky - seznamuje se se základy nízkého a polovysokého startu - zvládá podle svých předpokladů základy techniky rychlého běhu do 60 metrů - motivovaný běh v terénu prokládá chůzí (až do 10 minut) - skáče do dálky z krátkého rozběhu (3 až 4 dvojkroky) odrazem z pásma 50 cm - zvládá základní techniku skoku do dálky z krátkého rozběhu (odraz z břevna) - zvládá základní techniku hodu míčkem z místa, chůze i rozběhu	**Průpravné úpoly** - přetahy a přetlaky **Základy atletiky** - základy nízkého a polovysokého startu - rychlý běh - motivovaný vytrvalý běh - skok do dálky - hod míčkem	

	- drží a hází míč jednoruč - drží a hází míč obouruč - manipuluje s míčem na místě a v pohybu - míč chytá - zvládá základní přihrávky nohou	**Základy sportovních her** - manipulace s míčem	
	- absolvuje chůzi v terénu do 8 km ve skupině a v pochodovém útvaru	**Turistika a pobyt v přírodě** - chůze v terénu	
	- užívá základní dovednosti spojené s tábořením	- táboření	
	- správně se chová v dopravních prostředcích	- chování v dopravních prostředcích při přesunu	
- adaptuje se na vodní prostředí - dodržuje hygienu plavání - zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- zvládá základní hygienu při plaveckém výcviku - dodržuje zásady bezpečnosti při plavání a při pohybu v areálu bazénu - seznamuje se s vodou, provádí průpravná cvičení pro orientaci ve vodě	**Plavání** - hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí	

	- pohybuje se na ledu bez bruslí - klouže vyvolenou nohou vpřed	**Bruslení** - hry na ledě a na sněhu	
	- zvládá herní činnosti jednotlivce - ve hře spolupracuje - hraje průpravné hry a utkání podle zjednodušených pravidel	**Základy sportovních her** - herní činnosti jednotlivce - spolupráce ve hře - průpravné hry - utkání podle zjednodušených pravidel minisportů	
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- dodržuje osobní hygienu při různých pohybových aktivitách - pro pohybové aktivity se vhodně obléká a obouvá	**Hygiena při TV** - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	- dodržuje základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu - chová se bezpečně v šatnách a umývárnách - bezpečně připravuje a ukládá	**Bezpečnost při pohybových činnostech** - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - bezpečnost v šatnách a umývárnách - bezpečná příprava a ukládání	

	nářadí, náčiní a pomůcky	nářadí, náčiní a pomůcek	
	- přivolá pomoc, poskytne první pomoc při drobných poraněních	- první pomoc v podmínkách TV	
	- seznamuje se se základním tělocvičným názvoslovím	**Komunikace v TV** - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností	
	- respektuje smluvené povely a signály	- smluvené povely, signály	
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- dodržuje základní organizaci prostoru a činností (zaujímání a změny míst apod.)	**Organizace při TV** - základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí	
	- respektuje pravidla pohybových činností	**Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - her - soutěží - závodů	
	- hraje fair play	**Zásady jednání a chování** - fair play - olympijské ideály	
	- pomáhá při měření pohybových dovednost	**Měření pohybových dovedností**	

Tělesná výchova			**Ročník: 4. – 5.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Žák: - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Žák: - uvědomuje si, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic, apod. - uvědomuje si různé funkce pohybu a využívá je za pomoci učitele a rodičů v denním režimu - snaží se zlepšit úroveň své zdatnosti - před pohybovou činností se rozcvičí a na závěr protáhne a uklidní	**Význam pohybu pro zdraví** - pohybový režim žáků **Příprava organismu** - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení	
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- seznamuje se s dostatečným množstvím nápravných cviků tak, aby je mohl využít i doma - korektivní cvičení zařazuje do svého pohybového režimu - osvojuje si techniku cviků pro správné držení těla, na posílení organismu i cviků relaxačních a dechových - snaží se kompenzovat jednostrannou zátěž	**Význam pohybu pro zdraví** - pohybový režim žáků - délka a intenzita pohybu **Zdravotně zaměřené činnosti** - správné držení těla - správné zvedání zátěže - průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	Podle svých předpokladů zvládá několik základních cviků z každé osvojované oblasti: - zvládá kotoul vpřed, vzad a stoj na rukou (s dopomocí) - zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky - uvědomuje si, že cvičení s hudbou má zdravotní a relaxační účinky na organismus - cvičí s hudbou nebo rytmickým doprovodem - snaží se o estetické držení těla a estetický pohyb - snaží se pohybem vyjádřit rytmicky i melodicky doprovod - zvládá polkový a valčíkový krok, základy lidových tanců - zná zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních - uvědomuje si význam sebeobrany a své možnosti při střetu s protivníkem	**Základy gymnastiky** - průpravná cvičení - akrobacie - cvičení na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem - základy estetického pohybu - vyjádření melodie, rytmu pohybem - jednoduché tance **Průpravné úpoly** - přetahy a přetlaky	

	- zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti - zvládá základní techniku rychlého a vytrvalostního běhu - zvládá základní techniku skoku do dálky a do výšky - zvládá techniku hodu míčkem z rozběhu - přihrává a chytá míč jednoruč a obouruč - přihrává vnitřním nártem (po zemi, obloukem) - tlumí míč vnitřní stranou nohy - vede míč (driblinkem, nohou) - pohybuje se s míčem a bez míče - střílí jednoruč a obouruč na koš - střílí jednoruč ze země na branku - střílí vnitřním nártem na branku - využívá základní spolupráce ve hře - hraje průpravné sportovní hry se zjednodušenými pravidly, využívá je (samostatně nebo za pomoci učitele)	**Základy atletiky** - rychlý běh - vytrvalostní běh - skok do dálky nebo do výšky - hod míčkem **Základy sportovních her** - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - herní činnosti jednotlivce - spolupráce ve hře - průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů (vybíjená, fotbal, florbal,…)	

	- vhodně se připravuje na turistickou akci (vhodné oblečení, obutí, zavazadla) - dodržuje pravidla slušného chování - zvládá základní dopravní předpisy pro chodce i cyklisty - dokáže se pohybovat v přiměřeně náročném terénu se zátěží - orientuje se podle mapy (buzoly) za pomoci učitele - užívá základní dovednosti při založení a zlikvidování tábořiště - dodržuje základní pravidla ochrany přírody - aplikuje znalosti z vlastivědy a přírodovědy	**Turistika a pobyt v přírodě** - přesun do terénu - chůze v terénu - táboření - ochrana přírody	
- adaptuje se vodní prostředí - dodržuje hygienu plavání - zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany	- seznamuje se se základními plaveckými dovednostmi - užívá jeden plavecký způsob - seznamuje se s prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	**Plavání** - základní plavecké dovednosti - jeden plavecký způsob - prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	

a bezpečnosti			
	- ovládá několik pohybových her, uvědomuje si jejich zaměření - vytváří si pro pohybovou hru nové náčiní, využívá hračky,…(samostatně nebo s pomocí rodiny, učitele) - pohybově vyjádří zvíře, tvar, náladu, předmět, bytost - samostatně vytváří pohybové hry, hledá varianty známých her	**Pohybové hry** - s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity - využití hraček a netradičního náčiní při cvičení - pohybová tvořivost	
	- dodržuje osobní hygienu při různých pohybových aktivitách - pro pohybové aktivity se vhodně obléká a obouvá	**Hygiena při TV** - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- dodržuje základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu - chová se bezpečně v šatnách a umývárnách - bezpečně připravuje a ukládá nářadí, náčiní a pomůcky - přivolá pomoc, poskytne první pomoc při drobných poraněních	**Bezpečnost při pohybových činnostech** - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - bezpečnost v šatnách a umývárnách - bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - první pomoc v podmínkách TV	

	- pozná hezký, zvládnutý a nezvládnutý pohyb - přiměřeně reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	**Komunikace v TV** - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály	
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- dodržuje pravidla fair play - zná ideály a symboly olympijských her - respektuje pravidla her a soutěží - označí zjevné přestupky proti pravidlům, přiměřeně na ně reaguje - respektuje opačné pohlaví při pohybových činnostech	**Zásady jednání a chování** - fair play - olympijské ideály a symboly **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - her - soutěží - závodů	
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- používá základní pojmy spojené s tělovýchovnou činností, cvičebními prostory a vybavením - reaguje na smluvené signály, povely a gesta - zvládá pohybové činnosti podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	**Komunikace v TV** - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály	

- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	- podle svých schopností zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže pro své spolužáky	**Organizace při TV** - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - her, závodů a soutěží	
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- změří a zaznamená základní údaje o pohybových výkonech v osvojovaných disciplínách a porovnává je s předchozími výsledky	**Měření a posuzování pohybových dovedností** - měření výkonů - základní pohybové testy	
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	- získává informace o TV a sportu ve škole i v místě bydliště - vyhledává informace v časopisech, knihách, televizi, rozhlase, internetu aj.	**Zdroje informací o pohybových činnostech**	

5.1.7 Člověk a svět práce

5.1.7.1 Praktické činnosti (PČ)

a) Obsahové vymezení
Předmět Praktické činnosti je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a je na I. stupni vyučován v 1. – 5. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Praktických činností směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby (se):

- seznámili s různými praktickými pracovními dovednostmi a návyky
- naučili se svou pracovní činnost plánovat a organizovat
- vytvořili si kladný vztah k práci
- vytvořili si životní a profesní orientaci
- získali základní uživatelské dovednosti v různých oborech lidské činnosti
- byli tolerantní k výsledkům pracovní činnosti ostatních a dovedli je ocenit a vážit si jich
- byli schopni slovně okomentovat a ohodnotit výsledky své práce i ostatních
- dodržovali zásady bezpečnosti a hygieny při práci

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z tematických celků:

Práce s drobným materiálem
Konstrukční činnosti
Pěstitelské práce
Příprava pokrmů

b) Časové vymezení
1. ročník 1 hodina
2. ročník 1 hodina
3. ročník 1 hodina
4. ročník 1 hodina
5. ročník 1 hodina

c) Organizační vymezení
Výuka probíhá většinou ve třídách s možností využití odborných učeben, v okolí školy s možností sběru potřebného materiálu v přírodě, návštěv výstav.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Praktické činnosti jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Rozvoj schopností poznávání
- Kreativita

Environmentální výchova
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- učíme žáky plánovat, organizovat a hodnotit vlastní práci
- umožňujeme žákům prezentaci výsledků své práce
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů
- umožňujeme žákům experimentovat, porovnávat výsledky své práce, vyvozovat závěry
- vedeme žáky k vytváření vlastních plánů a pracovních postupů
- vedeme žáky k hledání souvislostí a mezipředmětových vztahů

Kompetence komunikativní
- do výuky zařazujeme práci ve skupinách
- podporujeme komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální
- ve výuce zařazujeme metody skupinové spolupráce a vzájemné pomoci
- vedeme žáky ke klidnému a věcnému řešení konfliktních situací

Kompetence občanské
- vedeme žáky k důslednému dodržování školního řádu a řádů odborných učeben
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a dovedností, bezpečnému používání pomůcek, nástrojů a zařízení
- rozvíjíme manuální zručnost
- vedeme žáky k reálnému posouzení vlastních možností a schopností

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Praktické činnosti			**Ročník: 1. - 3.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Práce s drobným materiálem Žák: - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Žák: - provádí přiměřené základní praktické činnosti s drobným materiálem a přírodninami, modelovací hmotou, papírem, kartonem i textilem - rozlišuje a pojmenovává druhy zpracovaného materiálu - seznamuje se s vlastnostmi tradičních i netradičních materiálů - ovládá jednoduché pracovní postupy	**Vlastnosti materiálu** - přírodniny - modelovací hmota - papír a karton - textil aj. **Jednoduché pracovní operace a postupy**	
- pracuje podle slovního návodu a předlohy	- pracuje podle pokynů učitele - pracuje podle předlohy - pod vedením učitele používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky, zachází s nimi bezpečně, udržuje je v pořádku, po ukončení práce je ukládá - udržuje pořádek na pracovním místě a osvojuje si zásady bezpečnosti a hygieny práce	**Jednoduché pracovní operace a postupy** **Pracovní pomůcky a nástroje** - funkce a využití .	

Konstrukční činnosti Žák: - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Žák: - pracuje přiměřeně ke svým schopnostem s návodem a předlohami stavebnic - sestavuje modely podle předlohy i podle představy z jednoduchých stavebnic - vytváří vlastní plošné i prostorové kompozice - provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicí	**Práce s návodem, předlohou** **Stavebnice** - plošné - prostorové - konstrukční Sestavování modelů	

Pěstitelské práce			
Žák: - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Žák: - pozoruje růst některých rostlin ze semene (hrách, fazol, ředkvička)	**Pěstování rostlin ze semen v místnosti** - zelenina	
	- seznamuje se se základními podmínkami pro pěstování rostlin	**Základní podmínky pro pěstování rostlin**	
	- zapisuje a hodnotí výsledky pozorování		
- pečuje o nenáročné rostliny	- ošetřuje pokojové rostliny (rostliny zalévá, kypří, rosí, utírá prach)	**Pěstování pokojových rostlin**	

Příprava pokrmů			
Žák: - připraví tabuli pro jednoduché stolování	Žák: - jednoduše prostře rodinný stůl pro běžné každodenní stolování - rozlišuje jednoduchou a slavnostní úpravu stolu	**Jednoduchá úprava stolu**	
	- připraví jednoduchý pokrm (snídani, svačinku)	**Výběr, nákup a skladování potravin**	
	- při přípravě pokrmu udržuje pořádek a čistotu	**Základní vybavení kuchyně**	
- chová se vhodně při stolování	- stoluje kulturně a chová se při stolování společensky - udržuje pořádek a čistotu	**Pravidla správného stolování**	

Praktické činnosti			**Ročník: 4. - 5.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Práce s drobným materiálem Žák: - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Žák: - používá jednoduché pracovní operace a postupy - organizuje si práci (samostatně nebo za pomoci učitele) - rozlišuje přírodní a technické materiály - pracuje s drobným materiálem, papírem, kartonem, modelovací hmotou, textilem, drátem, fólií,…, vyrábí z nich jednoduché výrobky	**Jednoduché pracovní operace a postupy** **Organizace práce** **Vlastnosti materiálu** - přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, fólie…	
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- poznává různá lidová řemesla, tradice a zvyky - vytváří jednoduché výrobky, při jejich zhotovování využívá lidové tradice a přírodní materiály	**Lidové zvyky, tradice, řemesla**	
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- pro svou činnost si vybírá vhodné pracovní nástroje a pomůcky, bezpečně s nimi zachází, udržuje je v pořádku, po ukončení práce je ukládá (samostatně nebo za pomoci učitele)	**Pracovní pomůcky a nástroje** - funkce a využití	

- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- udržuje pořádek na pracovním místě - zachází s jednotlivými pomůckami a nástroji podle pravidel bezpečnosti a hygieny práce - poskytne první pomoc při drobném poranění nebo úrazu	Zásady hygieny a bezpečnosti práce První pomoc	

Konstrukční činnosti Žák: - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Žák: - sestavuje modely z jednoduchých stavebnic - vytváří vlastní plošné i prostorové kompozice ze stavebnicových prvků a volného materiálu - pracuje se stavebnicemi z kartonových prvků - sestavuje jednoduché modely z konstrukčních stavebnic se spojovacími prvky a díly	**Stavebnice** - plošné - prostorové - konstrukční - sestavování modelů	
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	- pracuje podle slovního návodu - orientuje se v předloze stavebnic (samostatně nebo za pomoci učitele) - pracuje podle jednoduchého náčrtu (samostatně nebo za pomoci učitele)	**Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem**	
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce - poskytne první pomoc při drobném poranění/ úrazu	Zásady bezpečnosti a hygieny práce První pomoc	

Pěstitelské práce			
Žák: - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny   <

Příprava pokrmů Žák: - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Žák: - pojmenuje základní kuchyňské vybavení - seznamuje se s technikou v kuchyni (historie, význam) - samostatně připraví jednoduché pohoštění ze studené kuchyně (snídani, svačinku) - uvádí, co nakupovat, jak nakupovat, jak potraviny ukládat - upraví stůl pro každodenní stolování i pro slavnostní příležitost - stoluje kulturně a chová se při stolování společensky - při přípravě pokrmů udržuje pořádek a čistotu - provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí - bezpečně zachází se základními čisticími prostředky, s kuchyňským nářadím a spotřebiči pod dohledem učitele - poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	**Základní vybavení kuchyně** **Technika v kuchyni** - historie a význam **Výběr, nákup a skladování potravin** . **Jednoduchá úprava stolu** **Pravidla správného stolování** Základy hygieny a bezpečnosti práce První pomoc	

5.2 II. stupeň

5.2.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.2.1.1 Český jazyk a literatura (ČJ)

a) Obsahové vymezení
Předmět Český jazyk a literatura je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je vyučován v 6. – 9. ročníku. Výuka plynule navazuje na učivo I. stupně.
Vzdělávání v hodinách Českého jazyka a literatury směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- rozvíjeli své komunikační schopnosti, svou tvořivost a fantazii
- rozuměli různým typům textů, analyzovali je a kriticky posuzovali jejich obsah
- získali vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a poznávali a rozlišovali jeho další formy
- se jasně, přehledně a srozumitelně vyjadřovali ústně i písemně
- získávali a rozvíjeli čtenářské návyky
- poznávali prostřednictvím četby základní literární druhy, učili se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora, rozlišovat literární fikci od skutečnosti
- formulovali vlastní názory o přečteném díle
- prostřednictvím četby formovali a rozvíjeli svou osobnost, chápali mezilidské vztahy, rozvíjeli své estetické cítění, rozpoznali literární hodnoty, upřednostňovali četbu

Vzdělávací obsah předmětu je rozčleněn do tří oblastí:

Komunikační a slohové výchovy
Jazykové výchovy
Literární výchovy

které se v jednotlivých vyučovacích hodinách navzájem prolínají a doplňují.

b) Časové vymezení
6. ročník 3 hodiny + 1 disponibilní hodina
7. ročník 3 hodiny + 1 disponibilní hodina
8. ročník 3 hodiny + 1 disponibilní hodina
9. ročník 3 hodiny + 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Výuka probíhá většinou ve třídách, ve školní knihovně, někdy v učebně PC. V rámci výuky realizujeme i návštěvy filmových, divadelních aj. kulturních představení.

d) Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Psychohygiena
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Multikulturní výchova

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Tvorba mediálních sdělení

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- klademe důraz na pozitivní motivaci žáka a podporujeme samostatnost a tvořivost
- používáme vhodné učební pomůcky (slovníky, encyklopedie, jazykové příručky, tabule gramatických přehledů,…) a audiovizuální techniku
- předkládáme dostatek informačních zdrojů
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- věnujeme se dovednosti autokorekce chyb
- klademe důraz na čtení s porozuměním, na práci s textem
- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělání

Kompetence k řešení problémů
- motivujeme žáka k samostatnému řešení daného problému, pomáháme mu hledat další řešení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- předkládáme modelové situace a vedeme žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahů, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění
- umožňujeme žákům zapojovat se do školních i mimoškolních aktivit a olympiád

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci s okolním světem, k obhájení svého názoru, k naslouchání názorů jiných
- zařazujeme řečnická cvičení a slohové práce na dané téma
- zařazujeme diskusní kroužky a besedy
- nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální
- zařazujeme práci ve skupinách a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování samotnými žáky
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení
- vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence občanské
- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků
- podporujeme u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- aktivně zapojujeme žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování a účastí v soutěžích a projektech

Kompetence pracovní
- rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- kontrolujeme samostatné práce žáků
- rozvíjíme pracovní návyky (samostatná a soustavná příprava na výuku, připravenost na výuku, hygiena pracovního místa) a kladný vztah k činnostem

Kompetence digitální
- vedeme žáky k používání digitálního zařízení, webových nástrojů a vhodných aplikací k procvičování učiva
- podporujeme žáky, aby v rámci svých možností řešili běžné technické problémy při používání digitálního zařízení
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu

- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon
- vedeme žáky k používání i online jazykových příruček a slovníků
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech
- vedeme žáky k využívání textových editorů při tvorbě slohových útvarů a dodržování typografických pravidel

Český jazyk a literatura			Ročník: 6.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Komunikační a slohová výchova			
Žák:	Žák:		
- reprodukuje náležitě věcný text, vyhledává klíčová slova a shrne hlavní myšlenky	- sestavuje osnovy heslovitě i pomocí vět	Osnova vypravování	
	- souvisle převypráví text	Vypravování – časová posloupnost	
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem	- vypravuje ústně i písemně na dané téma	Připravený i nepřipravený projev	
	- zpracuje popis a jednoduchý pracovní postup	Popis a jeho funkce Popis pracovního postupu	
	- odliší zprávu od oznámení - sestaví zprávu a oznámení	Zpráva a oznámení	
- využívá základy studijního čtení – formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	- pořídí výpisky ze snadného odborného textu	Výpisky a výtah	
	- pořídí výtah z odborného článku	Hlavní myšlenky textu	
	- sestavuje dopisy soukromého i úředního charakteru	Dopis osobní a úřední	

- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - dorozumívá se výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- komunikuje přiměřeně v daných situacích - rozhoduje se v problémových situacích dne - vystoupí se samostatně připraveným textem (dbá na přednes, obsahovou věcnost, spisovnost)	**Člověk ve společnosti** Pozdravy, vyřizování vzkazů, získávání informací (ve škole, v obchodě, na nádraží, na poště …) Projev připravený na základě poznámek	
Jazyková výchova			
Žák: - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Žák: - vyjmenuje a rozpozná různá česká a moravská nářečí - chápe jejich užití v literárním díle - čte a vyslovuje správně česká a cizí slova - čte a vyslovuje správně zdvojené souhlásky ve slovech	**Obecné poučení o jazyce** Čeština (jazyk národní, mateřský) Rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) **Zvuková stránka jazyka** Spisovná a nespisovná výslovnost Opakování o hláskách	

	- používá pauzy, tempa, důrazů, přízvuku	Modulace souvislé řeči – přízvuk slovní a větný Intonace, členění souvislé řeči (pauzy a frázování)	
		Tvarosloví	
- správně třídí slovní druhy	- určuje slovní druhy a jejich mluvnické významy	Slovní druhy Mluvnické významy	
- tvoří spisovné tvary ohebných slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikaci	- rozlišuje jména obecná a vlastní	Druhy podstatných jmen: konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, obecná, vlastní	
	- skloňuje jména v regionu	jména osobní a místní	
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický ve větě jednoduché i v méně složitých souvětích	- určuje a skloňuje přídavná jména - tvoří a užívá jmenné tvary přídavných jmen bez pravopisných obtíží - skloňuje a stupňuje přídavná jména - vyhledává a určuje zájmena - nepoužívá nadbytečně zájmena ukazovací ve svém projevu - skloňuje zájmena ukazovací a přivlastňovací	Druhy přídavných jmen (tvrdé, měkké, přivlastňovací) Skloňování přídavných jmen Jmenné tvary přídavných jmen Stupňování přídavných jmen Zájmena ukazovací a přivlastňovací	
	- užívá spisovných tvarů podmiňovacího způsobu	Slovesa: tvary podmiňovacího způsobu přítomného a minulého	

- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích	- rozpozná základní větné členy - určuje rozvíjející větné členy - tvoří jednoduché věty s podmětem vyjádřeným podstatným jménem - určuje větu hlavní a vedlejší - spojuje věty spojovacími výrazy - aplikuje v písemném i mluvním projevu základní principy skladby - zdůvodní interpunkci v jednoduchých souvětích	**Skladba** Základní větné členy Rozvíjející větné členy Věta jednoduchá Souvětí Věta hlavní a vedlejší Interpunkce v souvětí	

Český jazyk a literatura			Ročník: 7.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Komunikační a slohová výchova Žák: - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - reprodukuje náležitě odborný text, vyhledává klíčová slova a shrne hlavní myšlenky - rozliší subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v rozhovoru - dorozumívá se kultivovaně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Žák: - popíše výrobky, umělecké dílo, pracovní postup - sestaví popis konkrétní osoby vnější i vnitřní, vyjádří se pomocí rčení, přirovnání, přísloví a pořekadel - formuluje ústní i písemnou žádost - sestaví vlastní životopis - zpracuje výtah z učební látky jiného předmětu, vybírá vhodné jazykové prostředky - vede improvizovaný dialog na dané téma	Popis Charakteristika vnější i vnitřní Žádost Životopis Výtah (čtení praktické – pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) **Člověk ve společnosti** Telefonování, představování, vystupování v obchodě, u lékaře, v kině Zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové	

Jazyková výchova Žák: - rozliší a příklady v textu doloží nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	- uvádí názvy osob, zvířat, prostředků, dějů, vlastností apod. - tvoří slova odvozováním, skládáním, zkracováním - zná a používá běžně užívané zkratky a zkratková slova, složeniny	**Tvoření slov** Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování Způsoby tvoření slov Odvozování podstatných a přídavných jmen, sloves Zkratky, zkratková slova, složeniny	
- chápe věcné významy slov, pracuje se Slovníkem spisovné češtiny a jinými slovníky a příručkami	- určuje věcné významy slov - pracuje se slovníkem spisovné češtiny	**Slovní zásoba a význam slova** Slovo a sousloví	
- rozpozná přenesené pojmenování, zvláště ve frazémech	- vysvětlí význam rčení a využívá je v mluvních projevech - určuje slova jednoznačná a mnohoznačná - využívá termínů z ostatních vyučovacích předmětů - porovná synonyma a využije je vhodně v písemném i ústním projevu - uvede příklady homonym, antonym - vybere vhodná citově zabarvená slova do ústních i písemných projevů	Rčení Jednoznačná a mnohoznačná slova Odborné názvy, názvosloví Synonyma Homonyma, antonyma Slova citově zabarvená	

- prohlubuje znalosti o slovních druzích ohebných i neohebných, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, tvaroslovný - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i v méně složitých souvětích	- procvičuje, ověřuje a zdůvodní správné psaní velkých písmen - správně použije ve větách tvary zájmen jenž, jež - převádí slovesa z činného rodu do trpného a naopak - uvede příklady neohebných slov, vyhledává je v textu - tvoří 2. a 3. stupeň příslovcí - zdůvodní užití příslovečné spřežky v písemném projevu - určuje druhy vět - vysvětlí použití prostředků charakteristických pro jednotlivé věty - tvoří věty podle postoje mluvčího - zařadí správně věty na základě zvládnutí základních větných členů - tvoří věty se základními větnými členy holými, rozvitými a několikanásobnými - určí podmět, přísudek a slovní druh, kterým jsou vyjádřeny - najde ve větě rozvíjející větné	**Tvarosloví** Psaní velkých písmen Skloňování zájmen jenž, jež Slovesný rod činný a trpný Neohebná slova (příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce) Stupňování příslovcí Příslovečné spřežky **Skladba** Druhy vět podle postoje mluvčího (oznamovací, tázací, rozkazovací, přací, zvolací) Věty dvojčlenné, jednočlenné, větný ekvivalent Základní větné členy holé, rozvité a několikanásobné Vyjádření podmětu různými slovními druhy přísudek slovesný a jmenný Rozvíjející větné členy	

	členy - rozlišuje hlavní a vedlejší věty, seznámí se s druhy vedlejších vět - ovládá interpunkci ve větě jednoduché a v souvětí	Druhy vedlejších vět Interpunkce	

Český jazyk a literatura (Literární výchova)			Ročník: 6. – 7.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Literární výchova Žák: - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- čte s porozuměním literární text - volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text - vyjádří vlastními slovy zážitek z četby, názor, význam pro náš život	**Tvořivá práce s literárním textem** Čtení a poslech s porozuměním Reprodukce, přednes Interpretace literárního díla: - souvislá linie příběhu - prostředí, doba - charakteristika postav - smysl, podstata díla - kompozice, jazyk díla - vlastní výtvarný doprovod k literárním textům - dramatizace (pohádky, lidové hry, báje, bajky apod.)	
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- navštěvuje kulturní akce a vyjádří vlastní názor na ně - formuluje vlastní názor k četbě	Filmová tvorba pro děti a mládež Televizní tvorba pro děti a mládež Divadelní představení Kulturní akce Knižní ilustrace Individuální četba (knihy a časopisy)	
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- předvede vlastní literární tvorbu - obohacuje vlastní jazykovou kulturu	**Tvůrčí dílna** Pokus o vlastní tvorbu žánrů (hádanka, rozpočitadlo, pohádka, bajka, básnička, comics, povídka) Příspěvky do školního časopisu	

- rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele	- přiřadí literární text k příslušnému žánru - uvede příklad spisovatelů jednotlivých žánrů	Literární druhy: lyrika, epika, drama Literární žánry: lidová slovesnost (hádanky, říkadla, rozpočitadla, přísloví, pranostiky, lidové písně), pohádky, pověsti, povídky, bajky, balady a romance, romány Poezie: sloka, verš, rým, rytmus, obrazné pojmenování	
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně, na internetu a v dalších informačních zdrojích	- využívá aparátu knihy - orientuje se v knihovně - obohacuje svůj kulturní rozhled vyhledáváním informací v různých informačních zdrojích	Aparát knihy (obsah, vysvětlivky, rejstřík, záložka, tiráž) Významná literární a kulturní výročí roku	

Český jazyk a literatura			Ročník: 8.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Komunikační a slohová výchova Žák: - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - samostatně připraví a s oporou textu přednese referát - rozliší komunikační záměr partnera v rozhovoru - rozliší manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme k ní kritický postoj - zapojí se do diskuse, využívá pravidel dialogu	Žák: - charakterizuje oblíbenou literární postavu pomocí vnější i vnitřní charakteristiky - zpracuje osnovu a vytvoří subjektivně zabarvený popis - zpracuje a přednese výklad, vybere vhodné jazykové prostředky - vyjádří postoj ke sdělovanému obsahu jak v komunikaci s partnerem, tak v masmédiích - prohlubuje poznatky o vhodných jazykových prostředcích při	Charakteristika literárních postav Líčení Jednoduchý výklad Věcné čtení (studijní čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení) Zásady dorozumívání (komunikační normy) Zásady kultivovaného projevu **Člověk ve společnosti** Jednání a chování na úřadech, na	

- vyjádří postoj a názor odpovídajícími stylistickými a jazykovými prostředky	komunikaci s vrstevníky i s dospělými	návštěvách	
Jazyková výchova			
Žák:			
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- převádí text z nespisovné podoby do spisovné a naopak - seznamuje se s ukázkami slovanských jazyků	**Obecné výklady o českém jazyce** Spisovný jazyk, nářečí, obecná čeština Jazyková kultura Slovanské jazyky západní, východní a jižní	
- rozliší a příklady v textu doloží nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	- vyhledává slova cizího původu ve slovnících a porozumí jim - nahrazuje frekventovaná přejatá slova slovy domácími - používá běžná cizí slova v komunikaci - vyslovuje a píše správně přejatá slova	**Tvoření slov** Obohacování slovní zásoby Slova přejatá – jejich výslovnost a pravopis Nahrazování přejatých slov slovy domácími	
- prohlubuje znalosti o slovních druzích, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- správně skloňuje, píše a vyslovuje frekventovaná obecná jména a cizí vlastní jména	**Tvarosloví** Skloňování jmen přejatých a cizích jmen vlastních - psaní a výslovnost	
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální,	- určuje slovesný vid, tvoří vidové dvojice	Slovesný vid	

slovotvorný, tvaroslovný - pod vedením učitele pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích	- vyhledává informace v různých typech slovníků a v jazykových příručkách - prohlubuje znalosti o větě jednoduché a o souvětí - orientuje se v různých typech vedlejších vět - rozlišuje souvětí souřadné a podřadné - určuje významový poměr mezi větami, doplňuje vhodné spojovací výrazy - určuje významový poměr mezi členy několikanásobného větného členu a zdůvodní interpunkci - odděluje čárkami vedlejší věty vložené do vět hlavních - využívá znalostí o významovém poměru mezi souřadně spojenými větami při komunikaci - zdůvodní interpunkci	Slovníky Jazykové příručky **Skladba** Věta jednoduchá a souvětí Druhy vedlejších vět Souvětí souřadné a podřadné Souvětí souřadné – významový poměr (slučovací, odporovací, stupňovací, vylučovací, příčinný, důsledkový) Významový poměr mezi jednotlivými členy v několikanásobném větném členu Interpunkce v souvětí	

Český jazyk a literatura			Ročník: 9.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Komunikační a slohová výchova Žák: - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Žák: - zpracuje úvahu – uplatní své zkušenosti, názory a postoje	Jednoduchá úvaha	
- odliší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovných jazykových prostředků vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího	- připraví krátký proslov	Proslov	
- zapojí se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - dorozumívá se kultivovaně v dané komunikační situaci	- diskutuje na aktuální téma a uplatňuje pravidla komunikace	Diskuse Naslouchání - praktické (výchova k empatii) - věcné (soustředěné, aktivní) - kritické (manipulativní působení projevu, záměr mluvčího)	

- rozliší manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme k ní kritický postoj - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- rozpozná základní publicistické útvary - zaujme stanovisko k aktuálním společenským otázkám - připraví jednoduchou reportáž, rozhovor z oblasti, která je mu blízká - vyhledává různé styly z učebnic, beletrie, novin, časopisů	Publicistické útvary - zpravodajské (zpráva, oznámení, inzerát, interview) - úvahové (úvodník, komentář) - přechodné (reportáž, fejeton) Kritické čtení (analytické, hodnotící) Funkční styly (hovorový, odborný, umělecký, administrativní, publicistický)	
Jazyková výchova Žák: - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů podle komunikační situace	- seznamuje se s ukázkami slovanských jazyků - poslouchá s porozuměním ukázky ze slovenské literatury - pracuje s různými ukázkami textů české literatury starší i současné - orientuje se v encyklopediích a jazykových příručkách (vyhledává význam slov, pravopis slov …)	**Obecné výklady o českém jazyce a slovanských jazycích** Obecné poučení o jazyce – skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové) Vývoj českého jazyka Původ a základy češtiny Jazyková kultura, jazyková norma a kodifikace Prohřešky proti spisovnému jazyku	

		Jazykové příručky Jazykovědné disciplíny	
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- vyjmenuje a rozliší jazykovědné disciplíny		
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- dodržuje pravidla týkající se zvukové stránky českého jazyka: - správně vyslovuje hlásky, hláskové skupiny - správně klade přízvuk - využívá větné melodie, pauz	**Zvuková stránka jazyka** Hlásky, souhlásky, spodoba znělosti, slova neslabičná Přízvuk Větná melodie, tempo, pauza	
- rozliší a příklady v textu doloží zásady tvoření českých slov	- uvede příklady různých způsobů tvoření slov - najde kořen slova, předponu, příponu, koncovku - použije znalosti o kořeni slova při písemném dělení slov	**Tvoření slov** Stavba slova Odvozování, skládání a zkracování Kořen, předpona, přípona a koncovka slova Písemné dělení slov	
- chápe význam slova a bohatost slovní zásoby - rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	- určuje věcné významy slov - orientuje se v práci s různými slovníky, vyhledává v nich potřebné informace - užívá frekventovaná přejatá slova - přiřadí správně odborné názvy k různým oborům	**Slovní zásoba a význam slova** Slovo a sousloví Rozvoj slovní zásoby Jádro slovní zásoby Slova domácí, mezinárodní Odborné názvy a názvosloví význam slova (synonyma, antonyma, homonyma)	

- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální i tvaroslovný	- určuje slovní druhy a jejich gramatické kategorie - skloňuje různá jména - ovládá tvaroslovný pravopis	**Tvarosloví** Slovní druhy, slova ohebná, neohebná Podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, obecná, vlastní Přídavná jména, stupňování Druhy zájmen a číslovek Příslovce, příslovečné spřežky Neohebné slovní druhy	
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích	- rozpozná druhy vět podle postoje mluvčího - ovládá pravopis různých typů vět - najde zápor v textu - rozvine a shrne poznatky o rozdílech ve stavbě věty a souvětí, o určování větných členů, o větě dvojčlenné, jednočlenné, větném ekvivalentu, o větě hlavní a vedlejší, o souvětí podřadném a souřadném, o druzích vedlejších vět - proniká do logiky stavby českého jazyka - má přehled o členění složitého souvětí - uvede příklady shody, řízenosti	**Skladba** Věty podle postoje mluvčího Mluvnický zápor Věta jednoduchá a souvětí Skladební dvojice Větné členy Věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent Věta hlavní a vedlejší Souvětí souřadné a podřadné Druhy vedlejších vět Složité souvětí Shoda, řízenost, přimykání	

	a přimykání		
	- vysvětlí pravopis ve shodě přísudku s podmětem	Shoda přísudku s podmětem	
	- ovládá pravopis přímé řeči v textu	Řeč přímá a nepřímá	
	- dbá na ustálený pořádek slov	Pořádek slov v české větě	
	- určuje samostatný větný člen, elipsu, vsuvku, oslovení a používá je v komunikaci	Zvláštnosti větné stavby (elipsa, samostatný větný člen, oslovení, vsuvka)	

Český jazyk a literatura (Literární výchova)			Ročník: 8. - 9.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Literární výchova Žák: - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je a jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Žák: - přiřadí literární text k literárnímu žánru - charakterizuje jednotlivé literární žánry - vyjmenuje významná období národní i světové literatury a jejich významné představitele - orientuje se ve struktuře literárního textu a posoudí použití jazykových prostředků - formuluje své názory na diskutované problémy - chápe literaturu jako významného pomocníka při získávání životních hodnot - vybírá si hodnotnou četbu	**Literární druhy a žánry** Žánry lyrické, epické a dramatické v proměnách času Hlavní vývojová období národní a světové literatury a jejich představitelé **Základy literární teorie a historie** - struktura literárního díla (námět, téma, literární hrdina, kompozice) - jazyk literárního díla - literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) **Tvořivá práce s literárním textem** Interpretace textu Jednání postav v konfliktních situacích Hodnotná a konzumní četba	

- porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- vysvětlí rozdíl mezi filmovým, literárním a divadelním zpracováním námětu	Scénář literární, filmový, divadelní	
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- vyvíjí tvůrčí a interpretační aktivity	**Tvůrčí dílna** - vlastní tvorba (sci-fi příběh, humor ve škole – báseň, próza, comics, povídka, divadelní scénka) - příspěvky do školního časopisu - výtvarný projev na základě přečteného	
- formuluje dojem ze své četby, návštěvy kulturního představení	- diskutuje o četbě i různých filmových či divadelních představeních, vyjádří své názory	Individuální četba Filmová, televizní, divadelní tvorba	
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích	- sleduje kulturní dění současnosti - pracuje s různými informatikami	Významná kulturní a literární výročí Orientace v knihovně Orientace v literárních příručkách	

5.2.1.2 Anglický jazyk (AJ)

a) Obsahové vymezení
Předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je vyučován v 6. – 9. ročníku. Výuka plynule navazuje na učivo I. stupně.
Vzdělávání v hodinách Anglického jazyka směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- chápali a správně interpretovali slyšené i čtené texty a reagovali na ně
- souvisle hovořili v rámci nejběžnějších každodenních situací
- písemně formulovali nejběžnější typy sdělení
- seznámili se základními poznatky z reálií anglicky mluvících zemí
- osvojili si učební postupy potřebné ke studiu cizích jazyků
- zvyšovali celkovou úroveň svého vyjadřování
- rozšiřovali všeobecný kulturní rozvoj
- pochopili jazyk jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání
- rozvíjeli pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do čtyř oblastí:

Poslech s porozuměním
Mluvení
Čtení s porozuměním
Psaní,

které se v jednotlivých vyučovacích hodinách navzájem prolínají a doplňují.

b) Časové vymezení
6. ročník 3 hodiny
7. ročník 3 hodiny
8. ročník 4 hodiny
9. ročník 3 hodiny + 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Vyučovací hodiny probíhají převážně v jazykové učebně v jedné nebo dvou skupinách podle počtu žáků ve třídách. Učebna je pro výuku vybavena interaktivní tabulí a interaktivním zařízením pro poslech, nástěnnými tabulemi základních gramatických jevů a tematických okruhů slovní zásoby. Využíváme interaktivní učebnice, audio i video nahrávky, cizojazyčné časopisy a texty, školní výukové programy.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Rozvoj schopností poznávání

- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

Multikulturní výchova

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Stavba mediálních sdělení
- Tvorba mediálních sdělení

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- podněcujeme žáky ke zvládnutí učiva
- zdůrazňujeme důležitost receptivních dovedností, zejména čtení, práci s textem, vyhledávání informací
- vedeme žáky k vyhledávání chyby jako prostředku k vlastnímu zdokonalení
- diferencujeme žáky, chválíme pokrok, povzbuzujeme při neúspěchu
- vedeme k samostatnosti

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémových situací v cizojazyčném prostředí
- podporujeme žáky v účasti ve školních i mimoškolních soutěžích a olympiádách

Kompetence komunikativní

- podněcujeme žáky k cizojazyčné komunikaci se spolužáky i vyučujícím
- navozujeme situace pro cizojazyčnou komunikaci
- učíme žáky naslouchat cizímu jazyku prostřednictvím médií
- využíváme informační technologie
- vytváříme a rozšiřujeme slovní zásobu, kterou se žáci učí používat v mluveném i písemném projevu

Kompetence sociální a personální

- podporujeme přátelské vztahy ve skupinách
- využíváme skupinovou práci, organizujeme týmovou spolupráci
- umožňujeme prezentovat a obhajovat výsledky žákovské práce
- umožňujeme žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení

Kompetence občanské
- důsledně dodržujeme řád odborné učebny a školní řád
- zapojujeme žáky do projektů

Kompetence pracovní
- pomáháme žákům při profesní orientaci

Kompetence digitální
- vedeme žáky k používání digitálního zařízení, webových nástrojů a vhodných aplikací k procvičování učiva
- podporujeme žáky, aby v rámci svých možností řešili běžné technické problémy při používání digitálního zařízení
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k používání online slovníků
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Anglický jazyk			**Ročník: 6.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Žák: - rozumí pokynům učitele a reaguje na ně - chápe obsah i myšlenku jednoduché konverzace - seznamuje se s tradicemi a svátky anglicky mluvících zemí	**Zvuková podoba jazyka** rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka gramatické struktury a typy vět přítomný čas (prostý, průběhový) sloveso být, mít, umět slovní spojení There´s, There are **Tematické okruhy** domov rodina bydlení škola volný čas kultura sport reálie zemí příslušných jazykových oblastí	

Mluvení Žák: - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech **Čtení s porozuměním** Žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Žák: - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu - vyjadřuje se výstižně - dodržuje pravidla pro práci ve skupině - diskutuje v rámci daného tématu - řeší přiměřené problémové situace v cizojazyčném prostředí Žák: - reprodukuje přečtený text - aplikuje novou slovní zásobu - rozumí písemnému sdělení v anglickém jazyce - nachází informace v textu o zvycích v anglicky mluvících zemích	**Zvuková stránka jazyka** rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti slovní a větný přízvuk, intonace slovní zásoba rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tématům (viz. Učivo k poslechu s porozuměním) **Grafická podoba jazyka** slovní zásoba (viz. učivo k poslechu s porozuměním)	

Psaní Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Žák: - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - pracuje s gramatickou chybou v textu - aplikuje znalosti při převádění vět do jiného času	**Grafická podoba jazyka** ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby (viz. učivo k poslechu s porozuměním)	

Anglický jazyk			**Ročník: 7.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace	Žák: - rozumí pokynům učitele a reaguje na ně - chápe obsah i myšlenku konverzace - seznamuje se s reáliemi v anglicky mluvících zemích	- zvuková podoba jazyka - schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka - gramatické struktury a typy vět – přítomný čas (prostý, průběhový), minulý čas (prostý), plánovaná budoucnost (*going to*) - stupňování přídavných jmen, řadové číslovky, měsíce, data, příslovce - tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, život, zvířata, jídlo, stravování, volný čas, sport, reálie příslušných jazykových oblastí	

Mluvení Žák: - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své osobě, rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech **Čtení s porozuměním** Žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Žák: - užívá osvojenou slovní zásobu a gramatiku - formuluje myšlenky v logickém sledu - vyjadřuje se výstižně a srozumitelně - diskutuje v rámci tématu - řeší problémové situace v cizojazyčném prostředí Žák: - rozumí obsahu i myšlence předloženého textu - využívá osvojenou slovní zásobu - nachází požadované informace v textu	- zvuková podoba jazyka - schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka - gramatické struktury a typy vět – přítomný čas (prostý, průběhový), minulý čas (prostý), plánovaná budoucnost (*going to*) - stupňování přídavných jmen, řadové číslovky, měsíce, data, příslovce - tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, život, zvířata, jídlo, stravování, volný čas, sport, reálie příslušných jazykových oblastí - zvuková podoba jazyka - schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka - gramatické struktury a typy vět – přítomný čas (prostý,	

	- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	průběhový), minulý čas (prostý), plánovaná budoucnost (*going to*) - stupňování přídavných jmen, řadové číslovky, měsíce, data, příslovce - tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, život, zvířata, jídlo, stravování, volný čas, sport, reálie příslušných jazykových oblastí	
Psaní Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Žák: - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - pracuje s gramatickou chybou v textu - aplikuje znalosti gramatických pravidel při psaní textu	- grafická podoba jazyka - ovládání pravopisu slov - gramatické struktury a typy vět – přítomný čas (prostý, průběhový), minulý čas (prostý), plánovaná budoucnost (*going to*) - stupňování přídavných jmen, řadové číslovky, měsíce, data, příslovce - tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, život, zvířata, - práce na projektu	

Anglický jazyk			Ročník: 8.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech - rozumí obsahu promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	Žák: - nachází informace v textu o zvycích v anglicky mluvících zemích - rozumí pokynům učitele a reaguje na ně - chápe obsah i myšlenku jednoduché konverzace	- zvuková podoba slova - rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonetického systému jazyka - gramatické struktury a typy vět – přítomný čas (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas, předpřítomný čas - modální slovesa (*must, have to, can, should)* - čísla vyššího řádu - tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, život, budoucnost, město, volný čas, sport, škola, člověk a společnost, cestování, reálie příslušných jazykových oblastí	

Mluvení Žák: - adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném a čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost - popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák: - popisuje ústně obrázek nebo situaci pomocí jednoduchých vět - uvádí příklady z vlastního rodinného prostředí - používá známou slovní zásobu - vyjadřuje se vlastními slovy - popisuje obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba - porovnává ústně naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích - diskutuje v rámci daného tématu	- zvuková podoba slova - rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonetického systému jazyka - gramatické struktury a typy vět – přítomný čas (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas, předpřítomný čas - modální slovesa (*must, have to, can, should)* - čísla vyššího řádu - tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, život, budoucnost, město, volný čas, sport, škola, člověk a společnost, cestování, reálie příslušných jazykových oblastí	

Čtení s porozuměním Žák: - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Žák: - rozumí obsahu i myšlence předloženého textu - využívá osvojenou slovní zásobu - nachází požadované informace v textu	- zvuková podoba slova - rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonetického systému jazyka - gramatické struktury a typy vět – přítomný čas (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas, předpřítomný čas - modální slovesa (*must, have to, can, should)* - čísla vyššího řádu - tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, život, budoucnost, město, volný čas, sport, škola, člověk a společnost, cestování, reálie příslušných jazykových oblastí - práce se slovníkem - grafická podoba jazyka	

Psaní Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty tykající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák: - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - pracuje s gramatickou chybou v textu - aplikuje znalosti gramatických pravidel při psaní textu	- zvuková podoba slova - rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonetického systému jazyka - gramatické struktury a typy vět – přítomný čas (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas, předpřítomný čas - modální slovesa (*must, have to, can, should)* - čísla vyššího řádu - tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, život, budoucnost, město, volný čas, sport, škola, člověk a společnost, cestování, reálie příslušných jazykových oblastí - práce se slovníkem - grafická podoba jazyka - práce na projektu	

Anglický jazyk			**Ročník: 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech - rozumí obsahu promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	Žák: - nachází informace v textu o zvycích v anglicky mluvících zemích - rozumí pokynům učitele a reaguje na ně - chápe obsah i myšlenku jednoduché konverzace - vyhledá v textech známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	- zvuková podoba slova - rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonetického systému jazyka - gramatické struktury a typy vět – přítomný čas (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas, předpřítomný čas - modální slovesa (*must, have to, can, should)* - opisné tvary modálních sloves - jednoduché podmínkové věty, trpný rod - tematické okruhy: život v minulosti, vynálezy, žádost o zaměstnání, budoucí povolání, netradiční povolání, vztahy mezi lidmi, zdravý životní styl, životní prostředí, počasí, reálie příslušných jazykových oblastí	

Mluvení Žák: - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost - popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák: - reprodukuje mluvený text - aplikuje novou slovní zásobu - rozumí mluvenému sdělení v anglickém jazyce - popisuje ústně obrázek nebo situaci pomocí jednoduchých vět - uvádí příklady z vlastního rodinného prostředí - používá známou slovní zásobu - vyjadřuje se vlastními slovy - popisuje obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba - porovnává ústně naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích - diskutuje v rámci daného tématu	- zvuková podoba slova - rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonetického systému jazyka - gramatické struktury a typy vět – přítomný čas (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas, předpřítomný čas - modální slovesa (*must, have to, can, should)* - opisné tvary modálních sloves - jednoduché podmínkové věty, trpný rod - tematické okruhy: život v minulosti, vynálezy, žádost o zaměstnání, budoucí povolání, netradiční povolání, vztahy mezi lidmi, zdravý životní styl, životní prostředí, počasí, reálie příslušných jazykových oblastí - slovní zásoba	

Čtení s porozuměním Žák - vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Žák: - rozumí obsahu i myšlence předloženého textu - využívá osvojenou slovní zásobu - nachází požadované informace v textu	- zvuková podoba slova - rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonetického systému jazyka - gramatické struktury a typy vět – přítomný čas (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas, předpřítomný čas - modální slovesa (*must, have to, can, should)* - opisné tvary modálních sloves - jednoduché podmínkové věty, trpný rod - tematické okruhy: život v minulosti, vynálezy, žádost o zaměstnání, budoucí povolání, netradiční povolání, vztahy mezi lidmi, zdravý životní styl, životní prostředí, počasí, reálie příslušných jazykových oblastí - slovní zásoba - grafická podoba slova	

Psaní Žák: - sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty tykající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času	Žák: - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - pracuje s gramatickou chybou v textu - aplikuje znalosti gramatických pravidel při psaní textu	- zvuková podoba slova - rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonetického systému jazyka - gramatické struktury a typy vět – přítomný čas (prostý, průběhový), minulý čas (prostý, průběhový), budoucí čas, předpřítomný čas - modální slovesa (*must, have to, can, should)* - opisné tvary modálních sloves - jednoduché podmínkové věty, trpný rod - tematické okruhy: život v minulosti, vynálezy, žádost o zaměstnání, budoucí povolání, netradiční povolání, vztahy mezi lidmi, zdravý životní styl, životní prostředí, počasí, reálie příslušných jazykových oblastí - slovní zásoba - grafická podoba slova - práce na projektu	

5.2.1.3 Druhý cizí jazyk (RJ/NJ)

a) Obsahové vymezení
Předmět Druhý cizí jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je vyučován v 7. – 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Druhého cizího jazyka směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- chápali a správně interpretovali slyšené i čtené texty a reagovali na ně
- souvisle hovořili v rámci nejběžnějších každodenních situací
- písemně formulovali nejběžnější typy sdělení
- osvojili si učební postupy potřebné ke studiu cizích jazyků
- zvyšovali celkovou úroveň svého vyjadřování
- rozšiřovali všeobecný kulturní rozvoj
- pochopili jazyk jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání
- rozvíjeli pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do čtyř oblastí:

Poslech s porozuměním
Mluvení
Čtení s porozuměním
Psaní

které se v jednotlivých vyučovacích hodinách navzájem prolínají a doplňují.

b) Časové vymezení
7. ročník 2 hodiny
8. ročník 2 hodiny
9. ročník 2 hodiny

c) Organizační vymezení
Výuka probíhá v učebně CJ. Jsou využívány nejen moderní učebnice, ale i obrazový materiál, audiovizuální technika, práce s cizojazyčnými časopisy a texty, školní počítačové programy.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Druhý cizí jazyk jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace

Multikulturní výchova

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Stavba mediálních sdělení
- Tvorba mediálních sdělení

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- podněcujeme žáky ke zvládnutí učiva
- zdůrazňujeme důležitost receptivních dovedností, zejména čtení, práci s textem, vyhledávání informací
- vedeme žáky k vyhledávání chyby jako prostředku k vlastnímu zdokonalení
- diferencujeme žáky, chválíme pokrok, povzbuzujeme při neúspěchu
- vedeme k samostatnosti

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémových situací v cizojazyčném prostředí
- podporujeme žáky v účasti ve školních i mimoškolních soutěžích a olympiádách

Kompetence komunikativní

- podněcujeme žáky k cizojazyčné komunikaci se spolužáky i vyučujícím
- navozujeme situace pro cizojazyčnou komunikaci
- učíme žáky naslouchat cizímu jazyku prostřednictvím médií
- využíváme informační technologie

Kompetence sociální a personální

- podporujeme přátelské vztahy ve skupinách
- využíváme skupinovou práci, organizujeme týmovou spolupráci
- umožňujeme prezentovat a obhajovat výsledky žákovské práce
- umožňujeme žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení

Kompetence občanské

- důsledně vedeme žáky k dodržování řádu odborné učebny a školního řádu
- zapojujeme žáky do projektů

Kompetence pracovní

- pořádáme výstavky prací
- pomáháme žákům při profesní orientaci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálního zařízení, webových nástrojů a vhodných aplikací k procvičování učiva

- podporujeme žáky, aby v rámci svých možností řešili běžné technické problémy při používání digitálního zařízení
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k používání online slovníků
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Druhý cizí jazyk			**Ročník: 7.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Žák: - sleduje řeč, která je zřetelná, pečlivě vyslovovaná, s dlouhými pomlkami, aby mohl doplnit význam - rozumí pokynům, které jsou mu pomalu a s pečlivou výslovností sdělovány - řídí se krátkými a jednoduchými orientačními pokyny	**Zvuková a grafická podoba jazyka** - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztahy mezi zvukovou grafickou podobou jazyka	
Mluvení Žák: - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy,	Žák: - domluví se jednoduchým způsobem - zapojí se do rozmluvy - klade jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídá, pokud se týkají věcí žákovi důvěrně	**Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů** - rodina - domov - škola - jídlo	

volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá **Čtení s porozuměním** Žák: - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	známých - vytvoří jednoduché, většinou izolované fráze o lidech - představí se a požádá o různé věci - používá číslovky - používá základní repertoár slovní zásoby zahrnující izolované lexikální jednotky a fráze, které se vztahují ke konkrétním situacím Žák: - přečte a chápe jednoduché informační nápisy a pokyny - přečte jednoduchý text vztahující se ke konkrétnímu tématu a pochopí jeho význam	- roční období, měsíce, dny, hodiny - zvířata - barvy - pozdravy, představení se - jednoduchý telefonický rozhovor - poděkování, omluva, prosba - číslovky **Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů**	

Psaní Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák: - ovládá v omezené míře základní gramatická pravidla - napíše stručný jednoduchý text, ve kterém jsou tolerovány elementární chyby nenarušující smysl sdělení	**Základní gramatické struktury a typy vět** - věta jednoduchá - tvorba otázky a záporu - pořádek slov ve větě	

Druhý cizí jazyk			**Ročník: 8.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat **Mluvení** Žák: - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se	Žák: - sleduje řeč, která je zřetelná, pečlivě vyslovovaná, s dlouhými pomlkami, aby mohl doplnit význam - rozumí pokynům, které jsou mu pomalu a s pečlivou výslovností sdělovány - řídí se krátkými a jednoduchými orientačními pokyny Žák: - domluví se jednoduchým způsobem - zapojí se do rozmluvy na dané téma - chápe myšlenku i obsah	**Zvuková a grafická podoba jazyka** - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztahy mezi zvukovou grafickou podobou jazyka **Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů** - volný čas - zájmová činnost - povolání	

jeho samotného, rodiny, školy, - volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá **Čtení s porozuměním** Žák: - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	jednoduché konverzace - klade jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídá, pokud se týkají věcí žákovi důvěrně známých - vytvoří jednoduché fráze - používá základní repertoár slovní zásoby zahrnující izolované lexikální jednotky a fráze, které se vztahují ke konkrétním situacím - používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník a orientuje se v nich - používá získané informace ze slovníku ve vlastní komunikaci Žák: - přečte jednoduchý text vztahující se ke konkrétnímu tématu a pochopí jeho význam - rozumí jednoduchým frázím v krátkých jednoduchých textech - vyhledá známá jména, slova a základní fráze a podle potřeby se ve čtení vrací zpět	- škola (rozvrh hodin, předměty, klasifikace) - reálie dané země - důležité zeměpisné údaje Práce s abecedním slovníkem v učebnici a dvojjazyčným slovníkem **Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů**	

Psaní Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák: - napíše stručný a jednoduchý text - vyplní formulář obsahující osobní údaje - opíše známá slova a krátké fráze, které jsou běžně používány	**Rozvoj slovní zásoby v písemné komunikaci**	

Druhý cizí jazyk			**Ročník: 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat **Mluvení** Žák: - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se	Žák: - sleduje řeč, která je zřetelná, pečlivě vyslovovaná, s dlouhými pomlkami, aby mohl doplnit význam - rozumí pokynům, které jsou mu pomalu a s pečlivou výslovností sdělovány - řídí se krátkými a jednoduchými orientačními pokyny Žák: - domluví se jednoduchým způsobem - zapojí se do rozmluvy na dané téma - chápe myšlenku i obsah	**Zvuková a grafická podoba jazyka** - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztahy mezi zvukovou grafickou podobou jazyka **Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů** - nakupování - oblékání - orientace ve městě	

jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá **Čtení s porozuměním** Žák: - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	jednoduché konverzace - klade jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídá, pokud se týkají věcí žákovi důvěrně známých - vytvoří jednoduché fráze - používá základní repertoár slovní zásoby zahrnující izolované lexikální jednotky a fráze, které se vztahují ke konkrétním situacím - vyhledává potřebnou slovní zásobu v dvojjazyčném slovníku a orientuje se v něm Žák: - přečte jednoduchý text se správnou výslovností a intonací - rozumí krátkým a jednoduchým sdělením - pochopí v hrubých rysech obsah jednoduššího informativního materiálu a krátkých jednoduchých popisů - řídí se krátkými, jednoduše napsanými orientačními pokyny	- pamětihodnosti dané země - zvyky, tradice, svátky **Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů**	

Psaní Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák: - napíše jednoduché izolované fráze a věty o sobě, smyšlených postavách, o tom, kde žijí, co dělají,… - písemnou formou požádá o osobní informace nebo je předá	**Rozvoj slovní zásoby v písemné komunikaci**	

5.2.2 Matematika a její aplikace

5.2.2.1 Matematika (M)

a) Obsahové vymezení
Předmět Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a je vyučován v 6. – 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Matematiky směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- prováděli početní výkony s přirozenými, celými a desetinnými čísly a se zlomky
- řešili úlohy z praxe s užitím početních výkonů
- prováděli rozbor problému, plán řešení, odhady výsledků a posuzovali jejich reálnost
- orientovali se v tabulkách a diagramech
- orientovali se v rovině a v prostoru
- vyjadřovali se přesně a stručně pomocí matematického jazyka včetně symboliky
- řešili metrické geometrické úlohy
- vyslovovali hypotézy, dokazovali jednoduchá tvrzení a vyvozovali logické závěry
- rozvíjeli důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, sebekontrolu, systematičnost a přesnost

Vzdělávací obsah předmětu Matematika je rozdělen do tematických okruhů:

Číslo a proměnná
Závislosti a práce s daty
Geometrie v rovině a v prostoru
Nestandardní aplikační úlohy a problémy

b) Časové vymezení
6. ročník 4 hodiny
7. ročník 4 hodiny
8. ročník 4 hodiny
9. ročník 3 hodiny + 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje převážně ve třídách s možností zařazení výukových programů v učebně PC.

d) Průřezová témata
V předmětu Matematika jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Rozvoj schopností poznávání
- Kreativita

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

e) Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- motivujeme žáky k učení
- klademe důraz na porozumění zadaným úkolům
- učíme žáky rozlišovat podstatné od nepodstatného
- učíme žáky osvojovat si matematické algoritmy
- důsledně používáme matematickou symboliku
- motivujeme žáky k dalšímu učení kladným hodnocením
- učíme žáky hledat a pracovat s chybou

Kompetence k řešení problémů
- motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života
- učíme žáky analyzovat problém a hledat různá řešení
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémových úloh
- do výuky zařazujeme nestandardní úlohy rozvíjející logické myšlení
- vedeme žáky k vyslovování hypotéz a k jejím důkazům
- umožňujeme žákům zapojovat se do matematických soutěží a olympiád

Kompetence komunikativní
- zadáváme jednoznačné a srozumitelné pokyny
- formou skupinové práce učíme žáky komunikovat mezi sebou
- učíme žáky prezentovat výsledky své činnosti před ostatními
- vedeme žáky k formulaci svých postupů v logickém sledu

Kompetence sociální a personální
- ve výuce zařazujeme metody skupinové spolupráce a vzájemné pomoci při učení
- vedeme žáky k maximální toleranci a schopnosti empatie k žákům slabším, méně nadaným nebo pomalejším

Kompetence občanské
- vedeme žáky k důslednému dodržování školního řádu

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k získání rýsovacích návyků a dovedností
- vyžadujme soustavnou a samostatnou přípravu na výuku

Kompetence digitální
- vedeme žáky k používání digitálního zařízení, webových nástrojů a vhodných aplikací k procvičování učiva
- podporujeme žáky, aby v rámci svých možností řešili běžné technické problémy při používání digitálního zařízení

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k využívání geometrických softwarů ke konstrukci základních útvarů
- vedeme žáky k používání tabulových editorů
- učíme žáky měřit úhly v reálném životě pomocí digitální technologie
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Matematika			**Ročník: 6.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Číslo a proměnná Žák: - provádí početní operace v oboru kladných racionálních čísel - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností v oboru kladných racionálních čísel - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Žák: - správně zapíše a přečte desetinné číslo - sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla - porovnává desetinná čísla - zaokrouhluje desetinná čísla - řeší slovní úlohy v oboru desetinných čísel - používá znaky dělitelnosti (2,3,5,10) - rozliší prvočíslo a číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - uvede společný násobek a společný dělitel čísel - vypočítá největší společný dělitel a nejmenší společný násobek dvou a více čísel - řeší slovní úlohy	**Desetinná čísla** - zápis desetinného čísla - početní operace s desetinnými čísly - zaokrouhlování desetinných čísel - slovní úlohy **Dělitelnost přirozených čísel** - znaky dělitelnosti - prvočíslo a číslo složené - násobek, dělitel - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel	
Závislosti, vztahy a práce s daty Žák: - vyhledává data - porovnává soubory dat - vyjádří funkční vztah	- zapíše vyhledaná data do tabulky - hledá závislosti a vztahy mezi daty - orientuje se v jednoduché tabulce	**Závislosti a data** - příklady závislostí v praktickém životě - grafy	

tabulkou, grafem	a grafu	- tabulky	
Geometrie v rovině a v prostoru			
Žák: - využívá potřebnou matematickou symboliku	Žák: - pracuje s matematickými symboly		
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- charakterizuje rovinné útvary (přímka, polopřímka, úsečka, kolmice, rovnoběžky, různoběžky; čtverec, obdélník, kružnice, trojúhelník)	**Rovinné útvary** - základní rovinné útvary	
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	- změří velikost úhlu - narýsuje úhel dané velikosti - graficky sčítá a odčítá úhly - vyznačí vrcholové a vedlejší úhly	**Metrické vlastnosti v rovině** - úhly	
- načrtne a sestrojí rovinné útvary	- načrtne a sestrojí trojúhelník - třídí trojúhelníky podle velikosti úhlů a stran	**Rovinné útvary** - trojúhelník	
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových konstrukčních úloh	- definuje pojmy osa úsečky a úhlu, výška, těžnice - sestrojí osu úsečky, úhlu - sestrojí výšky v trojúhelníku - sestrojí těžnice a těžiště v trojúhelníku - sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	**Konstrukční úlohy** - osa úhlu - osa úsečky - kružnice opsaná trojúhelníku - kružnice vepsaná trojúhelníku	

- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných obrazců	- vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku	**Obvod a obsah** - čtverec - obdélník - trojúhelník	
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti - určí osově souměrný útvar	- určí, zda jsou dva obrazce shodné - sestrojí obraz rovinného obrazce v osové souměrnosti - určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce	**Konstrukční úlohy** - osová souměrnost - osově souměrné útvary	
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa) - načrtne a sestrojí sítě základních těles	- charakterizuje krychli a kvádr - načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru	**Prostorové útvary** - krychle - kvádr - síť krychle, kvádru	
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- vypočítá povrch a objem krychle a kvádru	**Povrch a objem těles** - krychle - kvádr	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Žák: - užívá logickou úvahu při řešení úloh a problémů - řeší úlohy na prostorovou představivost	Žák: - pracuje s číselnými řadami - řeší matematické rébusy, doplňovačky, sudoku - rozvíjí prostorovou představivost	**Číselné a logické řady** Číselné a obrázkové analogie **Logické a netradiční geometrické úlohy**	

Matematika			**Ročník: 7.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Číslo a proměnná Žák: - provádí početní operace v oboru celých čísel	Žák: - zobrazí celé číslo na číselné ose - porovnává celá čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla	**Celá čísla** - číselná osa - operace s celými čísly	
- provádí početní operace v oboru racionálních čísel	- zapíše a přečte zlomek - zapíše převrácené číslo - porovnává zlomky a desetinná čísla - převede zlomek do základního tvaru - upraví smíšené číslo na zlomek a naopak - převede zlomek na desetinné číslo a naopak - sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky - řeší složené zlomky	**Zlomky** - zápis zlomku - převrácené číslo - operace se zlomky - složený zlomek	
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část	- zapíše část celku zlomkem nebo desetinným číslem - užívá zlomky, desetinná a celá čísla při řešení praktických úloh		

- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem	- porovná dvě veličiny poměrem - zjednoduší daný poměr krácením - rozdělí celek v daném poměru na dvě (tři,…) části - řeší slovní úlohy s využitím poměru - sestaví trojčlenku - zdůvodní přímou a nepřímou úměrnost - řeší slovní úlohy s využitím trojčlenky	**Poměr** Trojčlenka	
- pracuje s měřítky map a plánů	- orientuje se v měřítkách map - zhotovuje jednoduché plány s daným měřítkem	**Měřítko mapy**	
- řeší aplikační úlohy na procenta	- určí 1%, základ, procentovou část, počet procent - řeší úlohy na výpočet počtu procent, procentové části a základu - vypočítá úrok	**Procenta** - procento - základ - procentová část - počet procent - jednoduché úrokování	
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- řeší slovní úlohy v oboru celých a racionálních čísel - řeší slovní úlohy s využitím poměru - řeší slovní úlohy na procenta	**Slovní úlohy** - celá čísla - zlomky - poměr - procenta	

Závislosti, vztahy a práce s daty Žák: - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční stav tabulkou a grafem **Geometrie v rovině a v prostoru** Žák: - užívá k argumentaci věty o shodnosti trojúhelníků - načrtne a sestrojí rovinné útvary	Žák: - určí, zda závislost je přímá nebo nepřímá úměrnost - zapíše tabulku přímé a nepřímé úměrnosti - zakreslí bod s danými souřadnicemi do pravoúhlé soustavy souřadnic - narýsuje graf přímé a nepřímé úměrnosti - určí shodné útvary - užívá věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu) - ověří trojúhelníkovou nerovnost - provede náčrt, postup řešení, konstrukci, diskusi při sestrojení trojúhelníku při zadání sss, sus, usu - rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků a určí jejich vlastnosti - provede náčrt, postup řešení, konstrukci, diskusi při sestrojení	**Závislosti a data** - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti - tabulky, grafy - pravoúhlá soustava souřadnic **Funkce** - přímá a nepřímá úměrnost **Rovinné útvary** - shodnost - věty o shodnosti trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníku - čtyřúhelníky (kosodélník, kosočtverec, lichoběžník)	

	rovnoběžníku, lichoběžníku		
- odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovinných útvarů	- vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku - řeší slovní úlohy z praktického života	**Obvod a obsah rovinných obrazců** - kosodélník - kosočtverec - lichoběžník	
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí sítě základních těles - odhaduje a vypočítá povrch a objem těles	- načrtne v rovnoběžném promítání hranoly s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou podstavou - sestrojí síť hranolu - vypočítá povrch a objem hranolu	**Prostorové útvary** - hranoly s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou podstavou - síť hranolu **Povrch a objem těles** - hranol	
- načrtne a sestrojí obraz rovinného obrazce ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar	- sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar a střed souměrnosti	**Konstrukční úlohy** - středová souměrnost - středově souměrné útvary	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Žák: - užívá logickou úvahu při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení - řeší úlohy na prostorovou představivost	Žák: - doplňuje číselné a logické řady - řeší matematické rébusy, křížovky, sudoku - řeší logické úlohy - rozvíjí prostorovou představivost	**Číselné a logické řady** **Číselné analogie** **Logické a netradiční geometrické úlohy**	

Matematika			**Ročník: 8.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Číslo a proměnná			
Žák:	Žák:		
- užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulátoru - provádí výpočty s druhou mocninou a odmocninou - určí mocniny s přirozeným mocnitelem - provádí operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - zapíše číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve tvaru $a \,.\, 10^n$, kde $1 \leq a < 10$	**Mocniny a odmocniny** - druhá mocnina - druhá odmocnina - mocniny s přirozeným mocnitelem - operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	- zapíše reálné situace pomocí výrazů s proměnnými	**Výrazy** - číselný výraz a jeho hodnota - proměnná - výrazy s proměnnými	
- určí hodnotu výrazu	- určí hodnotu daného číselného výrazu - vypočítá hodnotu výrazu s proměnnými po dosazení za proměnné	- mnohočleny - algebraické vzorce	
- sčítá a násobí mnohočleny	- sčítá a odčítá mnohočleny - násobí mnohočlen jednočlenem a dvojčlenem		

- provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- upraví výraz vytýkáním před závorku - používá vzorce $(A \pm B)^2$, $A^2 - B^2$ - rozkládá mnohočleny na součin		
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	- řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - ověří správnost výpočtu zkouškou - provede diskusi řešení lineární rovnice	**Lineární rovnice** - ekvivalentní úpravy - diskuse řešení - slovní úlohy	
- analyzuje a řeší jednoduché problémy	- řeší slovní úlohy z praktického života s využitím lineárních rovnic		
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Žák: - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem	Žák: - provádí jednoduchá statistická šetření - zapisuje výsledky do tabulky - sestrojí graf, diagram - čte tabulky a grafy - určí četnost jednotlivých hodnot a zapíše je do tabulky - vypočítá aritmetický průměr	**Závislosti a data** - schémata - diagramy - grafy - tabulky - četnost znaku - aritmetický průměr	

Geometrie v rovině a v prostoru			
Žák: - charakterizuje a třídí základní rovinné obrazce - využívá matematickou symboliku	Žák: - charakterizuje kružnici a kruh - načrtne a sestrojí kružnici	**Rovinné útvary** - kruh, kružnice	
- odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovinných obrazců	- vypočítá obsah a obvod kruhu a délku kružnice	**Obvod a obsah rovinných obrazců** - kruh - kružnice	
- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	- určí vzájemnou polohu kružnice a přímky (sečna, tečna, vnější přímka; tětiva) - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - používá Thaletovu větu při řešení úloh	**Konstrukční úlohy** - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - Thaletova věta	
	- vysvětlí Pythagorovu větu (algebraicky i geometricky) - užívá Pythagorovu větu v praxi - řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty	**Metrické vlastnosti v rovině** - Pythagorova věta	
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- charakterizuje válec a jeho vlastnosti	**Prostorové útvary** - válec - síť válce	
- načrtne a sestrojí sítě základních těles	- sestrojí síť válce		

- načrtne obraz jednoduchých těles v rovině - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** Žák: - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- načrtne v pravoúhlém rovnoběžném promítání válec - vypočítá povrch a objem válce - řeší úlohy z praktického života (rovinné útvary, tělesa, Pythagorova věta, Thaletova věta) Žák: - řeší logickou úvahou různé nestandardní úlohy - analyzuje problém a hledá různé způsoby jeho řešení - zapojuje se do matematických soutěží - řeší nestandardní geometrické úlohy vyžadující prostorovou představivost	**Povrch a objem válce** **Číselné a logické řady** **Číselné analogie** **Logické a nestandardní úlohy**	

Matematika			**Ročník: 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Číslo a proměnná Žák: - určí hodnotu výrazu - sčítá a násobí mnohočleny - formuluje reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - analyzuje a řeší problémy a situace, v nichž využívá matematický aparát	Žák: - určí hodnotu lomeného výrazu - určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl - provádí početní operace s lomenými výrazy - zjednodušuje lomené výrazy - zapíše reálnou situaci výrazem s proměnnou - řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - řešení ověří zkouškou - řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým rovnicím s neznámou ve jmenovateli - řeší soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých metodou sčítací a dosazovací - provádí zkoušku řešení - řeší slovní úlohy pomocí soustav dvou rovnic se dvěma neznámými - provádí jednoduché a složené	**Výrazy** - lomený výraz - definiční obor - úpravy lomených výrazů **Rovnice s neznámou ve jmenovateli** - podmínky, řešení, zkouška, diskuse řešení - slovní úlohy **Soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými** - sčítací metoda - dosazovací metoda - slovní úlohy **Procenta** - základy statistiky	

	úrokování	- jednoduché úrokování	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Žák: - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Žák: - rozezná funkční vztah od jiných vztahů - sestrojí graf lineární funkce	**Funkce** - lineární funkce	
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	- grafické řešení soustavy rovnic	
Geometrie v rovině			
Žák: - určuje a charakterizuje prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- charakterizuje jehlan, kužel, kouli a jejich vlastnosti	**Prostorové útvary** - jehlan - rotační kužel - koule	
- načrtne obraz jednoduchých těles v rovině	- načrtne a sestrojí v pravoúhlém rovnoběžném promítání obraz základních těles		
- načrtne a sestrojí sítě základních těles	- sestrojí síť jehlanu	- síť jehlanu	
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele, koule - řeší praktické úlohy	**Povrch a objem těles** - jehlan - rotační kužel - koule	

- užívá k argumentaci věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- určí podobné útvary - používá poměr podobnosti - sestrojí rovinný obraz podobný danému - rozdělí úsečku dané délky v daném poměru	**Rovinné útvary** - podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků	
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- využívá osvojené znalosti a dovednosti při řešení úloh z praktického života (obvod a obsah rovinných útvarů, povrch a objem těles, Pythagorova věta,…)	**Aplikační geometrické úlohy**	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy Žák: - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Žák: - řeší logickou úvahou různé nestandardní úlohy - analyzuje problém a hledá různé způsoby jeho řešení - zapojuje se do matematických soutěží - řeší nestandardní geometrické úlohy vyžadující prostorovou představivost	**Logické úlohy** **Netradiční geometrické úlohy**	

5.2.3 Informatika

5.2.3.1 Informatika (In)

a) Obsahové vymezení
Předmět Informatika je součástí vzdělávací oblasti Informatika a je vyučován v 6., 7., 8. a 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Informatiky směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- tvořili, experimentovali a prověřovali své hypotézy
- objevovali a aktivně hledali, navrhovali a ověřovali různá řešení
- diskutovali s ostatními a tím si prohlubovali a rozvíjeli porozumění základních informatických konceptů a principů fungování digitálních technologií
- při analýze problémů vybírali aspekty, které jsou podstatné pro jeho řešení
- se učili vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat soubory dat
- chápali základní principy kódování, modelování
- porozuměli ochraně sebe, svého soukromí, dat i zařízení

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z tematických celků:

Data, informace a modelování
Digitální technologie
Informační systémy
Algoritmizace a programování

b) Časové vymezení
6. ročník 1 hodina
7. ročník 1 hodina
8. ročník 1 hodina
9. ročník 1 hodina

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje v odborné učebně ICT nebo na mobilních zařízeních ve třídě.

.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Informatika jsou realizována průřezová témata:

Mediální výchova

- Stavba mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Práce v realizačním týmu

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- vedeme žáky k správnému užívání dohodnutých termínů, znaků a symbolů
- podporujeme žáky ve využívání digitálních technologií napříč předměty

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k samostatnému řešení úkolů, volbě vhodných způsobů
- učíme žáky sledovat vlastní pokrok a hledat chybu
- aplikujeme získané poznatky a dovednosti v projektech

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k porozumění různým typům komunikace pomocí digitálních technologií
- učíme žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky k ochotě a poskytování pomoci ostatním
- podporujeme žáky při vytváření jejich sebedůvěry

Kompetence občanské
- vedeme žáky k důslednému dodržování školního řádu a řádu učebny
- seznamujeme žáky s negativními vlivy (sociální sítě, kyberšikana, …)

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a k šetrnému používání digitálních technologií
- učíme žáky pracovat samostatně, využívat své zkušenosti a znalosti

Kompetence digitální
- rozvíjíme žáky v plném rozsahu

Informatika			**Ročník: 6.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Data, informace a modelování Žák:	Žák:		
- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	- rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	**Kódování a přenos dat** Různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti Standardizované kódy Bit Bajt, násobné jednotky Jednoduché šifry a jejich limity	
- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	- najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v	**Data, informace** Získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně v počítači Proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	

	existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů		
Informační systémy Žák: - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Žák: - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	**Informační systémy** Informační systém ve škole Uživatelé, činnosti, práva, struktura dat Ochrana dat uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti	

Digitální technologie Žák: - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Žák: - nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy		

Informatika			**Ročník: 7.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Data, informace a modelování Žák: - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnějším svou volbu zdůvodní	Žák: - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	**Modelování** Schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf Základní grafové úlohy	
Algoritmizace a programování Žák: - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	Žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	**Algoritmizace** Dekompozice úlohy, problému Tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu **Programování** Nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné	

- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému	**Kontrola** Ověření algoritmu, programu (např. změnou výstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním) Nalezení chyby (např. krokováním) Úprava algoritmu a programu	
Digitální technologie Žák: - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určující trendy ve světě	Žák: - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením	**Hardware a software** Pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování Operační systémy – funkce, typy, typické využití	

	- diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů instalace aplikací Fungování nových technologií kolem žáka	

Informatika			**Ročník: 8.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Data, informace a modelování Žák: - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Žák: - odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu.	**Modelování** Schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf Základní grafové úlohy	
Algoritmizace a programování Žák: - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a	Žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích	**Algoritmizace** Tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu **Programování** Nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné **Kontrola** Ověření algoritmu, programu (např. změnou výstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním)	

svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné **Informační systémy** Žák: - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla pro práci se záznamy v evidenci dat - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	- vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému Žák: - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Nalezení chyby (např. krokováním) Úprava algoritmu a programu **Tvorba digitálního obsahu** Tvorba programů Potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu **Návrh a tvorba evidence dat** Formulace požadavků Struktura tabulky, typy dat Práce se záznamy, pravidla a omezení Kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel Úprava požadavků, tabulky či pravidel **Hromadné zpracování dat** Velké soubory dat Funkce a vzorce, práce s řetězci Řazení, filtrování, vizualizace dat Odhad závislosti	

Digitální technologie Žák: - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	Žák: - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - orovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu	**Počítačové sítě** Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa Struktura a principy internetu Web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač Princip cloudových aplikací Metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva	

Informatika			**Ročník: 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Algoritmizace a programování Žák: - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	Žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému	**Algoritmizace** Tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu **Programování** Nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné **Kontrola** Ověření algoritmu, programu (např. změnou výstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním) Nalezení chyby (např. krokováním) Úprava algoritmu a programu **Tvorba digitálního obsahu** Tvorba programů Potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu Autorství a licence programu Etika programátora	

Digitální technologie Žák: - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Žák: - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	**Řešení technických problémů** Postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení **Bezpečnost** Útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat **Digitální identita** Digitální stopa – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlášení a pohybu na internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru Sdílení a trvalost dat, fungování a algoritmy sociálních sítí	

5.2.4 Člověk a společnost

5.2.4.1 Dějepis (D)

a) Obsahové vymezení
Předmět Dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost a je vyučován v 6. – 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Dějepisu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- rozvíjeli zájem o minulost vlastního národa i jiných kulturních společenstev
- získali úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- odhalovali kořeny různých společenských jevů
- rozlišovali mýty a skutečnost
- se snažili objektivně posoudit společenské jevy
- uměli využívat různé zdroje informací

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z tematických celků:

Člověk v dějinách
Počátky lidské společnosti
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské civilizace
Křesťanství a středověká Evropa
Objevy a dobývání. Počátky nové doby
Modernizace společnosti
Moderní doba
Rozdělený a integrující svět

b) Časové vymezení
6. ročník 2 hodiny
7. ročník 2 hodiny
8. ročník 2 hodiny
9. ročník 1 hodina + 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Výuka probíhá většinou ve třídě vybavené dějepisnými pomůckami, také v knihovně, kde je možnost využívat encyklopedie i beletrii, v počítačové učebně s možností napojení na internet a výukové programy. Výuka bývá doplněna praktickým poznáváním historických památek (školní výlety).

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Dějepis jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Rozvoj schopností poznávání

Výchova demokratického člověka

- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Etnický původ

Environmentální výchova

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k zájmu o minulost vlastního národa i jiných kultur
- vedeme žáky k samostatnosti při vyhledávání informací z textu učebnic, naučné a odborné literatury, internetu a historických map
- klademe důraz na pochopení učiva

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby uměli samostatně vypracovat referát na určité zadané nebo zvolené téma
- učíme žáky hledat a třídit informace, vypovídající o určité historické době
- umožňujeme žákům 8. a 9. ročníku účastnit se dějepisné olympiády

Kompetence komunikativní

- učíme žáky, aby uměli vhodným způsobem přednést svůj referát a obhájit ho před spolužáky a vyučujícím
- učíme žáky vyslechnout názory druhého
- při práci ve skupinách vedeme žáky k dodržování pravidel kultivované komunikace
- využíváme ve výuce učební programy na počítači a internet

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k dodržování dohodnutých pravidel chování v hodině
- při týmové práci vedeme žáky k samostatné organizaci práce skupiny
- učíme žáky hodnotit práci svoji a práci jiného
- umožňujeme žákům prezentovat svou práci ve třídě před spolužáky, ve školním časopise nebo formou výstavky pro rodiče a spolužáky

Kompetence občanské

- vyžadujeme důsledné plnění zadaných povinností
- seznamujeme žáky s různými formami právních předpisů států v minulosti

- využíváme nabytých znalostí v přípravě např. Dne jazyků, školní akademie, pro tvorbu školního časopisu

Kompetence pracovní
- vyžadujeme dohodnutou kvalitu při vypracovávání písemných prací a dodržení zadaného termínu odevzdání
- rozvíjíme u žáků zručnost při práci s počítačem

Kompetence digitální
- podporujeme žáky, aby v rámci svých možností řešili běžné technické problémy při používání digitálního zařízení
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Dějepis			**Ročník: 6.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Člověk v dějinách Žák: - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Žák: - vysvětlí cíl a způsob poznávání historie, poslání archivů, muzeí, knihoven, galerií - orientuje se v historickém čase, pracuje s časovou přímkou - orientuje se na historické mapě - vyjmenuje hlavní období historie	**Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny** **Historický čas a prostor**	

Počátky lidské společnosti Žák: - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Žák: - popíše život lidí v paleolitu a době kovů - objasní pojem neolitická revoluce, poznává význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	**Člověk a lidská společnost v pravěku**	
Nejstarší civilizace **Kořeny evropské kultury** Žák: - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velikých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Žák: - objasní vliv přírodních poměrů na vývoj starověkých států, své tvrzení doloží určením polohy na historické mapě - popíše život ve státech Mezopotámie, Egypta, Palestiny, Indie a Číny, Řecka a Říma - srovnává různé typy památek starověkých států	**Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz**	

- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství - porovná formy vlády a postavení společenských skupin a v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	- vyhledává důležité osobnosti antiky, které ovlivnily evropskou civilizaci - seznámí se s počátky křesťanství - srovnává formy vlády v jednotlivých státech, postavení společenských skupin - objasní podstatu antické demokracie	**Antické Řecko a Řím** **Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím**	

Dějepis			**Ročník: 7.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Křesťanství a středověká Evropa Žák: - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Žák: - seznámí se s osídlením Evropy po rozpadu západořímské říše a jejich způsobem života - charakterizuje první státní útvary na našem území (Sámova říše, Velkomoravská říše, český stát) v kontextu s evropským vývojem (státy Slovanů, vznik Svaté říše římské) - objasní postavení a úlohu církve ve středověké společnosti, na historické mapě ukáže směry křížových výprav - popíše hospodářství, strukturu středověké společnosti a způsob života jednotlivých vrstev	**Raný středověk** Osídlení Evropy po rozpadu západořímské říše Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifické vývoj - franská říše - byzantská říše - arabská říše a islám - Vikingové Přijímání křesťanství Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě Svatá říše římská **Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy** **Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev** - způsob života - románská kultura **Vrcholný středověk**	

Objevy a dobývání **Počátky nové doby** Žák: - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	- popíše český stát za posledních Přemyslovců a po nástupu Lucemburků - na příkladech charakterizuje románskou a gotickou kulturu Žák: - popíše dobu husitskou a dobu vlády Jiřího z Poděbrad a objasní její význam pro český kulturní a politický život - na příkladech charakterizuje renesanční kulturu, objasní význam humanismu - popíše změny v českém státě za vlády Jagellonců - s pomocí mapy popíše hlavní objevné cesty a vysvětlí jejich příčiny a důsledky - na příkladech charakterizuje renesanční kulturu, objasní význam humanismu	České království za posledních Přemyslovců a Lucemburků - způsob života - gotická kultura **Husitství** - Čechy po husitské revoluci - Jiří z Poděbrad - český stát za Jagellonců **Objevné plavby** Městská společnost na konci středověku Humanismus, renesance Náboženská reformace	

- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války posoudí její důsledky - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady kulturních památek	- uvede příklady reformačních snah v Evropě (Německo, Anglie, Francie, Nizozemí) - charakterizuje postavení českého státu v habsburské monarchii za vlády prvních Habsburků - objasní náboženské a mocenské příčiny vzniku třicetileté války, popíše 1. fázi války v českých zemích (válka česká) a její další průběh s důsledky pro české země a Evropu - popíše projevy absolutismu v západní a východní Evropě - zhodnotí podnikání šlechty v našich zemích - porovná dvojpolní a trojpolní hospodaření - srovná úroveň vzdělanosti na počátku novověku s možnostmi v dnešní době	**Počátky novověku** Habsburkové na českém trůně Třicetiletá válka Evropa na počátku novověku Život na počátku novověku Česká kultura na počátku novověku	

Dějepis			**Ročník: 8.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Modernizace společnosti Žák: - objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých struktur v Evropě - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných národů	Žák: - porovná postavení sociálních vrstev ve společnosti - objasní vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj našich zemí a celé Evropy - uvede základní znaky barokní kultury, její představitele a příklady kulturních památek - vysvětlí vliv zásad francouzské revoluce (odstranění privilegií šlechty, rovnost, svoboda) na obyvatelstvo dalších států Evropy, popíše vzestup a pád Napoleona a snahu velmocí o udržení starých pořádků (Vídeňský kongres, Metternichovský absolutismus) - objasní předpoklady českého národního obrození, popíše vytváření spisovného jazyka, rozvoj české kultury a vědy	**Evropa po třicetileté válce** Evropské státy, vznik Pruska Habsburská monarchie za Marie Terezie a Josefa II. Východní Evropa Barokní kultura Vznik USA Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět Počátky utváření novodobého českého národa	

- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- objasní vliv vzniku průmyslové revoluce a s tím související změny ve společnosti – ústup šlechty a prosazování se podnikatelské vrstvy a vznik dělnické vrstvy - popíše nové kulturní směry – klasicismus a romantismus, uvede jejich inspiraci a typické stavby a památky - objasní shodné požadavky revoluce roku 1848 v Evropě a uvede výsledky revoluce - vysvětlí příčiny a důsledky občanské války v USA - popíše vznik dualismu v rakouské monarchii - vysvětlí rozpory mezi jednotlivými státy a hlavní důvody, které vedly k vypuknutí první světové války	Industrializace a její důsledky pro společnost Klasicismus a romantismus Revoluční rok 1848 v Evropě, habsburské monarchii a v českých zemích **Svět v 2. polovině 19. století** Vídeňský kongres, Změny v Evropě a ve světě - občanská válka v USA, Proměny společnosti ve 2. pol. 19. stol. - snahy o nápravu společnosti, emancipační úsilí Světové vynálezy a objevy Rakousko-uherské vyrovnání **Svět spěje ke světové válce** Nové rozpory a spojenectví v Evropě i ve světě	

Moderní doba Žák: - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	Žák: - popíše příčiny, průběh a výsledky první světové války - uvede příklady zneužití techniky ve válkách a jeho důsledky - popíše příčiny vzniku ČSR	**První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky** České země za první světové války - zahraniční a domácí odboj - vznik republiky	

Dějepis			**Ročník: 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Moderní doba Žák: - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Žák: - na příkladu ČSR a Sovětského svazu porovná demokratické a totalitní systémy a vysvětlí destruktivní sílu totalitarismu, na příkladu vývoje v Německu vysvětlí pojmy nacionalismus, fašismus, posoudí vliv světové hospodářské krize na mezinárodní situaci - vysvětlí nepřijatelnost antisemitismu a rasismu z hlediska lidských práv - charakterizuje postavení ČSR v evropských souvislostech, uvede příklady hospodářského vzestupu, vnitřních problémů, popíše mezinárodní vztahy ČSR, ohrožení fašismem	**Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech**, totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro ČSR a svět	

	- popíše příčiny, průběh a výsledky druhé světové války a postavení a úlohu českého národa v ní, uvede příklady zneužití techniky ve válkách a jeho důsledky	**Druhá světová válka**, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války	
Rozdělený a integrující se svět Žák: - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Žák: - porovná rozdělení Evropy a světa na dva protichůdné světy (demokratické „západní“ státy a komunistické „východní“ státy) - uvede příklady soupeření těchto světů (vznik bloků) a jejich důsledky pro Evropu, ale i pro rozvojové země (studená válka) - charakterizuje vývoj v Československu (události let 1948, 1968, 1989) v kontextu s evropským vývojem v západních a východních zemích	**Studená válka**, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) **Československo od únorového převratu do r. 1989, vznik ČR**	
- posoudí postavení rozvojových zemí	- vysvětlí pojem dekolonizace - s využitím poznatků z jiných předmětů charakterizuje rozvoj vědy, techniky, vzdělanosti a umění	**Rozpad koloniálního systému**, mimoevropský svět Věda a technika jako faktory vývoje, sport a zábava	

- prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- s využitím poznatků z jiných předmětů uvede příklady základních globálních problémů lidstva a jejich řešení	**Problémy současnosti**	

5.2.4.2 Výchova k občanství (VO)

a) Obsahové vymezení
Předmět Výchova k občanství je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost a je vyučován v 6. – 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Výchovy k občanství směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- formovali si představu právního a mravního povědomí, hospodářského života společnosti
- posuzovali a srovnávali společenské jevy ve vlastní zemi s obdobnými či odlišnými jevy v evropském a celosvětovém měřítku
- utvořili si představu o lokálních i globálních problémech
- orientovali se v rozmanitých osobních i společenských situacích, v základních životních hodnotách
- si osvojili dovednost přiměřené mezilidské komunikace a společenského styku
- získali použitelné poznatky z oblasti práva
- uplatňovali aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- se orientovali v problematice peněz a cen a v odpovědném spravování osobního rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z tematických celků:

Člověk ve společnosti
Člověk jako jedinec
Stát a hospodářství
Stát a právo
Mezinárodní vztahy, globální svět

b) Časové vymezení
6. ročník 0 hodina + 1 disponibilní hodina
7. ročník 1 hodina
8. ročník 1 hodina
9. ročník 1 hodina

c) Organizační vymezení

Předmět se většinou vyučuje ve třídě s možností zařazení problémového, skupinového a ostatních typů vyučování, diskuse apod. Naskýtá se i možnost besed, exkurzí, návštěvy muzeí. Žáci mají prostor k tvorbě svých projektů, referátů, esejí. Využívaná jsou média, práce s počítačem a internetem.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického člověka

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Princip sociálního smíru

Environmentální výchova

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Fungování a vliv médií ve společnosti

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zdůrazňujeme význam dovednosti vyhledávat informace z různých zdrojů
- formujeme u žáků schopnost plánovat, organizovat, vyhodnocovat
- podněcujeme žáky k samostatnosti, učíme je rozlišovat podstatné od méně podstatného
- diferencujeme výkony, oceňujeme pokrok, motivujeme k celoživotnímu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- na základě problémových úloh motivujeme žáky ke zvládnutí učiva

- vedeme žáky ke schopnosti obhájit své postupy řešení
- motivujeme žáky k experimentům, k porovnávání výsledků
- dáváme prostor k zapojení do různých projektů

Kompetence komunikativní
- zlepšujeme komunikaci žáků v různých situacích ve škole i mimo ni
- motivujeme žáky ke sdělování svých pocitů a názorů
- vedeme k účinné obhajobě a argumentaci
- využíváme informační technologie

Kompetence sociální a personální
- podporujeme přátelské vztahy mezi žáky i třídními kolektivy
- vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel chování
- uplatňujeme týmovou spolupráci
- učíme žáky asertivnímu chování

Kompetence občanské
- vedeme žáky k uvědomování si svých práv a povinností
- seznamujeme žáky s právními principy
- důsledně vyžadujeme dodržování veškerých dohodnutých pravidel
- motivujeme žáky k ochraně životního prostředí
- učíme reagovat na společenské dění a globální problémy

Kompetence pracovní
- organizujeme výstavky prací
- usměrňujeme u žáků jejich profesní orientaci
- vytváříme u žáků kladný vztah k práci

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Výchova k občanství			Ročník: 6.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Člověk ve společnosti Žák: - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Žák: - vysvětlí základní pojmy: občan, občanství, národnost - objasní význam dodržování zásad společenského styku a kulturního chování pro svůj život	**Úvod k výuce občanské výchovy** - občan - občanství - národnost **Cyklus přírody** **Rodinný život** - rodina - příbuzenské vztahy - manželství - síla rodiny **Funkce rodiny:** - Biologická funkce rodiny - Ochranná funkce rodiny - Materiální funkce rodiny - Výchovná funkce rodiny	

Stát a hospodářství Žák: - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje - zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Žák: - uvede příklady vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany včetně ochrany duševního vlastnictví - uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji - rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem - navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje - vysvětlí zásady hospodárnosti na rozpočtu domácnosti	**Peníze:** - Funkce a podoby - Formy placení - Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami Vlastnictví - Rozpočet rodiny	

Člověk ve společnosti Žák: - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a jejich používání - rozlišuje projevy vlastenectví	Žák: - vysvětlí, proč se ve škole dodržuje školní řád - zdůvodní, proč je třeba dodržovat místní tradice - popíše, čím se zabývá obecní úřad a s jakými problémy se na něj můžeme obrátit - hlavní symboly našeho státu a popíše je - uvede příklady, kdy se symboly používají - vyjádří vlastními slovy pojmy vlast, vlastenectví - vyjmenuje zajímavá a památná místa, příklady významných osobností, zvyklostí vyjmenuje státní svátky	**Život ve škole:** - vzdělání - pravidla ve škole - jak se učit **Domov je:** - obec - obecní zřízení **Naše vlast:** - život v regionech - jazyky - státní symboly - životní prostředí - pojem vlast a vlastenectví - významné české osobnosti: umělci, sportovci, vynálezci, prezidenti - zajímavá a památná místa - státní svátky a významné dny	

Výchova k občanství			Ročník: 7.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Člověk ve společnosti Žák:	Žák:		
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy a způsoby chování a myšlení lidí	- vysvětlí pojem tolerance - chápe, proč mají lidé různé názory, zájmy a způsoby chování - vysvětlí pojem socializace	**Život mezi lidmi** - osobní a neosobní vztahy - socializace - sociální skupina	
- zaujímá tolerantní postoje k menšinám	- vyjmenuje národnostní menšiny - respektuje zvyky národnostních menšin - definuje pojem solidarita	- národnostní menšiny - tolerance	
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	- objasní význam dodržování zásad společenského styku a kulturního chování pro svůj život - rozpozná a vyjmenuje formy komunikace	- komunikace	
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- definuje pojem kultura - vyjmenuje základní součásti kultury, popíše kulturní život v místě bydliště a okolí - uvede příklady z vlastního života	**Člověk a kultura** - rozmanitost kulturních projevů - kulturní hodnoty - kulturní tradice - kulturní instituce	

Člověk, stát a hospodářství Žák: - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Žák: - objasní, jaké místo má majetek mezi dalšími životními hodnotami - vysvětlí rozdíl mezi hmotným a duševním vlastnictvím - uvede příklady různých způsobů hotovostního a bezhotovostního placení - na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou	**Majetek a vlastnictví** - formy vlastnictví - hmotné vlastnictví, jeho ochrana - duševní vlastnictví a jeho ochrana - naše potřeby - statky a služby - peníze a jejich funkce - vývoj peněz	
Člověk, stát a právo Žák: - rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky	Žák: - rozlišuje typické vlastnosti a charakteristické rysy režimů demokratických a autokratických, uvede jejich příklady	**Právní základy státu** - znaky státu - typy a formy státu - demokracie - volby - státní správa	

Mezinárodní vztahy, globální svět Žák: - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Žák: - vyloží na příkladu ČR podmínky členství v EU - uvede výhody a nevýhody tohoto členství - uvede příklady vlivu vstupu ČR do EU v každodenním životě	**Evropská integrace** - Evropská unie a ČR - Podstata, význam, výhody	
Člověk, stát a právo Žák: - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Žák: - uvede příklady specifických lidských práv - popíše základ práv dítěte - vysvětlí, jaký význam má pro člověka dodržování lidských práv a svobod - uvede příklady porušování lidských práv a svobod	**Lidská práva** - základní lidská práva - práva dítěte, jejich ochrana - poškozování lidských práv, šikana, diskriminace - základní práva spotřebitele - svoboda	

Člověk ve společnosti Žák: - rozpoznává netolerantní a rasistické projevy v chování lidí - rozpoznává xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Žák: - vyjmenuje projevy nesnášenlivosti - definuje pojem rasismus - pozná a odsuzuje projevy rasismu - definuje pojmy extremismus, xenofobie - uvede příkladu extremismu a xenofobie v současnosti - zaujímá k těmto projevům nesmiřitelný postoj - vysvětlí pojem nacionalismus - rozpozná projev národnostní nesnášenlivosti - uvede příklady nacionalismu v současnosti - vyjádří svůj osobní postoj	- rasismus - xenofobie - morálka a mravnost - problémy lidské nesnášenlivosti	

Výchova k občanství			Ročník: 8.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Člověk jako jedinec Žák: - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Žák: - zná své vlastnosti - ví, jakým způsobem odstraní své nedostatky - objasní, proč a čím se mohou lidé odlišovat v prožívání důležitých životních situací - charakterizuje kladné i záporné citové vlastnosti - objasní kolísavost nálad - uvede vlastnosti citů - vysvětlí a na příkladech uvede záporné i kladné citové stavy - uvede možnosti, jak záporné překonat - vysvětlí, jak předcházet negativním citům a náladám - vyjmenuje aktivity, kterými vyplňuje svůj volný čas	**Osobnost** - rozdíly mezi lidmi - puberta - poznání sebe sama - dospělost - stáří - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání **Vnitřní svět člověka** - vnímání - prožívání - poznávání skutečnosti - sebepoznání - sebevědomí - osobní rozvoj - význam motivace	

- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování svých i společných cílů	- charakterizuje a rozdělí vlastnosti - vyjmenuje typy temperamentu - rozlišuje vlastnosti, schopnosti, dovednosti	- temperament - temperamentové typy	
- objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- objasní pojem charakter - uvede příklad použití vůle	- vůle a osobní kázeň při seberozvoji	
- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	- vysvětlí pojem sebekontrola - uvede příklady, jak špatné vlastnosti korigovat	**Psychické procesy** - smyslové poznání - rozumové poznání skutečnosti - paměť, zapomínání, pozornost - učení - city	
Člověk, stát a hospodářství			
Žák: - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	Žák: - vysvětlí principy dělby práce ve společnosti - uvede příklady výrobních a nevýrobních odvětví - zdůvodní význam služeb pro život jednotlivce i společnosti	**Hospodaření** - dělba práce - výrobní faktory - statky a služby	
- na příkladu chování kupujících a prodávajících	- vysvětlí, jak funguje trh zboží a práce	- trh	

vyloží podstatu fungování trhu - objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - popíše vliv inflace na hodnotu peněz **Člověk, stát a právo** Žák: - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí a orgánů z hlediska obce, kraje a státu	- správně rozlišuje pojmy poptávka a nabídka - na příkladu vysvětlí jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu - na příkladu vysvětlí způsoby, jak se stanovuje cena - vysvětlí co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz Žák: - objasní rozdíly v činnosti zákonodárných, výkonných, správních a soudních orgánů státu, uvede příklady jejich typických funkcí a úkolů	- nabídka, poptávka - cena - inflace **Právní základy státu** - právní normy, ústava - moc zákonodárná, výkonná a soudní - základní práva a svobody - politika - obrana státu	

Výchova k občanství			Ročník: 9.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Člověk, stát a právo Žák: - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - uvede příklady některých smluv upravující občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	Žák: - objasní význam voleb v ČR - vyloží, co potřebuje vědět občan jako volič - uvede příklady důležitých politických stran v ČR - na příkladu vztahu státní správy a samosprávy popíše základní principy a způsoby demokratického řízení státu - orientuje se v jednoduchých právních úkonech - chápe důsledky z nich vyplývající - uvádí příklady reálných situací	**Státní správa a samospráva** - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - význam a formy voleb do zastupitelstev **Principy demokracie** - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - politický pluralismus - sociální dialog a jeho význam - státní občanství **Právo** - odvětví práva	

- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání - rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	- správně rozlišuje, ve kterých oblastech společenského života se uplatňuje právo občanské, pracovní, rodinné… - na příkladech z běžného života vysvětlí, jaký význam a úlohu mají orgány právní ochrany občanů - uvede příklady protiprávního jednání včetně korupce - na příkladech popíše a z hlediska vlastního života objasní možné důsledky nedodržování nebo porušování právních norem	- právní vztahy - vlastnictví - majetek - smlouvy **Právní ochrana** - orgány právní ochrany - přestupky a správní řízení - občanské soudní řízení - trestní právo - korupce - děti a zákony	

Člověk jako jedinec Žák: - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastního potenciálu ovlivnit jeho rozhodování - vhodně koriguje své jednání - popíše, jak rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Žák: - popíše, jakými způsoby může dospívající člověk překonat přechodnou změnu citových nálad - zná svůj charakter, temperament, kladné i záporné vlastnosti - uvede, jak získat předpoklady k určitým činnostem - vytvoří žebříček svých vlastností - vysvětlí, co je talent	**Povolání** - volba povolání - sebepoznání - životopis - význam volby povolání pro život	
Člověk, stát a hospodářství Žák: - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu - vysvětlí, jakou funkci plní	Žák: - objasní možnosti státu v ekonomice - vysvětlí termín „nástroje hospodářské politiky státu“ - vysvětlí, jaký význam mají daně z hlediska financování společensky důležitých nevýrobních oblastí hospodářství - uvede možnosti půjčení	**Stát a národní hospodářství** - státní rozpočet - sociální stát - peněžní ústavy - podnikání v ČR	

banky a jaké služby nabízejí - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého - uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít **Mezinárodní vztahy, globální svět** Žák: - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	finančních prostředků - na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým - uvede možnosti různých typů pojištění Žák: - charakterizuje nejzávažnější planetární problémy současnosti - uvede a popíše způsoby, jak se může člověk osobně podílet na ochraně přírodního i kulturního prostředí svého bydliště (obce, regionu) - vysvětlí pojem „globalizace“ - uvede příklady projevů globalizace jak v celosvětovém, tak v republikovém měřítku - vysvětlí pojem „terorismus“ - uvede příklady terorismu v minulosti i současnosti	**Globální svět** - problémy současného světa - životní prostředí - významné globální problémy - způsoby řešení globálních problémů - terorismus, válečné konflikty	

5.2.5 Člověk a příroda

5.2.5.1 Fyzika (F)

a) Obsahové vymezení
Předmět Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a je vyučován v 6. – 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Fyziky směřujeme k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby (si):

- osvojili důležité poznatky z různých oborů fyziky
- seznámili se s metodami, kterých je využíváno při poznávání fyzikálních vlastností, jevů a zákonitostí
- dokázali objasnit podstatu fyzikálních jevů v přírodě i denním životě
- měli co nejvíce možností k rozvoji svého logického myšlení
- naučili se získané informace kriticky hodnotit a ověřovat z různých hledisek

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z tematických celků:

Látky a tělesa
Pohyb těles. Síly
Mechanické vlastnosti tekutin
Energie
Zvukové děje
Elektromagnetické děje
Vesmír

b) Časové vymezení
6. ročník 1 hodina + 1 disponibilní hodina
7. ročník 2 hodiny
8. ročník 2 hodiny
9. ročník 2 hodiny

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje v odborné přírodovědné učebně.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Fyzika jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Rozvoj schopností poznávání
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Environmentální výchova
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

e) Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- při práci s žáky uplatňujeme individuální přístup
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací a k orientaci v informačních zdrojích
- průběžně žákům vysvětlujeme odborné výrazy, směrujeme je k práci s odbornými publikacemi, encyklopediemi
- motivujeme žáky kladným hodnocením k dalšímu učení

Kompetence k řešení problémů
- zařazujeme motivační problémové úlohy z denního života
- umožňujeme žákům klást otázky, hledat různá řešení a ověřovat jejich správnost
- umožňujeme žákům prakticky experimentovat a porovnávat
- snažíme se vést žáka k zaujímání vlastního postoje při řešení konkrétních problémů

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k vyjadřování celými větami, ke správné formulaci otázek a odpovědí
- žákům poskytujeme dostatečný časový prostor k vyjádření
- do výuky zařazujeme metody týmové spolupráce
- učíme žáky naslouchat názorům spolužáků, obhajovat vlastní názory, argumentovat

Kompetence sociální a personální
- využíváme skupinovou práci žáků
- vedeme žáky ke vzájemné pomoci při učení
- vedeme žáky k utváření společných kritérií hodnocení
- poskytujeme žákům prostor pro kritické hodnocení práce skupiny

Kompetence občanské
- vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel chování a jednání (Školní řád, řád odborné učebny)

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k dodržování bezpečnosti při provádění laboratorních prací
- vedeme žáky k udržování pořádku na pracovním místě

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k práci v tabulkovém editoru
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Fyzika			**Ročník: 6.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Látky a tělesa Žák: - rozliší látku a těleso - uvede příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Žák: - rozliší pojmy látka a těleso - uvede částicové složení látek - rozliší plynné, kapalné a pevné skupenství látek a těles - charakterizuje pojem neustálý a neuspořádaný pohyb částic - uvede značky fyzikálních veličin - uvede hlavní jednotky a jejich násobky - převádí jednotky a jejich násobky - pozoruje a objasní změnu objemu v závislosti na změně teploty - sestaví jednoduchý model teploměru	**Vlastnosti látek a těles** - pevné, kapalné a plynné skupenství - atom, molekula - proton, elektron neutron - ion - částicové složení pevných, kapalných a plynných látek - difúze - Brownův pohyb **Měřené veličiny** - délka - objem - hmotnost - teplota - čas - hustota	

- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	- vypočítá hustotu podle vzorce $\rho = m / V$ - řeší praktické úlohy na výpočet hustoty, hmotnosti nebo objemu		
Síly			
Žák: - určí v konkrétní situaci druhy sil působících na těleso	Žák: - charakterizuje gravitační sílu, gravitační pole - objasní působení gravitačního pole Slunce, Země	**Gravitační pole a gravitační síla** - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa	
Elektromagnetické děje			
Žák: - využívá poznatky o působení elektrického pole	Žák: - pozoruje účinky elektrického pole - charakterizuje elektrickou sílu - charakterizuje elektrické vlastnosti látek	**Elektrické pole** - elektrická síla - elektrické vlastnosti látek - elektrický náboj - vodiče, izolanty	
- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod	- sestaví jednoduchý obvod podle návodu		
- rozliší vodič a izolant	- rozliší vodič od izolantu		
	- je seznámen se zásadami správného užívání elektrických	- zásady bezpečné práce s elektrickými zařízeními	

	spotřebičů		
- využívá poznatky o působení magnetického pole	- pozoruje účinky magnetického pole - charakterizuje magnetické vlastnosti látek (magnety) - rozliší póly magnetu - charakterizuje magnetické pole Země	**Magnetické pole** - magnetická síly - magnetické vlastnosti látek - magnety - magnetické pole Země	
Práce s laboratorní technikou			
Žák: - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování a měření	Žák: - samostatně nebo ve skupinách provádí pozorování a měření - volí vhodné pomůcky a postupy	**Základní přístroje, zařízení a pomůcky** **Základní postupy a metody**	
- zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	- provede zápis svého pozorování		
- vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	- vyhledává potřebné informace k provedení svého experimentu z různých zdrojů		
- dodržuje pravidla bezpečné	- při provádění všech experimentů	Zásady bezpečnosti	

práce a ochrany životního prostředí - poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje pravidla bezpečné práce (řád učebny) - v případě úrazu poskytne první pomoc		

Fyzika			**Ročník: 7.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Pohyb těles; Síly Žák: - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Žák: - objasní klid a pohyb tělesa vzhledem k jinému tělesu - změří dráhu uraženou tělesem za určitý čas - rozezná pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - experimentálně určí rychlost rovnoměrného pohybu - používá vztah $v = s / t$ - řeší problémové úlohy - vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu - definuje gravitační sílu a její jednotku - znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru a působišti - používá vztah mezi gravitační silou a hmotností $F_g = m \cdot g$ - určí graficky i výpočtem výslednici sil působících na těleso - charakterizuje těžiště tělesa	**Pohyb těles** - pohyb a klid tělesa - trajektorie - přímočarý a křivočarý pohyb - rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - rychlost, jednotky rychlosti - výpočet rychlosti **Síla** - gravitační síla - znázornění síly - skládání sil - těžiště tělesa	

	- charakterizuje tlakovou sílu, tlak - uvede hlavní jednotku tlaku a její násobky - používá vztah $p = F : S$ při řešení problémových úloh - charakterizuje třecí sílu	**Tlak** - tlaková síla - tlak a jeho jednotky - třecí síla - ovlivňování třecí síly v praxi	
Mechanické vlastnosti tekutin Žák: - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných kapalinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Žák: - objasní podstatu Pascalova zákona - charakterizuje hydrostatický tlak - používá vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ při řešení problémů a úloh - objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny - objasní podstatu Archimédova zákona a používá ho při řešení problémů a úloh - charakterizuje atmosférický tlak - objasní souvislost atmosférického tlaku s nadmořskou výškou a některými procesy v atmosféře - vysvětlí pojmy podtlak a přetlak v uzavřené nádobě	**Mechanické vlastnosti kapalin a plynů** - Pascalův zákon - hydrostatický tlak - vztlaková síla v kapalinách a plynech - Archimédův zákon - atmosférický tlak	

Světelné děje Žák: - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh **Práce s laboratorní technikou** Žák: - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování a měření - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe	Žák: - charakterizuje zdroj světla - charakterizuje optické prostředí čiré, průhledné, průsvitné, neprůhledné, stejnorodé a nestejnorodé - vysvětlí vznik rozbíhavého a rovnoběžného svazku paprsků - objasní vznik stínu za tělesem - objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce - charakterizuje zákon odrazu - samostatně nebo ve skupinách provádí pozorování a měření - volí vhodné pomůcky a postupy - provede zápis svého pozorování - vyhledává potřebné informace k provedení svého experimentu z různých zdrojů	**Vlastnosti světla** - zdroje světla - optická prostředí - rychlost světla v různých optických prostředích - stín - zatmění Slunce, Měsíce - zákon odrazu **Základní přístroje, zařízení a pomůcky** **Základní postupy a metody**	

pomohou provést danou experimentální práci - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí - poskytne první pomoc při úrazu	- při provádění všech experimentů dodržuje pravidla bezpečné práce (řád učebny) - v případě úrazu poskytne první pomoc	Zásady bezpečnosti	

Fyzika			**Ročník: 8.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Energie Žák: - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Žák: - uvede hlavní jednotku práce a její násobky - používá vztah $W = F \cdot s$ při řešení problémů a úloh - uvede hlavní jednotku výkonu a její násobky - používá vztah $P = W / t$ při řešení problémů a úloh - vysvětlí pojmy polohová a pohybová energie - porovná pohybové a polohové energie těles v závislosti na jejich rychlosti, hmotnosti - používá vztah $E_p = m \cdot g \cdot h$ - charakterizuje vnitřní energii tělesa - porovná vnitřní energie těles ze znalosti teplot - charakterizuje teplo - uvede jednotku tepla - uvede základní skupenské přeměny - vysvětlí souvislost změny	**Formy energie** - práce - výkon - pohybová, polohová energie - vnitřní energie - změna vnitřní energie - teplo, jednotka tepla - měrná tepelná kapacita - výpočet tepla **Přeměny skupenství** - tání a tuhnutí, teplota tání - vypařování a kapalnění, teplota	

	skupenství se změnou vnitřní energie a částicové struktury látek - vyhledá teploty skupenských přeměn v tabulkách - charakterizuje skupenské teplo - charakterizuje hlavní faktory, na kterých závisí rychlost vypařování - charakterizuje hlavní faktory, na kterých závisí teplota varu kapaliny - charakterizuje nasycenost vzduchu vodní párou a objasní jevy spojené s kapalněním páry - využívá znalostí k objasňování jevů v přírodě i každodenním životě	varu - sublimace a desublimace	
Elektromagnetické děje Žák: - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Žák: - ověří existenci elektrického pole - charakterizuje elektrickou sílu - uvede hlavní jednotku elektrického náboje - charakterizuje el. napětí, uvede jednotku a její násobky - změří el. napětí - charakterizuje el. proud, uvede jednotku a její násobky	**Elektromagnetické děje** - elektrický náboj - elektrické pole - elektrické napětí - elektrický proud - vodiče, izolanty - odpor vodiče - vedení proudu v kovech - zapojení vodičů za sebou, vedle sebe	

- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	- rozliší vodiče, izolanty a polovodiče - charakterizuje el. odpor, uvede jednotku - vysvětlí závislost odporu na délce a teplotě vodiče - objasní podstatu Ohmova zákona - používá vztah $R = U / I$ při řešení problémů a úloh - objasní podstatu reostatu - určí výsledné napětí, proud a odpor vodičů zapojených za sebou a vedle sebe		
Zvukové děje			
Žák: - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Žák: - charakterizuje zdroj zvuku - charakterizuje šíření zvuku v prostředí - uvede závislost rychlosti zvuku na prostředí, v němž se zvuk šíří, a na teplotě prostředí - charakterizuje tón, hlasitost zvuku - charakterizuje odraz zvuku	**Vlastnosti zvuku** - podmínky vzniku šíření zvuku - rychlost šíření zvuku - odraz zvuku - ozvěna - pohlcování zvuku	
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- charakterizuje hluk a jeho vliv na životní prostředí a zdraví lidí		

Práce s laboratorní technikou Žák: - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování a měření	- samostatně nebo ve skupinách provádí pozorování a měření - volí vhodné pomůcky a postupy	**Základní přístroje, zařízení a pomůcky** **Základní postupy a metody**	
- zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	- provede zápis o průběhu, výsledcích a závěru svého experimentu		
- vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	- vyhledává potřebné informace k provedení svého experimentu z různých zdrojů		
- dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí	- při provádění všech experimentů dodržuje pravidla bezpečné práce (řád učebny)	Zásady bezpečnosti	
- poskytne první pomoc při úrazu	- v případě úrazu poskytne první pomoc		

Fyzika			**Ročník: 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Elektromagnetické děje Žák: - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - zapojí správně polovodičovou diodu	Žák: - ověří existenci magnetického pole v daném místě - charakterizuje magnetickou sílu jako působení magnetického pole na těleso - určí magnetické póly u konkrétního magnetu či cívky s proudem - popíše a načrtne průběh indukčních čar u daného magnetu a cívky s proudem - objasní podstatu složení a funkce stejnosměrného elektromotoru - vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce - charakterizuje střídavý proud a princip jeho vzniku - charakterizuje periodu a kmitočet střídavého proudu a uvede jejich jednotky - vysvětlí podstatu stavby a funkce transformátoru - objasní podstatu PN přechodu - vysvětlí podstatu stavby a funkce	**Elektrické a magnetické pole** - magnetické pole - magnetická síla - stejnosměrný elektromotor - cívka s proudem v magnetickém poli - elektromagnetická indukce - transformátor - polovodičová dioda	

	polovodičové diody - zapojí diodu v závěrném a propustném směru do obvodu - objasní usměrnění střídavého proudu - dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními	Zásady bezpečné práce s elektrickými přístroji a zařízeními	
Světelné děje Žák: - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Žák: - charakterizuje zdroj světla - charakterizuje optické prostředí - definuje a objasní zákon odrazu světla - objasní princip zobrazení předmětu rovinným a kulovým zrcadlem - rozliší opticky hustší (řidší) prostředí - popíše a vysvětlí lom světla ke kolmici a od kolmice - objasní princip zobrazení předmětu tenkou čočkou (spojkou nebo rozptylkou), lupou - objasní krátkozrakost dalekozrakost a podstatu jejich odstranění brýlemi - objasní lom světla na optickém	**Vlastnosti světla** - zdroje světla - zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle - lom světla - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou - oční vady	

	hranolu - pozoruje a objasní rozklad bílého světla hranolem	- rozklad bílého světla hranolem	
Energie Žák: - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Žák: - charakterizuje jadernou energii - charakterizuje radionuklidy a uvede jejich rozdělení na umělé a přírodní - charakterizuje jaderné záření a způsoby ochrany před ním - charakterizuje štěpení jádra na více částí - charakterizuje řetězovou reakci - uvede hlavní části jaderné elektrárny	**Formy energie** - jaderná energie - štěpné reakce - jaderný reaktor - jaderná elektrárna - ochrana lidí před radioaktivním zářením	
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- posoudí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů (pevná paliva, sluneční záření, větrná energie, vodní energie, jaderná energie, …)	**Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie**	

Vesmír Žák: - objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet	Žák: - popíše sluneční soustavu a její složení - charakterizuje pohyb planet ve sluneční soustavě - charakterizuje pojem oběžná doba planety, měsíce - vyhledá základní charakteristiky o Slunci a jeho planetách - vysvětlí měsíční fáze, zatmění Slunce a Měsíce	**Sluneční soustava** - Slunce - planety - měsíce - planetky - meteroidy - komety - měsíční fáze - zatmění Slunce, Měsíce	
Práce s laboratorní technikou Žák: - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování a měření - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	Žák: - samostatně nebo ve skupinách provádí pozorování a měření - volí vhodné pomůcky a postupy - provede zápis o cíli, průběhu, výsledcích a závěru svého experimentu	**Základní přístroje, zařízení a pomůcky** **Základní postupy a metody**	

- vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	- vyhledává potřebné informace k provedení svého experimentu z různých zdrojů		
- dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí	- při provádění všech experimentů dodržuje pravidla bezpečné práce (řád učebny)	Zásady bezpečnosti	
- poskytne první pomoc při úrazu	- v případě úrazu poskytne první pomoc		

5.2.5.2 Chemie (CH)

a) Obsahové vymezení
Předmět Chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a je vyučován v 8. a 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Chemie směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- naučili se bezpečně zacházet s chemickými látkami
- rozlišili a správně používali chemické pojmy
- osvojili si dovednosti spojené s pozorováním chemických látek a chemických reakcí
- naučili se vyvozovat a zdůvodňovat závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím
- byli seznámeni s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti a s riziky ohrožujícími životní prostředí

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z tematických celků:

Pozorování, pokus a bezpečnost práce
Směsi
Částicové složení látek a chemické prvky
Chemické reakce
Anorganické sloučeniny
Organické sloučeniny
Chemie a společnost
Práce s laboratorní technikou

b) Časové vymezení
8. ročník 2 hodiny
9. ročník 1 hodina + 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje v odborné přírodovědné učebně.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Chemie jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Rozvoj schopností poznávání
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Environmentální výchova
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

e) Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- klademe důraz na práci s informacemi z různých zdrojů
- vedeme žáky k samostatnosti, plánování učení a sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů
- zařazujeme motivační problémové úlohy z praktického života
- umožňujeme žákům klást otázky, hledat různé způsoby řešení, ověřovat jejich správnost
- umožňujeme žákům experimentovat a vyvozovat hypotézy

Kompetence komunikativní
- zařazujeme metody týmové práce
- učíme žáky naslouchat názorům spolužáků, obhajovat vlastní názory, argumentovat

Kompetence sociální a personální
- využíváme skupinovou práci
- vedeme žáky ke vzájemné pomoci při učení
- vedeme žáky k vytváření společných kritérií hodnocení

Kompetence občanské
- vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel (Školní řád, řád odborné učebny)

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k dodržování bezpečnosti při provádění pokusů a laboratorních prací, při práci s chemickými látkami, udržování pořádku na pracovním místě

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Chemie			**Ročník: 8.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Pozorování, pokus a bezpečnost práce			
Žák:	Žák:		
- určí společné a rozdílné vlastnosti látek	- popíše vlastnosti látek (barva, skupenství, rozpustnost, apod.)	**Vlastnosti látek** - hustota, rozpustnost, - vodivost	
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami, hodnotí jejich rizikovost	- uvede pravidla bezpečné práce s chemickými látkami - pozná podle označení chemicky nebezpečné látky - vysvětlí význam H-vět a P-vět	**Zásady bezpečné práce** - ve školní pracovně - v běžném životě **Nebezpečné látky** - piktogramy a jejich význam - H-věty, P-věty	
Směsi			
Žák:	Žák:		
- rozlišuje směsi a chemické látky	- rozliší chemicky čisté látky a směsi o známém složení	**Směsi** - různorodé, stejnorodé	
- vypočítá složení roztoků	- používá termíny koncentrovanější, zředěnější - vypočítá hmotnostní zlomek složek v roztoku	- hmotnostní zlomek - koncentrace roztoku	
- připraví roztok daného složení	- připraví roztok dané koncentrace		

- navrhne postupy a prakticky provede oddělení složek směsí o známém složení - uvede příklady oddělování složek směsí v praxi	- samostatně provede filtraci, destilaci a krystalizaci	**Oddělování složek směsí** - usazování - filtrace - destilace - krystalizace - sublimace	
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	- uvede rozdíly mezi pitnou, destilovanou a odpadní vodou - popíše způsob čištění odpadních vod	**Voda** - druhy vody (podle znečištění a obsahu min. látek) - výroba pitné vody - čistota vody	
	- uvede složení vzduchu - popíše vznik teplotní inverze, smogu - popíše vznik ozónové díry a její důsledky	**Vzduch** - složení vzduchu - čistota ovzduší - zdroje znečištění	
Částicové složení látek a chemické prvky			
Žák: - používá pojem atom	Žák: - popíše stavbu atomu - vysvětlí pojmy - atomové jádro - elektronový obal - protonové číslo - proton, elektron, neutron - ion (kation, anion)	**Částicové složení látek** - stavba atomu - protonové číslo - atomové jádro - elektronový obal - protony, elektrony, neutrony	

- používá pojem molekula	- vysvětlí vznik chemické vazby (molekuly) - určí typ vazby v molekule	- molekuly - chemická vazba	
- orientuje se v periodické soustavě prvků	- píše značky vybraných prvků a naopak	**Prvky** - značky a názvy	
	- z postavení prvku v tabulce odvodí stavbu atomu, některé vlastnosti (kov, nekov, polokov, reaktivita)	**Periodická soustava prvků** - periodický zákon - skupiny a periody - zařazení prvků v period. tabulce	
- rozpozná vybrané kovy a nekovy, usuzuje jejich možné vlastnosti	- rozlišuje kovy, nekovy a polokovy - popíše vlastnosti a použití vybraných prvků	**Vlastnosti a použití některých prvků** - kovy - nekovy - polokovy	
Anorganické sloučeniny			
Žák: - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů	Žák: - určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech a halogenidech - napíše a přečte vzorce oxidů a halogenidů - popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a halogenidů	**Oxidy a halogenidy** - názvosloví - vlastnosti a použití prakticky významných oxidů a halogenidů	
- posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- vysvětlí vznik skleníkového efektu a jeho důsledků na živ. prostředí	- skleníkový efekt - kyselé deště	

	- vysvětlí vznik kyselých dešťů a jejich důsledků na životní prostředí		
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů	- napíše vzorce kyselin a hydroxidů - popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů - popíše první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	**Kyseliny a hydroxidy** - názvosloví - vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů	
- orientuje se na stupnici pH - změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - uvede příklady neutralizace v praxi	- rozlišuje kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů - změří pH roztoku - popíše neutralizaci - zapíše neutralizaci chemickou rovnicí	- kyselost a zásaditost - indikátory - stupnice pH - neutralizace	
Chemické reakce Žák:			
- rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	- provede jednoduchou chemickou reakci - rozliší výchozí látky a produkty - uvede příklady chemických reakcí - zapíše jednoduché chemické rovnice	**Chemické reakce** - reaktanty, produkty - chemické rovnice - zákon zachování hmotnosti	

- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- vysvětlí vliv teploty, plošného obsahu a katalyzátorů na rychlost reakce	**Faktory ovlivňující průběh chemických reakcí** - teplota, plošný obsah, katalyzátory	
Práce a laboratorní technikou			
Žák: - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování a experimentů	Žák: - pojmenuje laboratorní sklo a pomůcky - sestaví filtrační, destilační aj. aparatury - samostatně nebo ve skupinách provede laboratorní práci	**Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky** - chemické sklo - chemické pomůcky **Základní laboratorní postupy a metody**	
- zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, ke kterým dospěl	- provede zápis laboratorní práce		
- vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	- vyhledává informace potřebné k provedení laboratorní práce		

- dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	- je seznámen s pravidly bezpečné výuky chemie a řádem učebny - dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla při práci s chemickými látkami	Zásady bezpečné práce s chemickými látkami	
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	- poskytne první pomoc v případě úrazu	První pomoc v chemické laboratoři	

Chemie			**Ročník: 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Anorganické sloučeniny Žák: - porovná vlastnosti a použití vybraných solí kyselin - posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí **Chemické reakce** Žák: - uvede příklady redoxních reakcí	Žák: - napíše vzorce solí - uvede příklady solí, jejich vlastnosti a použití - zapíše chemickými rovnicemi způsob přípravy některých solí - posoudí vliv používání solí na životní prostředí Žák: - rozezná redoxní reakce mezi jinými reakcemi - určí v zápisu reakce oxidaci a redukci - uvede příklady využití redoxních reakcí v praxi	**Soli** - kyslíkaté a bezkyslíkaté soli - názvosloví solí - vlastnosti a použití vybraných solí **Redoxní reakce** - oxidace, redukce	

Organické sloučeniny			
Žák: - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Žák: - zapíše vzorce jednoduchých uhlovodíků - rozliší alkany, alkeny, alkyny, aromatické uhlovodíky - popíše vlastnosti a použití vybraných uhlovodíků	**Uhlovodíky** - nasycené a nenasycené uhlovodíky - aromatické uhlovodíky	
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- uvede příklady fosilních paliv a průmyslově vyráběných paliv - uvede základní frakce ropy a jejich využití - uvede produkty karbonizace uhlí a jejich využití - zhodnotí z ekologického hlediska využívání různých paliv	**Paliva** - ropa, uhlí, zemní plyn - průmyslově vyráběná paliva	
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků - uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- napíše vzorce vybraných derivátů uhlovodíků - uvede vlastnosti a použití vybraných zástupců	**Deriváty uhlovodíků** - halogenderiváty - alkoholy - karbonylové sloučeniny - karboxylové kyseliny	
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	- vyjmenuje zdroje a popíše vlastnosti a význam sacharidů, tuků, bílkovin a vitamínů	**Přírodní látky** - bílkoviny - tuky - sacharidy - vitamíny	

Chemie a společnost Žák: - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Žák: - vysvětlí pojmy prvotní a druhotná surovina - uvede příklady a význam z hlediska péče o životní prostředí - uvede příklady plastů a syntetických vláken, výhody a nevýhody jejich použití - uvede příklady nebezpečí nadměrného užívání léčiv a návykových látek - uvede příklady volně dostupných hořlavin a zásady bezpečné práce s těmito látkami - vysvětlí princip hašení požárů - zná způsob ohlašování požárů - popíše zásady pro uložení hasicích přístrojů	**Chemický průmysl** - plasty - syntetická vlákna - průmyslová hnojiva - stavební materiály - detergenty, pesticidy, insekticidy - léčiva - návykové látky - recyklace - hořlaviny	

Práce a laboratorní technikou			
Žák: - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování a experimentů	Žák: - pojmenuje laboratorní sklo a pomůcky - sestaví laboratorní aparaturu - samostatně nebo ve skupinách provede laboratorní práci	**Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky** - chemické sklo - chemické pomůcky **Základní laboratorní postupy a metody**	
- zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, ke kterým dospěl	- provede zápis laboratorní práce		
- vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	- vyhledává informace potřebné k provedení laboratorní práce		
- dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	- je seznámen s pravidly bezpečné výuky chemie a řádem učebny - dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla při práci s chemickými látkami	Zásady bezpečné práce s chemickými látkami	
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	- poskytne první pomoc v případě úrazu	První pomoc v chemické laboratoři	

5.2.5.3 Přírodopis (P)

a) Obsahové vymezení
Předmět Přírodopis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a je vyučován v 6. - 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Přírodopisu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- získali přehled o vzniku a vývoji Země a života
- získali základní poznatky o stavbě těl a životě vybraných organismů živé a neživé přírody (rostlin, zvířat, člověka, nerostů, hornin, vesmíru, Země)
- uvědomili si význam citlivého vztahu k přírodě
- uvědomili si odpovědnost člověka za své zdraví a za zachování života na Zemi
- osvojili si takové poznatky a dovednosti i pozorování živé i neživé přírody, jichž by využili v praktickém životě

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z tematických celků:

Obecná biologie a genetika
Biologie hub
Biologie rostlin
Biologie živočichů
Biologie člověka
Neživá příroda
Základy ekologie
Praktické poznávání přírody

b) Časové vymezení
6. ročník 1 hodina + 1 disponibilní hodina
7. ročník 2 hodiny
8. ročník 2 hodiny
9. ročník 1 hodina

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje v odborné učebně přírodopisu s možností laboratorních prací, vycházek do okolí školy se sběrem a určováním potřebného materiálu (rostlin, hmyzu, plodů, hub aj.)

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Přírodopis jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Multikulturní výchova
- Kulturní diference

Environmentální výchova

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

e) **Výchovné a vzdělávací strategie**

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k učení
- dbáme na čtení s porozuměním a na vyhledávání informací z různých zdrojů
- vedeme žáky k samostatnosti a k rozlišení podstatného od méně podstatného
- umožňujeme individuální výkony podle možností žáka
- sledujeme jednotlivé pokroky žáků a oceňujeme je
- motivujeme k celoživotnímu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- zavádíme problémové úlohy z praxe
- zařazujeme metody, které nutí žáky samostatně vyhledávat řešení a závěry z nich
- umožňujeme žákům experimentovat
- učíme žáky obhajovat svá řešení
- vedeme žáky k formulaci hypotéz a k jejich ověření
- umožňujeme žákům zapojit se do školních, mimoškolních soutěží, projektů, olympiád

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke komunikaci se spolužáky, vyučujícími a s dospělými
- vyhledáváme příležitosti ke vzájemné komunikaci
- učíme žáky naslouchat názorům druhých
- využíváme informační technologie

Kompetence sociální a personální

- podporujeme přátelské vztahy jak ve třídě, tak mimo ni
- vedeme žáky ke vzájemné pomoci při učení
- vedeme žáky k respektování pravidel chování
- učíme žáky asertivnímu chování
- vedeme žáky k týmové spolupráci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uvědomování si svých práv a povinností
- vyžadujeme dodržování školního řádu
- vedeme žáky k ochraně přírody a životního prostředí
- seznamujeme žáky s globálními problémy světa
- zapojujeme žáky do projektů
- vedeme žáky k ekologickému chování a myšlení

Kompetence pracovní

- rozvíjíme u žáků jejich manuální zručnost
- vyžadujeme dodržování bezpečnosti při práci s mikroskopy, lupami, přírodninami, vycpaninami, preparáty
- organizujeme výstavky herbářů, projektových prací, živých i neživých materiálů (hub, hmyzu, rostlin, minerálů z nejbližšího okolí)
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k uvědomění si dopadu digitálních technologií na životní prostředí
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Přírodopis			**Ročník: 6.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Obecná biologie a genetika Žák: - rozliší základní projevy a podmínky života	Žák: - orientuje se v názorech na vznik a vývoj Země - objasní vznik života na Zemi - charakterizuje projevy života - definuje pojem organismus - vyjmenuje základní podmínky pro život organismů - charakterizuje pojem ekosystém - popíše vzájemné vztahy organismů v přírodě (potravní sítě, potravní řetězce)	**Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života** - vznik Sluneční soustavy a Země - složení Země - projevy života - podmínky pro život - vzájemné vztahy organismů	
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- popíše pohlavní a nepohlavní způsob rozmnožování - vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním způsobem rozmnožování z hlediska přenosu dědičných informací	**Dědičnost a proměnlivost organismů** - rozmnožování (pohlavní, nepohlavní) - podstata dědičnosti - přenos dědičných informací	
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	- uvede příklady pohlavního a nepohlavního rozmnožování organismů		

- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- popíše výskyt a význam virů a bakterií - vysvětlí pojmy symbióza a parazitizmus - vyjmenuje základní zástupce - popíše praktické využití bakterií	**Viry a bakterie** - výskyt - význam - praktické využití	
Biologie hub			
Žák: - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Žák: - rozliší houby jednobuněčné a mnohobuněčné - nakreslí a popíše houby bez plodnic a s plodnicemi - uvede výskyt a zástupce	**Houby** - **bez plodnic** (stavba, výskyt, význam) - **s plodnicemi** (stavba, výskyt, zásady sběru a konzumace, první pomoc při otravě houbami) - význam a praktické využití hub	
Biologie živočichů			
Žák: - porovná základní vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Žák: - charakterizuje znaky, stavbu a život jednobuněčných a mnohobuněčných živočichů	**Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** - orgány, orgánové soustavy - jednobuněčné a mnohobuněčné organismy	

- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- určuje a zařazuje vybrané zástupce do kmenů, tříd, řádů - pozoruje a popíše projevy chování živočichů v přírodě	**Vývoj, vývin a systém živočichů** - prvoci - žahavci - ploštěnci - hlísti - měkkýši - kroužkovci - členovci **Projevy chování živočichů**	
Základy ekologie Žák: - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Žák: - charakterizuje organismy podle společných znaků a vlastností - vysvětlí vzájemné vztahy mezi organismy (symbióza, parazitizmus) - diskutuje o vzájemném vztahu rostlin, živočichů a lidí - rozlišuje živočišná a rostlinná společenstva - definuje ekosystém a rozlišuje na příkladech ze svého okolí (řeka, louka, les,…)	**Organismy a prostředí** - vzájemné vztahy mezi organismy **Ekosystémy** - společenstva - přirozené a umělé ekosystémy	

- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- vyjmenuje organismy, jež jsou základem ekosystému - rozlišuje producenty, reducenty, konzumenty a predátory - znázorňuje vzájemné potravní vztahy organismů (potravní řetězec) - chápe význam potravních vztahů jako základ neustálého oběhu látek v přírodě	- potravní řetězec - rovnováha v ekosystému	
Praktické poznávání přírody Žák: - aplikuje praktické metody poznávání přírody	Žák: - připraví jednoduchý mikroskopický preparát - pozoruje lupou a mikroskopem - pozoruje v přírodě projevy chování některých živočichů - dodržuje zásady bezpečnosti při práci a chování v přírodě	**Praktické metody poznávání přírody** - pozorování lupou, mikroskopem - určování, zařazování, rozčleňování živočichů	

Přírodopis			**Ročník: 7.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Biologie živočichů Žák: - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na jejich příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Žák: - charakterizuje znaky, stavbu, rozmnožování a život strunatců a obratlovců - popíše vývoj a vývin jednotlivých skupin obratlovců - srovnává diakritické znaky různých druhů ryb, obojživelníků, plazů, ptáků, ptáků - určuje a zařazuje vybrané zástupce do taxonomických skupin - pozoruje a popíše projevy chování živočichů v přírodě - vysvětlí způsob života a vliv daného prostředí na jejich život - zhodnotí význam ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců v přírodě i pro člověka - vysvětlí důvody jejich ochrany	**Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** - stavba těla - orgány, orgánové soustavy - rozmnožování **Vývoj, vývin a systém živočichů** - strunatci - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci - savci **Projevy chování živočichů** **Význam a ochrana živočichů** - hospodářsky významné druhy - péče o vybrané domácí živočichy - živočišná společenstva **Zásady bezpečného chování při styku se zvířaty**	

Biologie rostlin			
Žák: - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Žák: - nakreslí a popíše rostlinnou buňku, pojmenuje její části a funkce - vysvětlí pojem pletivo a určí druhy pletiv - rozlišuje základní orgány rostlin, jejich stavbu, tvar a funkci - pozoruje jednotlivé orgány rostlin lupou, mikroskopem	**Anatomie a morfologie rostlin** - rostlinná buňka, pletivo - stavba a význam jednotlivých částí těla rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- vysvětlí princip fotosyntézy a dýchání - vysvětlí růst rostlin a vlivy na růst - vysvětlí rozmnožování rostlin	**Fyziologie rostlin** - fotosyntéza - dýchání - růst - rozmnožování	
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	- pracuje s klíči a atlasy rostlin při jejich určování - poznává, určuje a zařazuje vybrané zástupce do taxonomických skupin	**Systém rostlin** - kapraďorosty (plavuně, přesličky, kapradiny) - nahosemenné rostliny - krytosemenné rostliny (jednoděložné, dvouděložné)	
	- uvede základní údaje o významu hospodářsky významných rostlin (obilniny, ovoce a zelenina, léčivé rostliny,..) - zdůvodní nutnost ochrany rostlin, přírody	**Význam rostlin a jejich ochrana**	

Základy ekologie Žák: - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - objasní na základě příkladu základní princip existence živých složek ekosystému - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na přírodní prostředí **Praktické poznávání přírody** Žák: - aplikuje praktické metody poznávání přírody	Žák: - uvede příklady výskytu vybraných druhů rostlin a živočichů - charakterizuje vzájemné vztahy mezi organismy (potravní řetězec, symbióza, parazitizmus) - rozliší rostlinné a živočišné společenstvo - uvede různé typy ekosystémů - rozliší, které organismy v ekosystémech jsou pro člověka užitečné - uvede některé ohrožené druhy rostlin a živočichů Žák: - pozoruje a porovnává vybrané zástupce strunatců a obratlovců - pozoruje, popisuje a kreslí části těl - nakreslí a popíše části rostlin - založí sbírku rostlin (herbář) - vyhledává informace z literatury, internetu, apod.	**Organismy a prostředí** - vztahy mezi organismy - společenstva - ekosystémy **Ochrana přírody a životního prostředí** **Praktické metody poznávání přírody** - pozorování lupou, mikroskopem - určování pomocí klíče, atlasů - založení sbírky - jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů	

Přírodopis			**Ročník: 8.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Biologie člověka Žák: - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Žák: - popíše stavbu těla a funkci jednotlivých částí lidského těla (včetně vnitřních orgánů) - rozlišuje druhy kostí - definuje spojení kostí - popisuje kostru a její části - rozlišuje druhy svalů - rozumí funkci pohybové soustavy - nakreslí a popíše funkci oběhové soustavy - definuje rozdíl mezi malým a velkým krevním oběhem - charakterizuje krev a její složky - objasní pojem transfúze - popíše jednotlivé části dýchací soustavy a vysvětlí její funkci - popíše jednotlivé části trávicí soustavy a vysvětlí její funkci	**Anatomie a fyziologie** - stavba funkce jednotlivých část lidského těla - orgány **Orgánové soustavy** - opěrná - pohybová - oběhová - dýchací - trávicí	

	- popíše jednotlivé části vylučovací soustavy a vysvětlí její význam	- vylučovací	
	- popíše stavbu a význam kůže pro tělo	- kožní	
	- popíše stavbu pohlavní soustavy - charakterizuje mužské a ženské pohlavní orgány	- rozmnožovací	
	- popíše stavbu a funkci soustavy žláz s vnitřní sekrecí - vyjmenuje důležité hormony a jejich vliv na funkci organismu	- žlázy s vnitřní sekrecí	
	- popíše stavbu a funkci nervové soustavy - rozliší centrální a obvodovou nervovou soustavu	- nervová	
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- charakterizuje vývojové stupně člověka	**Fylogeneze a ontogeneze člověka**	
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- objasní princip pohlavního rozmnožování u člověka a přenos dědičných informací (genů)	- rozmnožování člověka	
	- charakterizuje jednotlivé vývojové etapy jedince	- vývojové etapy	

- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	- stanoví možné příčiny běžných onemocnění a jejich příznaky - objasní pojmy imunita, prevence, zdravý životní styl, epidemie, karanténa - popíše zásady hygieny jednotlivých orgánových soustav - posuzuje vliv návykových látek, špatného životního prostředí a stresu na zdraví člověka	**Nemoci, úrazy a prevence** - příčiny, příznaky nemocí - praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí	
Základy ekologie Žák: - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní principu existence živých složek ekosystému	Žák: - definuje ekologii jako vědu zkoumající vztahy mezi organismy a prostředím - objasní obecně vztahy mezi podmínkami prostředí a životem - má přehled o současné biosféře na úrovni jedinců, populací a společenstev - rozlišuje ekosystémy od světových společenstev – biomů - jmenuje suchozemské a vodní biomy - uvede na příkladech ze svého okolí organismy, které se přizpůsobily prostředí	**Organismy a prostředí** - společenstva - ekosystémy	

Praktické poznávání přírody Žák: - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody	Žák: - pozoruje lupou i mikroskopem části těl savců - pozoruje a porovnává trvalé preparáty - připravuje sbírky - vyhledává informace z literatury, internetu, apod.	**Praktické metody poznávání přírody** - pozorování lupou, mikroskopem - pozorování chování zvířat v přírodě	

Přírodopis			**Ročník: 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Neživá příroda Žák: - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Žák: - diskutuje o názorech na vznik Země a složení vesmíru - nakreslí a popíše stavbu Země - vysvětlí původ sopečné činnosti a zemětřesení a vyhledá o nich potřebné údaje - objasní pojmy pohyb kontinentů, vrásy, zlomy, vrásnění - objasní vliv vody a povětrnostních podmínek na vznik hornin	**Země** - vznik a stavba Země **Vnější a vnitřní geologické procesy** - příčiny a důsledky	
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	- vysvětlí původ nerostů - určí a popíše běžné nerosty - vysvětlí vznik hornin v souvislosti se sopečnou činností, zvětráváním a usazováním - rozliší vyvřelé, usazené a přeměněné horniny - určí a popíše běžné horniny	**Nerosty a horniny** - vznik - vlastnosti - kvalitativní třídění - praktický význam a využití - určování zástupců - principy krystalografie **Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** - geologické změny - vznik života - výskyt organismů	

- uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	- definuje pojmy počasí a podnebí - vysvětlí způsob ovlivňování podnebí přírodou a člověkem - rozliší podnebí oceánické a kontinentální - vyjmenuje hlavní příčiny klimatických změn - uvádí do souvislostí vlastní pozorované změny počasí ze svého regionu s lidskou činností člověka a jeho dopady na podnebí	**Podnebí a počasí ve vztahu k životu**	
Základy ekologie Žák: - uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystémů	Žák: - uvede do souvislosti zvyšování počtu obyvatel s deficitem přírodních zdrojů - vyjmenuje hlavní problémy související s vzrůstajícím počtem lidí - definuje pojem technická a sociální katastrofa - uvádí příklady katastrof z regionu i ze světa - chápe ekologii jako vědu - rozlišuje přirozené změny a změny vyvolané člověkem	**Ochrana přírody a životního prostředí** - globální problémy a jejich řešení	

	- vyjmenuje příčiny zhoršování životního prostředí a možnosti jeho zlepšení - uvede národní parky a chráněné krajinné oblasti v ČR	- chráněná území	
Praktické poznávání přírody Žák: - aplikuje praktické metody poznávání přírody	Žák: - pozoruje lupou a mikroskopem vzorky hornin, nerostů a půd a zjišťuje jejich vlastnosti a rozdíly - porovnává, třídí a rozlišuje nerosty a horniny - založí sbírku nerostů, hornin - vyhledá informace a připraví prezentaci o významných biolozích a jejich objevech	**Praktické metody poznávání přírody** - pozorování lupou, mikroskopem - určování a zařazování nerostů a hornin **Významní biologové a jejich objevy**	

5.2.5.4 Zeměpis (Z)

a) Obsahové vymezení
Předmět Zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a je vyučován v 6. – 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Zeměpisu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- seznámili se se základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologií, ovládli základy praktické topografie a orientace v terénu
- přiměřeně hodnotili geografické informace a dovedli je využívat ve výuce
- osvojili si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a o krajinné sféře
- orientovali se v zeměpise světadílů a získali všestranný přehled o světadílech, státech a vybraných regionech světa
- vytvářeli si smysl pro jedinečnost a krásu přírodních objektů a výtvorů lidské společnosti s důrazem na trvale udržitelný život a rozvoj životního prostředí
- hodnotili a porovnávali na přiměřené úrovni přírodní a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- uváděli, popisovali, diskutovali o aktuálních zeměpisných událostech ve světě, České republice i v místním regionu

Vzdělávací obsah se skládá z tematických celků:

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie
Přírodní obraz Země
Regiony světa
Společenské a hospodářské prostředí
Životní prostředí
Česká republika
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

b) Časové vymezení
6. ročník 2 hodiny
7. ročník 1 hodina + 1 disponibilní hodina
8. ročník 2 hodiny
9. ročník 2 hodiny

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje ve třídách, v terénu kolem školy a v blízkém okolí.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Zeměpis jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Rozvoj schopností poznávání
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického člověka
- Občan, občanská společnost a stát

- Formy participace občanů v politickém životě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní diference
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru

Environmentální výchova

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- klademe důraz na třídění informací z učebnice, tabulek, atlasů
- učíme žáky používat kartografické symboly
- vedeme žáky k sebehodnocení
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vyhledávání různých možností při řešení problémů
- umožňujeme žákům zapojovat se do školních i mimoškolních soutěží a olympiád
- vedeme žáky k tomu, aby své záměry a výsledky dovedli obhájit
- motivujeme žáky k řešení a chápání každodenních problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k využívání informačních technologií
- vedeme žáky ke vzájemné komunikaci, hlavně prostřednictvím metody kooperativního učení
- učíme žáky formulovat své názory, vhodně argumentovat, obhajovat myšlenky
- učíme žáky naslouchat názorům spolužáků, pedagogů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel chování a jednání
- pomáháme žákům vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, o jeho možnostech a schopnostech
- podporujeme přátelské, pracovní a tvůrčí vztahy mezi žáky
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uvědomování si svých práv a povinností

- zapojujeme žáky do projektů se zaměřením na místní region
- vedeme žáky k ochraně přírody a životního prostředí
- seznamujeme žáky s globálními problémy lidstva

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k využívání všech pomůcek, učebních textů, moderních didaktických přístrojů a počítačů
- pomáháme žákům vytvářet správné pracovní a hygienické návyky
- vyžadujeme dodržování zásad bezpečnosti, dokončování samostatných prací v termínech
- směřujeme žáky dle jejich schopností k další orientaci ve studiu

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k používání map v digitální podobě
- vedeme žáky k využívání digitálních zařízení k orientaci v terénu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Zeměpis			Ročník: 6.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Přírodní obraz Země Žák: - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Žák: - demonstruje sluneční soustavu a postavení Země - popisuje tvar Země - vysvětlí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	**Země jako vesmírné těleso** - tvar, velikost a pohyby Země - střídání dne a noci - střídání ročních období - světový čas, časová pásma - pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	- vysvětluje s porozuměním nové pojmy - určuje jednotlivé složky přírodní sféry - orientuje se v nových jevech a procesech přírodní sféry	**Krajinná sféra** - přírodní sféra - společenská a hospodářská sféra - složky a prvky přírodní sféry	
- porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	- určuje a vyhledává na mapách jednotlivé prvky - objasňuje uspořádání rostlinstva a živočišstva	**Systém přírodní sféry na planetární úrovni** - geografické pásy - geografická (světová) pásma - výškové stupně - přírodní oblasti	

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie Žák: - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistik a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii **Terénní geografická výuka, praxe a aplikace** Žák: - ovládá zásady praktické topografie a orientace v terénu	Žák: - orientuje se v používání globusu, nástěnných map a atlase - používá základní poznatky o mapách, měřítku - rozlišuje výškopis a polohopis mapy - používá základní mapový klíč, smluvené značky, měřítko - určuje zeměpisnou polohu na mapách polokoulí a světadílů Žák: - vyhledává orientační body - určuje objekty v terénu podle mapy	**Komunikační geografický a kartografický jazyk** - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy - základní topografické útvary - hlavní kartografické produkty - jazyk mapy - glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná sít, poledníky a rovnoběžky - zeměpisné souřadnice - určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti - statistická data a jejich grafické vyjádření - základní informační geografická média a zdroje dat **Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny** - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje	

- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování - uplatňuje v praxi zásady bezpečnosti pobytu a pohybu ve volné přírodě	- určuje světové strany podle buzoly - určuje své stanoviště na mapě podle terénních prvků - dodržuje zásady bezpečného pobytu v přírodě	- stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran	

Zeměpis			**Ročník: 7.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Regiony světa Žák: - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Žák: - vyhledává a pojmenovává světadíly a oceány - vybírá nejdůležitější makroregiony světa v jednotlivých světadílech - porovnává jejich význam - rozděluje je na rozvojová jádra a periferní zóny - určuje a poznává polohu, rozlohu - srovnává a uvádí přírodní až politické a hospodářské poměry - popisuje zvláštnosti, typické znaky, podobnosti - hledá možnosti i limity rozvoje - vysvětluje různou vyspělost vybraných států a regionů - zdůvodňuje, jaké vlivy se na tom podílely a podílejí	**Afrika, Austrálie, Tichý a Indický oceán** **Amerika, Asie, Atlantský a Severní ledový oceán** - určující a porovnávající kritéria - přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské a kulturní oblasti) - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie Žák: - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii **Terénní geografická výuka, praxe a aplikace** Žák: - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajin	Žák: - orientuje se v zeměpisných atlasech, mapách - rozeznává mapy podle obsahu a měřítka - využívá vysvětlivky a další informační zdroje - používá základní mapový klíč, smluvené značky Žák: - při praktických činnostech v terénu s mapami určuje světové strany na mapách - čte obsah map - provádí měření na mapách	**Komunikační geografický a kartografický jazyk** - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy - jazyk mapy - statistická data a jejich grafické vyjádření - základní informační geografická média a zdroje dat **Geografická kartografie a topografie** - měřítko a obsah plánů a map - orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám **Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny** - pohyb podle mapy a azimutu - odhad vzdálenosti a výšek objektů - jednoduché panoramatické náčrty krajiny	

Zeměpis			**Ročník: 8.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Regiony světa Žák: - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Žák: - vyhledává a pojmenovává světadíly a oceány - vybírá nejdůležitější makroregiony světa v jednotlivých světadílech - porovnává jejich význam - rozděluje je na rozvojová jádra a periferní zóny - určuje a poznává polohu, rozlohu - srovnává a uvádí přírodní až politické a hospodářské poměry - popisuje zvláštnosti, typické znaky, podobnosti - hledá možnosti i limity rozvoje - vysvětluje různou vyspělost vybraných států a regionů - zdůvodňuje, jaké vlivy se na tom podílely a podílejí	**Evropa** - určující a porovnávající kritéria - přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské a kulturní oblasti) - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	

Česká republika
 	
Žák:
- hodnotí na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu
	Žák:
	- popisuje zeměpisnou polohu, rozlohu ČR v kontextu Evropy a Střední Evropy
	- pojmenuje sousední státy
	- orientuje se v přírodních podmínkách ČR
	- popisuje povrch a jeho členění
	- vysvětluje vznik a vývoj reliéfu
	- vyhledává na mapách hlavní horopisné celky
	- charakterizuje podnebí
	- popisuje rozmístění vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva, posuzuje a porovnává stav životního prostředí
	- uvádí, porovnává hlavní údaje o umístění obyvatelstva a sídel v ČR
	- vybírá, shrnuje, vyhodnocuje údaje o rozmístění hlavních hospodářských oblastí v ČR:
	  - průmysl
	  - zemědělství
	  - doprava a spoje
	  - služby obyvatelstvu
	  - rekreace a cestovní ruch
	  - zahraniční obchod
		Česká republika
		- zeměpisná poloha, rozloha, členitost
		- přírodní poměry a zdroje
		
		- obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky
		- sídelní poměry
		- rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství
		- transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady	

- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	- pojmenovává a vyhledává na mapách jednotlivé kraje ČR - charakterizuje jejich přírodní, sídelní a hospodářské předpoklady, osobitosti, zvláštnosti a kulturní zajímavosti - vyhledá a popisuje důležitá sídelní a průmyslová střediska krajů - posuzuje současnou funkci krajů v ČR - charakterizuje předpoklady a možnosti krajů pro cestovní ruch a rekreaci	- územní jednotky státní správy a samosprávy - krajské členění - kraj místního regionu - přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	
- uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových, mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích státu	- uvádí příklady zapojení ČR (OSU, EU, NATO…) - vlastními slovy vyjadřuje význam těchto zapojení - posuzuje dopady účasti ČR na životní úroveň, politické, hospodářské vazby	- hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě - zapojení do mezinárodní dělby práce	
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské	- vymezuje a konkretizuje území místního regionu (škola a Opavsko) - charakterizuje a pojmenuje přírodní, hospodářské a kulturní	**Místní region** - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu - vztahy k okolním regionům	

a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje - přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům **Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie** Žák: - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistik a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii **Terénní geografická výuka, praxe a aplikace**	poměry - vysvětluje sídelní, hospodářské a ekologické poměry a možnosti dalšího rozvoje Žák: - používá geografické pojmy, značky - orientuje se v mapách a atlasech - využívá statistická data - sleduje základní informační geografická média a zdroje dat - pracuje s geografickými a topografickými mapami, atlasy - aplikuje smluvené značky	- základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifikaci regionu, důležité pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry) **Komunikační geografický a kartografický jazyk** - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy - jazyk mapy, symboly, smluvené značky, vysvětlivky - statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky - základní informační geografická média a zdroje dat **Geografická kartografie a topografie** - praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	

Žák: - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Žák: - používá buzolu a jiné způsoby k určování světových stran - orientuje mapy - určí azimut – pochodový úhel - vytváří jednoduché náčrty, pochodové osy	**Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny** - situační plány - schématické náčrty, pochodové osy - hodnocení přírodních jevů a ukazatelů - vybavení do přírody - zásady bezpečnosti	

Zeměpis			**Ročník: 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Česká republika Žák: - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Žák: - pojmenovává a vyhledává na mapách jednotlivé kraje ČR - charakterizuje jejich přírodní, sídelní a hospodářské předpoklady, osobitosti, zvláštnosti a kulturní zajímavosti - vyhledá a popisuje důležitá sídelní a průmyslová střediska krajů - posuzuje současnou funkci krajů v ČR - charakterizuje předpoklady a možnosti krajů pro cestovní ruch a rekreaci	**Kraje ČR** - územní jednotky státní správy a samosprávy - krajské členění - kraj místního regionu - přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	
- uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových, mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích státu	- uvádí příklady zapojení ČR (OSU, EU, NATO…) - vlastními slovy vyjadřuje význam těchto zapojení - posuzuje dopady účasti ČR na životní úroveň, politické, hospodářské vazby	- hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě - zapojení do mezinárodní dělby práce	
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	- vymezuje a konkretizuje území místního regionu (škola a Opavsko)	**Místní region** - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu	

- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu - přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	- charakterizuje a pojmenuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry - vysvětluje sídelní, hospodářské a ekologické poměry a možnosti dalšího rozvoje	- vztahy k okolním regionům - základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifikaci regionu, důležité pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)	
Společenské a hospodářské prostředí Žák: - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	Žák: - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi - třídí údaje o růstu počtu obyvatel, stěhování - definuje lidské rasy a popisuje rozmístění ras, národů, jazyků a náboženství na Zemi	**Obyvatelstva světa** - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	- popisuje charakter – funkci a rozmístění lidských sídel, rozmístění nejvýznamnějších městských aglomerací a velkoměst světa	**Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového	- vybere a charakterizuje hlavní odvětví světového hospodářství	**Světové hospodářství** - sektorová a odvětvová struktura	

hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	podle sektorů - určuje a vyhledává na mapách tyto hlavní oblasti	- územní dělba práce - ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	- pojmenovává hlavní předpoklady pro územní rozmístění hospodářských aktivit	- základní geografické, hospodářské, demografické předpoklady	
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	- uvede aktuální počet států - vysvětlí kritéria odlišnosti a podobnosti států - rozpoznává státy podle správního členění, státního zřízení, formy vlády… - uvede a vyhledá na mapách státy podle stupně hospodářského rozvoje	**Regionální společenské, politické a hospodářské útvary** - národní a mnohonárodnostní státy - části států, správní oblasti - hlavní a periferní hospodářské oblasti	
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- uvede příklady nejvýznamnějších světových seskupení (OSN, NATO, EU…) - pojmenuje a lokalizuje probíhající geopolitické procesy - vysvětluje na aktuálních příkladech politické, národnostní, náboženské, vojenské konflikty ve světě	- politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států - geopolitické procesy - hlavní světová konfliktní ohniska	

Životní prostředí Žák: - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry - rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a znaků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodního a společenského vlivu na životní prostředí	Žák: - s porozuměním používá základní pojmy krajinné sféry - určuje složky ŽV - pojmenovává a charakterizuje vliv člověka v místní krajině - slovně vyjadřuje, že ekosystém je základní stavební a funkční jednotka přírody - pojmenovává krajinotvorné činitele a procesy - lokalizuje a pojmenovává kulturní krajiny podle stupně využití, funkce - zdůvodní poškozování krajiny a životního prostředí vlivem společenských a hospodářských aktivit - uvádí konkrétní příklady v místní krajině - vyjadřuje svými slovy hlavní zásady ochrany přírody a životního prostředí	**Krajina** - typy krajin - přírodní a společenské prostředí **Vztah příroda a společnost** - trvale udržitelný život a rozvoj - principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí - chráněná území přírody - globální ekologické a environmentální problémy lidstva	

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie Žák: - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů, grafů, diagramů, statistik a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jejich procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemná souvislost a podmíněnost - rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - vytváří a využívá osobní	Žák: - používá všechny základní geografické pojmy, značky - orientuje se v mapách, atlasech - pracuje s diagramy, statistikou - pracuje s učebnicemi, atlasy, odbornými mapami, sborníky - popisuje souvislosti a zákonitosti v krajinné sféře - rozlišuje vzájemné souvislosti a hranice mezi složkami krajinné sféry - na základě svých zkušeností se	**Komunikační geografický a kartografický jazyk** - vybrané obecně používané geografické, topografické, kartografické pojmy - symboly, smluvené značky, vysvětlivky - statistická data, jejich grafické vyjádření - základní informační geografická média a zdroje dat - praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě - základní informační geografická	

myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímaní a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu **Terénní geografická výuka, praxe a aplikace** Žák: - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	dokáže orientovat v problémech konkrétních regionů - vytváří si určité vlastní postoje a názory - používá buzolu a jiné způsoby k určování světových stran - orientuje mapy, měřítka - provádí odhady vzdálenosti - určí azimut – pochodový úhel - vytváří jednoduché náčrty, pochodové osy	média a zdroje dat - statistická data, jejich aplikace **Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny** - pohyb podle mapy a azimutu - odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu - situační plány - hodnocení přírodních ukazatelů a jevů **Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** - živelní pohromy - opatření, chování a jednání při nebezpečí živelné pohromy v modelových situacích	

5.2.6 Umění a kultura

5.2.6.1 Hudební výchova (HV)

a) Obsahové vymezení
Předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura a je vyučován v 6. – 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Hudební výchovy směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- nebáli se vyjadřovat své pocity, postoje, prožitky
- získali přehled o hudební kultuře české i jiných národů
- rozvíjeli reprodukční a částečně i produkční schopnosti
- kultivovali svou hudebnost (hudební sluch, rytmus, hlas, melodičnost, představivost,…)

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří oblastí:

Vokální činnosti
Instrumentální činnosti
Hudebně pohybové činnosti
Poslechové činnosti

které se v jednotlivých vyučovacích hodinách navzájem prolínají a doplňují.

b) Časové vymezení
6. ročník 1 hodina
7. ročník 1 hodina
8. ročník 1 hodina
9. ročník 1 hodina

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje v odborné učebně hudební výchovy s možností návštěvy koncertů, divadla aj.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Psychohygiena
- Kreativita
- Komunikace

Multikulturní výchova
- Kulturní diference
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady
- učíme žáky získávat informace z různých zdrojů, porovnávat je a třídit
- vedeme žáky k samostatnosti a sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů
- učíme žáky hudebně se prezentovat a svoji činnost obhajovat

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky ke vzájemné komunikaci, k souhře, k učení naslouchat, ohodnotit
- umožňujeme, aby si žáci vzájemně sdělovali své pocity a názory

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, v kolektivu
- vedeme žáky ke vzájemné pomoci
- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování při hudebních činnostech

Kompetence občanské
- důsledně vyžadujeme dodržování školního řádu a pravidel vzájemného soužití
- vedeme žáky k uvědomování si svých práv a povinností
- přibližujeme žákům kulturu vlastního i jiných národů

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k objektivnímu hodnocení svých reálných možností

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Hudební výchova			**Ročník: 6. - 7.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě - zpívá dle svých možností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Žák: - zná základní vědomosti týkající se lidského hlasu - používá notový záznam - pracuje na odstranění ostychu - zazpívá známé lidové písně, populární písně - zpívá dle svých možností - zpívá individuálně i ve sboru nebo skupinách - reprodukuje nebo vytváří různé doprovody za pomoci Orffových hudebních nástrojů - orientuje se v různých stylech a žánrech - zná nejvýznačnější hudební skladatele a jejich díla	Mutace Jednohlasý a vícehlasý zpěv Hlasový rozsah Hlasová hygiena Notový záznam Hudební rytmus Vlastní vokální projev Orffův instrumentář Tvorba doprovodu Nástrojová reprodukce Nástrojová improvizace Hudební styly a žánry Poslech skladeb různých stylů a žánrů Hudební skladatelé a jejich díla	

Hudební výchova			**Ročník: 8. - 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Žák: - vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - orientuje se v proudu znějící hudby - přistupuje k hudebnímu dílu jako logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislost mezi hudbou a jinými druhy umění	Žák: - reprodukuje a vytváří různé doprovody - improvizuje dle svých možností - orientuje se v tancích různých období - zvládá jednoduchou pohybovou vazbu - rozpozná různé druhy hudby (rock, hard rock, hip hop, big beat, šanson, střední proud, country,…) - rozpozná použité výrazové prostředky (melodie, dynamika,…) - zná nejvýznačnější hudební autory a jejich díla (světové i domácí) - má přehled o spojení hudby s jinými druhy umění (balet, muzikál, film, divadlo,…)	Hudební nástroje a jejich využití Improvizace Interpretace znějící hudby Taneční kroky Orientace v prostoru Hudební styly a žánry Záznam hudby Orientace v notovém záznamu Hudební dílo a jeho autor Hudba a umění	

5.2.6.2 Výtvarná výchova (VV)

a) Obsahové vymezení
Předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura a je vyučován v 6. – 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Výtvarné výchovy směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- se nebáli výtvarně vyjadřovat své pocity a prožitky
- si vytvořili kladný vztah k výtvarnému umění
- se seznámili s různými výtvarnými technikami
- se orientovali v dějinách výtvarného umění
- přijímali výtvarný projev ostatních
- byli schopni vyjádřit se ke svým i cizím pracím

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří oblastí:

Rozvíjení smyslové citlivosti
Uplatňování subjektivity
Ověřování komunikačních účinků,

které se v jednotlivých vyučovacích hodinách navzájem prolínají a doplňují.

b) Časové vymezení
6. ročník 2 hodiny
7. ročník 1 hodina
8. ročník 1 hodina
9. ročník 1 hodina

c) Organizační vymezení
Předmět Výtvarná výchova je vyučován ve třídě, v pracovně dílen nebo v přírodě.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova
- Kulturní diference

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vedeme žáky k samostatné tvorbě
- umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností žáka
- sledujeme úspěšnost a pokrok žáků
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů
- umožňujeme žákům experimentovat a samostatně se výtvarně projevovat
- umožňujeme žákům zapojovat se do soutěží
- vedeme žáky k aktivnímu podílu přípravy a hodnocení výtvarných prací

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k tomu, aby si vzájemně sdělovali své názory a dojmy
- učíme žáky obhajovat své práce
- umožňujeme žákům pracovat ve skupinách

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky k týmové spolupráci
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách
- umožňujeme prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence občanské
- vedeme žáky k ochraně přírody
- seznamujeme žáky s globálními problémy
- zapojujeme žáky do projektů

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k využívání různých technik a materiálů
- rozvíjíme manuální zručnost a fantazii
- dbáme na dodržování bezpečnosti
- vedeme žáky ke kladnému vztahu k práci

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Výtvarná výchova			**Ročník: 6. – 7.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Rozvíjení smyslové citlivosti Žák: - vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků - zaznamenává vizuálních zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Žák: - uplatňuje výrazové vlastnosti linie - experimentuje s různými druhy linií, tvarů, objemů - orientuje se v základní klasifikaci barev - využívá světlostní a barevný kontrast - poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti - orientuje se ve výtvarných principech užití některých materiálů	**Prvky vizuálně obrazného vyjádření** - linie, tvary, objemy - světlostní a barevné kvality, textury **Uspořádání objektů v ploše a objemu** - vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu (podobnost, kontrast) **Reflexe a vztahy zrakového vnímání** - vědomé vnímání a uplatnění podnětů při vlastní tvorbě **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** - umělecká výtvarná tvorba - fotografie - tiskoviny - reklama	
Uplatňování subjektivity Žák: - zachycuje jevů a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném	Žák: - na základě pozorování předmětů a skupiny objektů vytváří lineární a prostorové kompozice s využitím vhodných prostředků	**Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, představ a osobních zkušeností** - manipulace s objekty	

výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	- orientuje se v různých typech vizuálně obrazných vyjádření (ilustrace, malba, koláž, plastika, …) - využívá svůj smysl pro výtvarné řešení plochy a prostoru - volí si vhodnou výtvarnou techniku	- uspořádání prostoru **Typy vizuálně obrazných vyjádření** - hračky, objekty - ilustrace, malba - plastika **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** - vizuální, haptické, statické a dynamické hledisko vnímání - hledisko motivace (fantazie, smyslové vnímání)	
Ověřování komunikačních účinků Žák: - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Žák: - orientuje se v oblasti výtvarné kultury - pozná vybraná základní umělecká díla - porovnává a vyjádří vlastní názor na tvorbu svoji a svých spolužáků - citlivě vnímá okolní uměleckou a mimouměleckou skutečnost	**Osobní postoj v komunikaci** - utváření a zdůvodňování - interpretace v rámci skupin **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** - komunikace v rámci skupin - vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření **Proměny komunikačního obsahu** - záměr tvorby	

Výtvarná výchova			Ročník: 8. - 9.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Rozvíjení smyslové citlivosti Žák: - vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty získané z představ a fantazie	Žák: - uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky - orientuje se v prostorových a barevných vztazích - poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší), ve volné grafice (základní druhy a techniky), různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů - orientuje se ve výtvarných principech užití některých materiálů včetně netradičních - rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů	**Prvky vizuálně obrazného vyjádření** - linie, tvary, objemy - světlostní a barevné kvality, textury **Uspořádání objektů v ploše a objemu** - vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura) - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve statickém i dynamickém vyjádření **Reflexe a vztahy zrakového vnímání** - vědomé vnímání a uplatnění podnětů při vlastní tvorbě - reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** - umělecká výtvarná tvorba - film, televize	

Uplatňování subjektivity Žák: - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku	Žák: - na základě vnímání a poznání skutečnosti vytváří lineární a prostorové kompozice s využitím vhodných prostředků - orientuje se a používá různé typy vizuálně obrazných vyjádření (ilustrace, malba, koláž, skulptura, plastika, comics, reklama, komunikační grafika,…) - uplatňuje představivost, fantazii a výtvarné myšlení ve vlastním výtvarném projevu - volí si vhodnou výtvarnou techniku - porovnává a hodnotí vhodnost a kvalitu použité výtvarné techniky - vnímá odlišnosti výtvarných projevů	- elektronická média - kombinace a variace ve vlastní tvorbě **Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, představ a osobních zkušeností** - uspořádání prostoru - pohyb těla a jeho umístění v prostoru - akční tvar malby a kresby **Typy vizuálně obrazných vyjádření** - objekty - ilustrace, malba - skulptura, plastika - animovaný film, comics - fotografie, elektronický obraz - komunikační grafika - rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** - vizuální, haptické, statické a dynamické hledisko vnímání - hledisko motivace (fantazie, smyslové vnímání)	

Ověřování komunikačních účinků Žák: - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Žák: - orientuje se v oblasti výtvarné kultury - pozná vybraná základní umělecká díla a jmenuje jejich autory (z národního i světového výtvarného umění) - porovnává a vyjádří vlastní názor na tvorbu svoji a svých spolužáků - citlivě vnímá okolní uměleckou a mimouměleckou skutečnost - osvojuje si základy dobrého vkusu a uplatňuje je v praktickém životě - prezentuje svoji výtvarnou činnost před skupinou - vysvětluje, obhajuje svůj záměr	**Osobní postoj v komunikaci** - utváření a zdůvodňování - interpretace v rámci skupin **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** - komunikace v rámci skupin - vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření **Proměny komunikačního obsahu** - záměr tvorby - proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	

5.2.7 Člověk a zdraví

5.2.7.1 Výchova ke zdraví (VZ)

a) Obsahové vymezení
Předmět Výchova ke zdraví je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a je vyučován v 6. - 8. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Výchovy ke zdraví směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- poznávali se jako živé bytosti a pochopili hodnotu zdraví v kontextu dalších životních hodnot a smysl zdravotní prevence
- osvojili si dovednosti i způsoby chování vedoucí k posílení zdraví a odpovědnosti za zdraví své i jiných
- poznávali zásadní životní hodnoty a postupně si utvářeli postoje k nim
- upevnili si hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- rozpoznali rizika ohrožující zdraví a životy při každodenních situacích i mimořádných událostech a využívali osvojené postupy spojené s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- rozšířili si poznatky o rodině, škole, vrstevnících, přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi
- rozšířili si poznatky o rodině, škole, vrstevnících, přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi
- si osvojili dovednosti z oblasti ochrany zdraví a životů při každodenních rizikových i mimořádných událostech a využívali osvojené postupy spojené s řešením jednotlivých mimořádných událostí

b) Časové vymezení
6. ročník 1 hodina
7. ročník 1 hodina

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje ve třídách s možností zařazení videoprojekce s tématikou jednotlivých učiv, exkurzemi, besedami s odborníky.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Mezilidské vztahy
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického člověka

- Občanská společnost a škola

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání
- umožňujeme žákům vhodně realizovat vlastní nápady
- vedeme žáky ke čtení s porozuměním a k aktivnímu vyhledávání informací
- dáváme žákům příležitost prožívat osobní i společné úspěchy

Kompetence k řešení problémů

- aktivně zapojujeme žáky do řešení problémů školy a do přípravy akcí pro žáky, rodiče a širší veřejnost (Dětský den, divadelní představení, dramatizace učiva, hudební vystoupení, soutěže aj.)
- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení a k řešení problémů a životních situací
- vedeme žáky k vyhledávání informací z dalších zdrojů úměrně jejich věku

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k všestranné interpersonální komunikaci
- umožňujeme jim vyjádřit své názory a argumentaci k nim
- učíme je naslouchat jiným
- vedeme je k využívání informačních technologií

Kompetence sociální a personální

- podporujeme účelné diskuse žáků ve skupinách a respektování názorů druhých
- snažíme se o dobrou atmosféru ve třídách a o tvorbu pozitivní nálady
- vedeme žáky k vytváření pravidel v různých skupinách a k normě slušného chování
- ovlivňujeme vztahy mezi žáky s cílem vzájemně si pomáhat a naslouchat

Kompetence občanské

- vedeme žáky k občanskému uvědomění
- seznamujeme je s právními principy
- vyžadujeme dodržování školního řádu a pravidel vzájemného soužití
- seznamujeme je se společenským děním u nás i ve světě
- zapojujeme žáky do projektů (Den Země, Den jazyků,…)
- vedeme je k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k dodržování bezpečnosti práce
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do oblasti Světa práce
- organizujeme výstavky samostatných prací žáků

Kompetence digitální

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu

- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Výchova ke zdraví			**Ročník: 6.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Žák: - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery. Pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	Žák: - vysvětlí pojem sociální komunikace v rodině, ve škole, s kamarády - rozvíjí kladné vztahy a pozitivní hodnoty na všech úrovních komunikace - činí rozdíl mezi komunikací a kooperací - respektuje názory druhých - rozvíjí empatii - osvojuje si nekonfliktní způsoby jednání - učí se asertivnímu chování - rozlišuje morální od amorálního chování	**Osobnostní a sociální rozvoj** - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace **Morální rozvoj**	
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady kladného a záporného vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- popíše rozdíl mezi kamarádstvím, přátelstvím a láskou - popíše své vztahy v rodině a mezi spolužáky - rozehrává vhodně situační hry - vyjmenuje své životní role - jmenuje negativní vlivy sociálního prostředí z hlediska prospěšnosti zdraví - hodnotí postavení rodiny, vliv rodinného prostředí na rozvoj	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití** - vztahy ve dvojici - vztah a pravidla soužití v prostředí komunity	

	člověka		
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím. Vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	- vysvětlí hodnotu zdraví v kontextu ostatních životních hodnot		
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	- popíše a posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska zodpovědnosti za zdraví své i druhých	**Zdravý způsob života a péče o zdraví**	
- dává do souvislosti složení potravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- popíše zásady zdravého stravování - jmenuje poruchy příjmu potravy a jejich příčiny - diskutuje o současných stravovacích zvyklostech - hodnotí jídelníček v rodině, školní jídelně z hlediska zásad zdravé výživy	- výživa a zdraví	
	- sestaví návrh denního stravovacího režimu pro svůj věk	- režim dne	
	- vysvětlí pojmy tělesné, duševní a sociální zdraví	- tělesná a duševní hygiena	
- respektuje změny v období			

dospívání, vhodně na ně reaguje - kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- chápe rozdíl mezi fyziologickými změnami dívky a chlapce - hodnotí své vztahy k druhému pohlaví - kriticky posoudí pořady v médiích na téma puberta, dospívání, manželství	**Změny v životě člověka a jejich reflexe** - dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny - zdraví reprodukční soustavy - sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost - promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých - poruchy pohlavní identity - cesty přenosu nákaz a jejich prevence: o nákazy respirační o přenosné potravou o získané v přírodě o přenosné krví o přenosné sexuálním kontaktem o přenosné bodnutím hmyzu o setkání se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění - základy první pomoci	

Výchova ke zdraví			**Ročník: 7.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Žák: - samostatně využívá kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organizmu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Žák: - chápe význam pojmu osobnost člověka - jmenuje rozdílné typy osobností - orientuje se ve zvláštnostech vývoje osobnosti, zejména s důrazem na školní věk - zná základní způsoby ovlivňování negativních tělesných a duševních stavů (pravidelný režim, pohybové činnosti, odpočinek, regenerační a relaxační postupy, nekonfliktní jednání, odborná pomoc) - zapojuje se aktivně do psychologických her zaměřených na seberegulaci	**Osobnostní a sociální rozvoj** - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena - seberegulace a sebeorganizace činností a chování	
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví - diskutuje o přednostech být zdravý a problémech při onemocněních - posuzuje zdraví lidí různého věku	**Hodnota a podpora zdraví** - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci	
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu	- vyjmenuje složky zdraví a jejich interakce	- podpora zdraví v komunitě	

dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy, obce	- jmenuje základní lidské potřeby - uvede vlastními slovy „Maslowovu teorii“		
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	- popíše formy prevence před nemocemi - využívá odborné prameny, názory odborníků a účelové propagace výrobců z hlediska podpory zdraví - hodnotí kriticky své stravování a pohybovou denní aktivitu	**Hodnota a podpora zdraví** - podpora zdraví a její formy	
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby chování, rozhodování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- chápe význam i rizika civilizačních chorob (přenosných i nepřenosných) a chronických onemocnění - dodržuje bezpečné způsoby chování jako prevenci před úrazy - jmenuje nemoci přenosné pohlavním stykem včetně viru HIV, AIDS, kapavky… - orientuje se v civilizačních chorobách jako důsledku nesprávné výživy (obezita, cukrovka…) - ví, kde v případě potřeby vyhledat odbornou pomoc (dětské krizové centrum, linka	**Zdravý způsob života a péče o zdraví** - ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy	

	důvěry apod.)		
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli - chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- definuje biologickou, psychickou a sociální zralost - zaujímá postoj k sexualitě a k sexuálnímu chování - shromažďuje informace o plánovaném rodičovství - vyjadřuje názor k problematice médií v oblasti sexuality (pornografie, promiskuita, sexuální orientace, deviantní chování) - zná způsoby chování a ochrany před sexuálním zneužíváním - jmenuje metody antikoncepce - chápe rozdíl mezi zamilovaností, krátkou erotickou známostí a zralou láskou s citem - uvědomuje si životní poslání matky a otce (výchova dětí, vštěpování morálních zásad)	**Změny v životě člověka a jejich reflexe** - sexuální dospívání a reprodukční zdraví	

Výchova ke zdraví			**Ročník: 8.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Žák: - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organizmu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje sociální – osvojené dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Žák: - správně se rozhoduje v situaci duševní nepohody a pracovního přetížení - zařazuje do svého denního režimu aktivní formy odpočinku - využívá kompenzační a relaxační cvičení k překonávání psychické únavy a stresu - chrání se dle možnosti před škodlivými vlivy vnějšího prostředí (cigaretový kouř, ultrafialové záření…) - vyjmenuje návykové látky (nejčastěji zneužívané v ČR) - vlastními slovy vysvětlí způsoby odmítání cigaret, alkoholu a jiných - chápe rizika zneužívání návykových látek - orientuje se v účincích návykových látek - kriticky hodnotí propagaci tabákových výrobků a alkoholu formou reklamy - zná zákony související s podáváním alkoholu dětem	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** - stres a jeho vztah ke zdraví - autodestruktivní závislosti - psychická onemocnění - násilí mířené proti sobě samému - rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) - násilné chování - těžké životní situace a jejich zvládání (trestná činnost)	

	a mladistvým - orientuje se v legislativě ve vztahu k nákupu, držení a výrobě drog - uplatňuje přesvědčivou argumentaci vůči vrstevníkům v souvislosti s odmítáním návykových látek - přivolá či poskytne první pomoc při problémech s návykovými látkami - uvědomuje si rizika rozvoje závislosti na herních automatech a jiných hrách		
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností manipulační vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační ochrany proti manipulaci a agresi	- vyjmenuje některé sekty působící v ČR - chápe možná nebezpečí působení náboženských sekt na dospívajícího - rozlišuje způsoby chování v krizových situacích - vysvětlí pojem šikana - definuje pojem deviantní chování - rozpozná situace ohrožující osobní bezpečí - jmenuje prostředky a způsoby sebeobrany - uvědomuje si právní důsledky nepřiměřené obrany - orientuje se v číslech a adresách krizových center, tísňového	- manipulativní reklama a informace (reklamní vlivy, působení sekt) - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání - sexuální kriminalita - manipulační reklama a informace - kriminalita mládeže - bezpečné chování a komunikace - nebezpečí komunikace prostřednictvím médií - sebeochrana a vzájemná pomoc - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví	

	volání, policie… - chápe význam bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky - je odpovědný za bezpečí své i ostatních		
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy - aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných i mimořádných situacích volí správné postupy ochrany, přivolání pomoci a poskytnutí první pomoci	- rizika silniční a železniční dopravy - vztahy mezi účastníky silničního provozu - zvládání agresivity - postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) **Ochrana člověka za mimořádných událostí** - klasifikace mimořádných událostí - varovný signál a jiné způsoby varování - základní úkoly ochrany obyvatelstva - evakuace - činnost po mimořádné události - prevence vzniku mimořádných událostí	

5.2.7.2 Tělesná výchova (TV)

a) Obsahové vymezení
Předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a je vyučován v 6. – 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Tělesné výchovy směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- vytvořili si kladný vztah k různým pohybovým aktivitám
- zvykali si na různé sociální role, které vyžadují spolupráci, překonávání překážek, objektivitu, tvořivost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, nutnou míru odpovědnosti
- osvojili si pohybové dovednosti
- kultivovali svůj pohybový projev
- aktivně se zapojovali do činností podporujících zdraví

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do oblastí:

Činnosti ovlivňující zdraví
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Činnosti podporující pohybové učení,

které se v jednotlivých vyučovacích hodinách navzájem prolínají a doplňují.

b) Časové vymezení
6. ročník 2 hodiny
7. ročník 2 hodiny
8. ročník 2 hodiny
9. ročník 1 hodina + 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje v tělocvičně s možností využití přilehlých venkovních prostor.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického člověka
- Občanská společnost a škola
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Multikulturní výchova

- Lidské vztahy

Environmentální výchova

- Vztah člověka k prostředí

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnosti
- učíme žáky rozlišovat podstatné od méně podstatného učiva
- umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností
- sleduje úspěšnost žáků a oceňuje jejich pokrok

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům zapojovat se do školních i mimoškolních sportovních soutěží
- motivujeme žáky problémovými úkoly
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami hledají různé strategie

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli ve škole
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému problému
- umožňujeme vzájemné sdělování pocitů a názorů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k týmové spolupráci
- umožňujeme žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení
- vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel chování
- využíváme skupinovou práci žáků ke vzájemné pomoci při učení

Kompetence občanské

- důsledně vyžadujeme dodržování školního řádu a pravidel vzájemného soužití
- vedeme žáky k uvědomování si svých práv a povinností

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování bezpečnosti při sportovních činnostech
- vedeme žáky k objektivnímu hodnocení svých reálných možností

Kompetence digitální

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon
- vedeme žáky k respektování soukromí osob při pořizování obrazového materiálu

Tělesná výchova			**Ročník: 6. -7.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Činnosti ovlivňující zdraví Žák: - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Žák: - ví, že pohyb je vhodný pro zdraví a vývoj organismu - zná základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů	**Zdravý životní styl** Vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne	
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	- tvořivě zvyšuje svou tělesnou zdatnost - vědomě rozvíjí své pohybové předpoklady	**Hygiena** Škodlivý vliv kouření, pití alkoholu, používání drog Šíře pohybových aktivit Volný čas	
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- rozpoznává situace ohrožující jeho bezpečnost - využívá základní pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny při pohybových činnostech v různém prostředí, klimatických a ekologických podmínkách - umí poskytnout základní první pomoc	**Způsoby chování** - při pobytu v různých prostředích a podmínkách (LK, veřejná doprava, školní výlet, turistika, atd.) **První pomoc** - dýchání z úst do úst - nepřímá masáž srdeční - zástava tepenného krvácení	

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
 	
Žák:
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
	- zlepšuje úroveň výkonů (běžecká rychlost, vytrvalost, odrazová schopnost)
	- zvládá techniku:
	  - hod míčkem, granátem
	  - skok do dálky, výšky
	  - štafetová předávka
	
	- zná základní pojmy
	- zvládá základní HČJ, HK
	- chápe role (funkce) v jednotlivých druzích sportů
	- uplatňuje zásady fair play
		Atletika
		- běžecká abeceda
		- průpravná běžecká cvičení
		- běh na 60m
		- běh v terénu
		- skok daleký, vysoký
		- hod míčkem, granátem
		- štafetová předávka
		
		Míčové hry
		Basketbal (správný postoj, driblink, házení a chytání míče, střelba, dvojtakt, základní pravidla)
		Volejbal (odbití obouruč vrchem a spodem, spodní podání, přihrávka, základní pravidla)
		Vybíjená (chytání a házení míče, základní pravidla)
		Florbal (vedení míčku, nahrávka, střelba, hra brankáře, základní pravidla)
		Fotbal (vedení míče, zpracování míče, střelba, uvolňování hráče s míčem, základní pravidla)	

	- ví, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, které napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly - zvládá základní pojmy - ví, že gymnastika je založena na přesném provádění pohybů a snaží se o to - ví, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky na organismus - zvládá základní estetické držení těla - zvládá základní postoje, úchopy a vyproštění z držení - chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů - ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky	**Gymnastika** - kotoul vpřed, vzad, letmo - stoj na lopatkách, na rukou - roznožka, skrčka přes kozu **Rytmická gymnastika** - chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla - rytmus, tempo, melodie **Úpoly** Přetahy, přetlaky, pády vzad, vpřed **Pohybové hry** - drobné hry - štafetové hry - průpravné hry (ringo, beachvolejbal, přehazovaná)	

Činnosti podporující pohybové učení Žák: - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu) - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	- zná základní pojmy osvojovaných činností - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly - umí prohrávat - umí spolupracovat (týmová práce) - ví, že všechno má svá pravidla a dodržuje je - chápe základní role a hráčské funkce, dodržuje je v utkání - umí spolurozhodovat	**Komunikace v TV** **Organizace prostotu a pohybových činností** - základní role ve hře - pravidla her - zásady jednání a chování - základní organizace utkání - technika - taktika - herní role a funkce	

Tělesná výchova			Ročník: 8. - 9.
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Činnosti ovlivňující zdraví Žák: - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností (zatěžovanými svaly)	Žák: - dovede se připravit samostatně pro různou pohybovou činnost - zná základní cviky vztahující se k rozcvičení - umí si vytvořit vhodné prostředí pro cvičení - zná základní relaxační (únavu odstraňující) cvičení - dovede tvořivě zacházet s pohybovými dovednostmi	**Základní pojmy** Význam rozcvičení, uklidnění Soubor cviků a cvičení pro rozcvičení, zklidnění Podstata únavy Sebekontrola Využití hudby Vlastní nápady	
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	- uvědomuje si rizika používání návykových látek - uvědomuje si vznik závislosti - orientuje se v účincích nejznámějších návykových látek - uplatňuje přesvědčivou argumentaci vůči vrstevníkům v souvislosti s odmítáním návykových látek - umí zareagovat na okamžité znečištění ovzduší	**Pozitivní životní cíle a hodnoty** Nejčastěji zneužívané návykové látky Doping Prostředí a zdraví	

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
 	
Žák:
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, rekreačních činnostech
	- chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty
	- zlepšuje úroveň výkonů
	- zvládá techniku:
	  - hod míčkem, granátem
	  - skok do dálky, výšky
	  - štafetová předávka
	  - štafetový běh
	  - překážkový běh
	  - vrh koulí
		Atletika
		- běžecká abeceda
		- průpravná běžecká cvičení
		- běh na 60m, 100m
		- běh v terénu
		- skok daleký, vysoký
		- hod míčkem, granátem
		- štafetová předávka
		- štafetový běh
		- vrh koulí	

- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- zvládá rozbor provedeného výkonu		
	- zná základní pojmy - zvládá základní HČJ, HK - chápe role (funkce) v jednotlivých druzích sportů - uplatňuje zásady fair play	**Míčové hry** **Basketbal** (základy herních systémů, osobní obrana, zónová obrana, střelba, rychlý protiútok, postupný útok) **Volejbal** (odbití obouruč vrchem a spodem, horní podání, příjem podání, smeč, bloky, herní kombinace) **Florbal** (vedení míčku, nahrávka vzduchem, po zemi, střelba, hra	

		brankáře, herní kombinace) Fotbal (vedení míče, zpracování míče, přihrávka, střelba, standardní situace, uvolňování bez míče, herní kombinace) **Softbal** (odpal míčku, chytání míčku, organizace hry, základní pravidla)	
	- zvládá obtížné prvky s dopomocí - zvládá záchranu a dopomoc	**Gymnastika** - stoj na rukou s výdrží - přemet stranou - rondát - přemet vpřed - roznožka, skrčka přes bednu - hrazda – výmyk, podmet, přešvihy, toč jízdmo	
	- vyjadřuje jednoduchou melodii, rytmus pohybem	**Rytmická gymnastika** - chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla - polkový krok, valčíkový krok - rovnovážné polohy	
	- uvědomuje si, význam sebeobrany a své možnosti ve střetu s protivníkem - uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play	**Úpoly** - přetahy, přetlaky, pády, střehový postoj, držení soupeře - základy sebeobrany	
	- chápe význam pohybových her	**Pohybové hry**	

	pro navazování a upevňování mezilidských vztahů - ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky	- drobné hry - štafetové hry - průpravné hry (ringo, beachvolejbal, přehazovaná,…)	
Činnosti podporující pohybové učení Žák: - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojené hry a soutěže - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- komunikuje v dané oblasti (souvislosti, přehled) - zpracovává zjištěné hodnoty - spolurozhoduje - zvládá organizaci určité pohybové aktivity (sport, hra, turistika, soutěž) - zvládá do určité úrovně roli trenéra, rozhodčího ve vybraném sportu - provádí analýzu uskutečněné akce a vyvozuje závěry	**Komunikace v TV** Tělocvičné názvosloví Smluvené povely, signály Základy grafického zápisu pohybu, hry Vzájemná komunikace **Organizace prostoru a pohybových činností** **Pravidla osvojovaných pohybových činností** **Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** Evidence Vyhodnocování Popularizace Práce s počítačem Improvizace Pravidla Formuláře	

5.2.8 Člověk a svět práce

5.2.8.1 Praktické činnosti (PČ)

a) Obsahové vymezení
Předmět Praktické činnosti je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a je vyučován v 6. - 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Praktických činností směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- získali pozitivní vztah k práci a odpovědný postoj k vlastní činnosti a její kvalitě
- osvojili si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- naučili se vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů
- osvojili si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce a technologické kázně
- získali poznatky a dovednosti z různých oborů lidské činnosti významné pro jejich další životní a profesní orientaci

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tematických celků:

Práce s technickými materiály
Design a konstruování
Pěstitelské práce a chovatelství
Provoz a údržba domácnosti
Příprava pokrmů
Práce s laboratorní technikou (F, CH)
Využití digitálních technologií
Svět práce

Tematické okruhy tvoří nabídku, z níž škola vybírá podle svých podmínek a pedagogických záměrů kromě povinného tematického celku Svět práce minimálně další dva tematické okruhy.

b) Časové vymezení
6. ročník 1 hodina
7. ročník 1 hodina
8. ročník 1 hodina
9. ročník 0 hodina + 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Předmět se podle zaměření vyučuje v odborných učebnách (dílny, cvičná kuchyně, školní pozemek a okolí školy, učebna PC, keramická dílna)

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Praktické činnosti jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Kreativita
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického člověka

- Občanská společnost a škola

Environmentální výchova

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky plánovat, organizovat a hodnotit vlastní práci
- umožňujeme žákům prezentaci výsledků své práce
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům experimentovat, porovnávat výsledky své práce, vyvozovat závěry
- vedeme žáky k vytváření vlastních plánů a pracovních postupů
- vedeme žáky k hledání souvislostí a mezipředmětových vztahů

Kompetence komunikativní

- do výuky zařazujeme práci ve skupinách
- podporujeme komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- ve výuce zařazujeme metody skupinové spolupráce a vzájemné pomoci
- vedeme žáky ke klidnému a věcnému řešení konfliktních situací

Kompetence občanské

- vedeme žáky k důslednému dodržování školního řádu a řádů odborných učeben
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a dovedností, bezpečnému používání pomůcek, nástrojů a zařízení
- rozvíjí manuální zručnost žáků
- vedeme žáky k reálnému posouzení vlastních možností a schopností
- učíme žáky využívat osobní počítač a další ICT prostředky a aplikace
- vytváříme u žáků základní přehled o pracovním trhu a možnostech uplatnění
- pomáháme žákům při jejich profesní orientaci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Praktické činnosti			**Ročník: 6. - 7.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Pěstitelské práce, chovatelství Žák: - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Žák: - uvede základní podmínky pro pěstování rostlin - orientuje se v rostlinách, jejich pěstování, množení, sklizni, ochraně	**Základní podmínky pro pěstování** - půda, výživa a ochrana rostlin a půdy **Zelenina** - osivo, sadba, podmínky a zásady pěstování - druhy zeleniny	
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	- pečuje o květinovou výzdobu ve třídě, ve škole - provádí údržbu zeleně v okolí školy - organizuje a plánuje svou pracovní činnost	**Okrasné rostliny** - základy pěstování a ošetřování pokojových rostlin - květina v exteriéru a interiéru - pěstování vybraných okrasných dřevin a květin **Ovocné rostliny** - druhy ovocných rostlin - způsob pěstování, uskladnění a zpracování **Léčivé rostliny, koření** - rostliny a zdraví člověka - léčivé účinky rostlin	
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	- dle možností uvede zkušenosti s chovem drobných domácích zvířat - ví, jak se chovat při styku se známým a neznámým zvířetem	**Chovatelství** - chov zvířat v domácnosti - podmínky, hygiena a bezpečnost chovu - kontakt se zvířaty	

- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty **Práce technickými materiály** Žák: - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	- pracuje ve vhodném oděvu a s vhodnými pracovními pomůckami - správně zachází s používaným pracovním nářadím - dodržuje kázeň, hygienické a bezpečnostní zásady při práci - v případě úrazu poskytne první pomoc a úraz oznámí vyučujícímu Žák: - rozeznává různé druhy materiálů - uvede základní vlastnosti materiálu - osvojuje si základní dovednosti související s pracemi s technickými materiály - ovládá jednoduché pracovní postupy - pracuje se dřevem - pracuje s kovem - pracuje s plasty - při práci dodržuje technologickou kázeň	**Zásady bezpečnosti** Řád školního pozemku **Zásady první pomoci** **Technické materiály** - vlastnosti materiálu - užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) **Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování** **Jednoduché pracovní operace a postupy** - měření a orýsování - řezání, pilování, rašplování - vrtání, dlabání, hoblování - ohýbání, rovnání - tvarování teplem - spojování hřebíky, vruty, lepením	

- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	- vhodně si vybírá pracovní pomůcky a nářadí - plánuje pracovní postup	Organizace práce Technologické postupy	
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	- orientuje se v jednoduchých technických náčrtech a výkresech - zhotoví si náčrt vlastního výrobku - seznamuje se s funkcí CNC stroje - kontroluje připravenost stroje - upevní polotovar - upne pracovní nástroj	Technické náčrty a výkresy	
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	- pracuje podle dohodnutých postupů a pokynů - důsledně dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady při práci - v případě úrazu poskytne první pomoc a úraz oznámí vyučujícímu	**Zásady bezpečnosti** **Zásady první pomoci**	

Praktické činnosti			**Ročník: 8. – 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Pěstitelské práce			
Žák: - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Žák: - pečuje o květinovou výzdobu ve třídě, ve škole - provádí údržbu zeleně v okolí školy - organizuje a plánuje svou pracovní činnost	**Okrasné rostliny** - pěstování, údržba a ochrana okrasných dřevin a květin	
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	- pracuje ve vhodném oděvu a s vhodnými pracovními pomůckami - správně zachází s používaným pracovním nářadím	**Zásady bezpečnosti** Řád školního pozemku	
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	- dodržuje kázeň, hygienické a bezpečnostní zásady při práci - v případě úrazu poskytne první pomoc a úraz oznámí vyučujícímu	**Zásady první pomoci**	
Příprava pokrmů			
Žák: - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Žák: - orientuje se v základním vybavení kuchyně - bezpečně pracuje s kuchyňskými	**Kuchyně** - základní vybavení - bezpečnost a hygiena provozu	

	spotřebiči - provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí - bezpečně zachází s čisticími prostředky		
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	- rozlišuje skupiny potravin podle různých kritérií - orientuje se ve výběru, nákupu a skladování poživatin - sestaví jídelníček podle zásad zdravé výživy - ovládá základní postupy při přípravě pokrmů a připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	**Potraviny** - výběr, nákup, skladování - skupiny potravin - jídelníček **Příprava pokrmů** - úprava pokrmů za studena - základní způsoby tepelné úpravy	
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	- připraví stůl pro každodenní i slavnostní stolování - kulturně stoluje a chová se společensky	**Úprava stolu a stolování**	
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- při práci v kuchyni dodržuje bezpečnostní a hygienické zásady - dodržuje zásady bezpečnosti při práci s elektrickými spotřebiči	**Zásady bezpečnosti** Řád cvičné kuchyně	
	- v případě úrazu poskytne první pomoc a úraz oznámí vyučujícímu	**Zásady první pomoci**	

Design a konstruování Žák: - sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Žák: - pracuje s konstrukčními, elektrotechnickými a elektronickými stavebnicemi - orientuje se v návodech, schématech, značkách,… - sestaví model podle návodu - navrhuje vlastní konstrukční prvky a ověřuje jejich funkčnost - sestaví model podle vlastního plánu - provede montáž a demontáž jednoduchých spotřebičů - při práci dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady - v případě úrazu poskytne první pomoc a úraz oznámí vyučujícímu	**Stavebnice** - montáž, demontáž - modely - plán, schéma, předloha, náčrt,… - tvorba konstrukčních prvků - montáž a demontáž **Zásady bezpečnosti** - bezpečnostní předpisy **Zásady první pomoci**	

Využití digitálních technologií Žák: - ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	Žák: - pracuje s digitální technikou - ovládá digitální technologie - využívá počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací - orientuje se v mobilních službách - vysvětlí základní funkci CNC stroje - kontroluje připravenost stroje, upevní polotovar, upne pracovní nástroj - generuje data potřebná k ovládání CNC stroje - vytvoří jednoduchý program pro CNC stroj - pomocí ICT vytvoří 3D model podle technické dokumentace - udržuje a chrání digitální techniku před poškozením	**Digitální technika** - počítač a periferní zařízení - digitální fotoaparát - videokamera - PDA, CD a DVD - e-Kniha - mobilní telefony **Digitální technologie** - bezdrátové technologie - navigační technologie - konvergence technologií - multiplexování **Počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací** **Mobilní služby**	

- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc	- dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady při práci - v případě úrazu poskytne první pomoc a úraz oznámí vyučujícímu	**Zásady bezpečnosti** Řád učebny PC a multimediální učebny **Zásady první pomoci**	
Svět práce Žák: - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Žák: - seznamuje se s trhem práce - rozlišuje různá povolání - posuzuje vlastní zájmy, vlastnosti, schopnosti a cíle, tělesný a zdravotní stav	**Trh práce** - povolání - charakter a druhy pracovních činností - kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky **Volba profesní orientace** - základní principy - sebepoznání - osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav - osobní vlastnosti a schopnosti - informační základna pro volbu povolání - poradenské služby	

- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- orientuje se v učebních oborech a náplních jednotlivých řemesel - orientuje se druzích středních škol a návaznosti dalšího vzdělávání - učí se prezentovat svoji osobu (psaní životopisu, pohovor, přijímací řízení) - seznamuje se se zákoníkem práce - učí se vyhledávat a zjišťovat informace o trhu práce a způsobech hledání zaměstnání - seznamuje se s formami podnikání	**Možnosti vzdělávání** - náplň učebních a studijních oborů - přijímací řízení - informace a poradenské služby **Zaměstnání** - pracovní příležitosti v regionu - hledání zaměstnání - životopis, pohovor - úřad práce - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů **Podnikání** - druhy a struktura organizací - formy podnikání - drobné a soukromé podnikání	

5.3 Povinně volitelné předměty

5.3.1 Počítače (Poč)

a) Obsahové vymezení
Předmět Počítače je součástí vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a je vyučován jako volitelný předmět v 7. – 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Informatiky směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- si prohlubovali získané dovednosti z ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií
- orientovali se ve světě informací a poznali důvěryhodnost zdroje
- naučili se využívat moderní informační a komunikační technologie v praktickém životě
- porozuměli toku informací (vznik, vyhledání, uložení, přenos, zpracování)

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z tematických celků:

Vyhledávání informací a komunikace
Zpracování a využití informací

b) Časové vymezení
7. ročník 1 disponibilní hodina
8. ročník 1 disponibilní hodina
9. ročník 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje v učebně PC.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Informatika jsou realizována průřezová témata:

Mediální výchova
- Stavba mediálních sdělení

e) Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- vedeme žáky k správnému užívání dohodnutých termínů, znaků a symbolů

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k samostatnému řešení úkolů, volbě vhodných způsobů
- učíme žáky sledovat vlastní pokrok a hledat chybu

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k porozumění různým typům informačních a komunikačních prostředků
- učíme žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky k ochotě a poskytování pomoci ostatním
- podporujeme žáky při vytváření jejich sebedůvěry

Kompetence občanské
- vedeme žáky k důslednému dodržování školního řádu a řádu učebny

Kompetence pracovní
- vyžadujeme šetrné zacházení s PC
- učíme žáky pracovat samostatně, využívat své zkušenosti a znalosti

Kompetence digitální
- podporujeme žáky, aby v rámci svých možností řešili běžné technické problémy při používání digitálního zařízení
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Počítače			**Ročník: 7. - 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Vyhledávání informací a komunikace Žák: - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posoudí jejich závažnost a vzájemnou návaznost **Zpracování a využití informací** Žák: - ovládá práci s textovými, grafickými i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací - uplatní základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	Žák: - vyhledává potřebné informace - zvolí vhodný zdroj informací - ověřuje informační zdroje - použije funkce pro filtraci dat - posuzuje jejich věrohodnost a návaznost - doporučí vhodné internetové stránky Žák: - vytváří plakáty - vytvoří souvislý dokument - použije správné formátování textu - vytvoří tabulky a grafy - zpracuje data do grafu - zpracovává vhodnými způsoby text, obraz i data - použije základní funkce pro zpracování dat - uplatňuje pravidla pro práci s editory - navrhne svoji vizitku - dá si do souvislosti informace	**Historie a vývojové trendy informačních technologií** Hodnota a důležitost informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování **Internet,** historie, internetová adresa, připojení, www stránky, základní funkce prohlížeče, vyhledávače, email **Počítačová grafika**, rastrové a vektorové programy, jednoduché animace **Tabulkový editor**, základní operace s buňkami, práce s listy, vytváření tabulek a grafů, funkce a vzorce, vytváření a spouštění maker **Textový editor**, základní funkce, vytváření tabulek, vkládání grafických objektů, styly, automatické opravy, číslování stánek, příprava tisku, tisk	

- pracuje s informacemi v souladu se zákony - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	z různých informačních zdrojů - vysvětlí pojem internetová adresa a uvede příklad - vysvětlí funkci internetu - vysvětlí, co to je webová stránka - zaujme stanovisko k ochraně licenčních práv - vytvoří prezentaci v programu PowerPoint na vlastní téma -	Powerpoint, základní funkce, šablony, rozvržení snímku, vkládání grafických objektů, nastavení efektů, spouštění prezentace Základy HTML **Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika** Prezentace informací - webové stránky - prezentační programy - multimédia	

5.3.2 Volitelná výtvarná výchova (vVV)

a) Obsahové vymezení
Výuka volitelného předmětu Výtvarná výchova rozšiřuje a prohlubuje učivo vzdělávací oblasti Umění a kultura a je vyučován v 7. – 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Výtvarné výchovy směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- nebáli se výtvarně vyjadřovat své pocity a prožitky
- vytvořili kladný vztah k výtvarnému umění
- seznámili se s různými výtvarnými technikami
- získali přehled v dějinách výtvarného umění
- přijímali výtvarný projev ostatních
- byli schopni vyjádřit se ke svým i cizím pracím

Předmět je rozdělen do tří oblastí:

Rozvíjení smyslové citlivosti
Uplatňování subjektivity
Ověřování komunikačních účinků,

které se v jednotlivých vyučovacích hodinách navzájem prolínají a doplňují.

b) Časové vymezení
8. ročník 1 disponibilní hodina
9. ročník 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Předmět Výtvarná výchova je vyučován ve třídě, v pracovně dílen nebo v přírodě.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Komunikace

e) Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vedeme žáky k samostatné tvorbě
- umožňujeme diferenciované výkony podle individuální schopnosti žáka
- sledujeme úspěšnost a pokrok žáků
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů
- umožňujeme žákům experimentovat a samostatně se výtvarně projevovat
- umožňujeme žákům zapojovat se do soutěží
- vedeme žáky k aktivnímu podílu přípravy a hodnocení výtvarných prací

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k tomu, aby si vzájemně sdělovali své názory a dojmy
- učíme žáky obhajovat své práce
- umožňujeme žákům pracovat ve skupinách

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky k týmové spolupráci
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách
- umožňujeme reprezentovat výsledky jejich práce

Kompetence občanské
- vedeme žáky k ochraně přírody
- seznamujeme žáky s globálními problémy
- zapojujeme žáky do projektů

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k využívání různých technik a materiálů
- rozvíjíme manuální zručnost a fantazii
- dbáme na dodržování bezpečnosti
- vedeme žáky ke kladnému vztahu k práci

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Volitelná výtvarná výchova			**Ročník: 7. - 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Rozvíjení smyslové citlivosti Žák: - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a podnětů z představ a fantazie	Žák: - uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky - orientuje se v prostorových a barevných vztazích - poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, ve volné grafice a různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů - orientuje se ve výtvarných principech užití některých materiálů včetně netradičních	**Prvky vizuálně obrazného vyjádření** - linie, tvary, objemy - světlostní a barevné kvality, textury **Uspořádání objektů v ploše a objemu** **Reflexe a vztahy zrakového vnímání** - vědomé vnímání a uplatnění podnětů při vlastní tvorbě - reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) - **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** - umělecká výtvarná tvorba - film, televize - elektronická média - kombinace a variace ve vlastní tvorbě	

Uplatňování subjektivity Žák: - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích - k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádřeních - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Žák: - na základě vnímání a poznání skutečnosti vytváří lineární a prostorové kompozice s využitím vhodných prostředků - orientuje se a používá různé typy vizuálně obrazných vyjádření (ilustrace, malba, koláž, skulptura, plastika, comics, reklama, komunikační grafika,…) - uplatňuje představivost, fantazii a výtvarné myšlení ve vlastním výtvarném projevu - volí si vhodnou výtvarnou techniku - porovnává a hodnotí vhodnost a kvalitu použité výtvarné techniky - vnímá odlišnosti výtvarných projevů	**Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, představ a osobních zkušeností** **Typy vizuálně obrazných vyjádření** **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením**	

Ověřování komunikačních účinků Žák: - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Žák: - porovnává a vyjádří vlastní názor na tvorbu svoji a svých spolužáků - citlivě vnímá okolní uměleckou a mimouměleckou skutečnost - osvojuje si základy dobrého vkusu a uplatňuje je v praktickém životě - prezentuje svoji výtvarnou činnost před skupinou - vysvětluje, obhajuje svůj záměr	**Osobní postoj v komunikaci** **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** **Proměny komunikačního obsahu** - záměr tvorby - proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	

5.3.3 Zeměpisný seminář (ZS)

a) Obsahové vymezení
Výuka volitelného předmětu Zeměpisný seminář rozšiřuje a prohlubuje učivo vzdělávací oblasti Člověk a příroda a je vyučován v 7. - 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Zeměpisného semináře směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- seznámili se s různými zdroji informací (časopisy, mapy, televize, internet aj.)
- pracovali s topografickou mapou, užívali azimutu, určovali polohu a vzdálenost v terénu
- vytvořili si na základě pozorování a zjišťování představu o životním prostředí v místní krajině
- seznámili se s místní oblastí a jejím postavením v rámci České republiky a Moravskoslezského kraje
- získali představu o činnosti lidí na Zemi, změnách v životním prostředí a globálních problémech lidstva
- vedli k soustavnému sledování dění ve světě, hlavně v návaznosti k zeměpisným hlediskům

Výchovný obsah předmětu se skládá z tematických celků:

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace
Životní prostředí

b) Časové vymezení
7. ročník 1 disponibilní hodina
8. ročník 1 disponibilní hodina
9. ročník 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje ve třídách, v terénu v okolí školy.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Zeměpisný seminář jsou realizována průřezová témata:

Environmentální výchova
- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova
- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

e) Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vedeme žáky ke sledování informačních zdrojů (časopisy, mapy, internet aj.)
- učíme žáky používat buzolu, topografickou mapu
- společně s žáky formulujeme cíl činnosti
- vedeme žáky k celoživotnímu sledování a vzdělávání se v této oblasti

Kompetence k řešení problémů
- zařazujeme postupy a metody, které vedou žáky k hledání různých řešení a k utváření svých závěrů
- umožňujeme žákům experimentovat, porovnávat výsledky, vyvozovat závěry
- vedeme žáky k chápání problémů dnešního světa

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky ke vzájemné spolupráci při řešení společných úkolů
- využíváme moderní informační technologie
- učíme žáky samostatné prezentaci

Kompetence sociální a personální
- podporujeme přátelské i pracovní vztahy mezi žáky i vyučujícími
- umožňujeme žákům podílet se na kritériích hodnocení svých prací
- vedeme žáky k týmové spolupráci

Kompetence občanské
- seznamujeme žáky s místními samosprávnými orgány
- vedeme žáky k ochraně přírody se zaměřením na místní region
- zapojujeme žáky do projektů se zaměřením na místní region

Kompetence pracovní
- pomáháme žákům používat buzolu, topografickou mapu a další praktické pomůcky
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti, kladnému vztahu k práci při péči o okolí školy

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Zeměpisný seminář			**Ročník: 7. – 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie Žák: - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace z dostupných zdrojů - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Žák: - pracuje s různými zdroji informací - sleduje dění ve světě - pracuje s topografickou mapou - rozlišuje mapové značky - používá azimut - určuje polohu a vzdálenost v terénu	**Práce s informačními zdroji** - odborné časopisy, tisk - sdělovací technika - internet **Praktický zeměpis** - rozdělení map - topografická mapa - buzola, azimut - práce s mapou a buzolou	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace Žák: - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení	Žák: - dodržuje zásady bezpečného chování v přírodě - na základě pozorování a zjišťování vytváří představu o přírodním prostředí v místní	**Pobyt v přírodě** - orientace - určování vzdálenosti - zásady bezpečného chování v přírodě)	

krajiny **Životní prostředí** Žák: - porovnává různé krajiny, uvádí konkrétní příklady rozmístění ekosystémů - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	krajině Žák: - porovnává postavení místní krajiny v rámci kraje a ČR - vytváří si představy o činnosti lidí na Zemi, o změnách v životním prostředí - pojmenovává a objasňuje globální problémy lidstva v aktuálním čase	**Místní krajina** - definování pojmu - význam - přírodní prostředí - hospodářský význam - cestovní ruch **Krajinná sféra** - typy krajin - socioekonomické sféry - význam ekologického hnutí - globální problémy - nové možnosti v řešení problémů	

5.3.4 Přírodovědný seminář (PS)

a) Obsahové vymezení
Výuka volitelného předmětu Přírodovědný seminář rozšiřuje a prohlubuje učivo vzdělávací oblasti Člověk a příroda a je vyučován v 7. - 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Přírodovědného semináře směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- rozvíjeli dovednosti spojené se záměrným pozorováním a prováděním i složitějších, náročnějších měření a pokusů včetně vyhodnocování jejich výsledků
- pozorovali, popsali a porovnali proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích
- uvedli příklady výskytu organismů zejména ze svého okolí, obce a regionu
- samostatně pracovali s informacemi, své závěry obhajovali v diskusích a zpracovávali referáty
- aby samostatně prováděli a vyhodnocovali přírodopisné a chemické pokusy
- orientovali se v turistických, geologických a obecně zeměpisných mapách
- vyhodnocovali stav životního prostředí pomocí indikátorů (umělých i přírodních)
- pracovali s mikroskopem, mikroskopickými pomůckami, samostatně vyhledávali informace v tisku a na internetu

Výchovný obsah předmětu se skládá z tematických celků:

Obecná biologie a genetika
Biologie hub
Biologie rostlin
Biologie živočichů
Biologie člověka
Neživá příroda
Základy ekologie
Praktické poznávání přírody

b) Časové vymezení
7. ročník 1 disponibilní hodina
8. ročník 1 disponibilní hodina
9. ročník 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje v přírodovědné učebně s možností vycházek do okolí (pozorování, sběr přírodního materiálu, apod.)

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Přírodovědný seminář realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Rozvoj schopností poznávání

Environmentální výchova
- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

e) Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání
- klademe důraz na čtení s porozuměním a aktivní vyhledávání informací
- umožňujeme vhodně realizovat vlastní nápady
- dáváme příležitost prožívat osobní i společné úspěchy

Kompetence k řešení problémů
- aktivně zapojujeme žáky do řešení problémů týkajících se života školy a do přípravy akcí školy
- motivujeme žáky k využívání vlastních zkušeností a dovedností k vyhledávání informací z dalších zdrojů úměrně jejich věku
- umožňujeme žákům experimentovat a zhodnotit své výsledky

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k naslouchání druhým, ke slušnému vyjadřování a kultivovanému projevu, ke spolupráci s okolím
- vhodně využíváme práce žáků ve dvojicích a menších skupinách
- podporujeme využití informační technologie

Kompetence sociální a personální
- snažíme se o dobrou atmosféru ve třídách a o vytváření pozitivní představy žáka o sobě samém
- ovlivňujeme dobré vztahy mezi žáky, ochotu pomáhat a pomoc přijímat
- vedeme žáky k respektování pravidel dohodnutých pro třídu i mimo ni

Kompetence občanské
- zapojujeme žáky do projektů (Den Země)
- vedeme žáky k ekologickému myšlení a chování (třídění odpadů, úklid okolí školy aj.)
- vedeme žáky k uvědomování si svých práv a povinností
- seznamujeme žáky s problémy obce, školy, regionu
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní
- rozvíjíme u žáků pracovní morálku a pozitivní přístup k práci
- rozvíjíme jejich manuální zručnost a motoriku
- vyžadujeme od žáků dodržování bezpečnosti při práci s přírodninami, lupou, mikroskopy, preparáty
- motivujeme žáky k aktivní účasti v oblasti Světa práce

Kompetence digitální

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Přírodovědný seminář			**Ročník: 7. – 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Obecná biologie a genetika Žák: - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel **Biologie hub** Žák: - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků **Biologie rostlin** Žák: - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Žák: - připraví jednoduchý preparát - pozoruje a překreslí mikroskopický preparát - popíše základní projevy života Žák: - pozoruje, porovnává a překresluje trvalé preparáty hub - určuje vybrané zástupce pomocí atlasu hub Žák: - poznává a zařazuje běžné druhy nahosemenných a krytosemenných rostlin - pozoruje lupou a mikroskopem části rostlin - zhotovuje a popisuje nákresy - zakládá sbírku, herbář - pozoruje zastoupení rostlinných druhů v okolí školy	**Základní struktura života** - buňka - pletivo **Houby** **Anatomie a morfologie rostlin** **Fyziologie rostlin** **Systém rostlin**	

Biologie živočichů Žák: - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života **Neživá příroda** Žák: - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty **Praktické poznávání přírody** Žák: - aplikuje praktické metody poznávání přírody	Žák: - pozoruje a porovnává trvalé preparáty zvířat - vyhledává informace o životě a chování živočichů v odborné literatuře - zhotovuje nákresy ptačích per, skořápek,… - zaznamenává hnízdění ptáků v okolí školy - prezentuje svoje zkušenosti s chovem domácích zvířat Žák: - určuje některé vlastnosti minerálů - pozoruje lupou stavbu nerostů Žák: - připraví jednoduchý mikroskopický preparát - pozoruje lupou a mikroskopem - provádí zápis svého pozorování - připraví referáty o významných biolozích a jejich objevech	**Rozšíření, význam a ochrana živočichů** **Nerosty a horniny** **Praktické metody poznávání přírody** **Významní biologové a jejich objevy**	

5.3.5 Společenskovědní seminář (SVS)

a) Obsahové vymezení

Společenskovědní seminář žáka připravuje na důležité aspekty v životě. Jedním z hlavních je schopnost budovat kvalitní mezilidské vztahy. K tomu náleží také vytvoření si realistického pohledu na sebe sama a podnícení k vlastní tvořivosti a osobitého myšlení při řešení každodenních problémů. Součástí je také formulace vlastních názorů a postojů, které tvoří osobnost žáka, a přitom umění respektovat názor a osobnost ostatních.

b) Časové vymezení

7. ročník – 1 disponibilní hodina
8. ročník – 1 disponibilní hodina
9.ročník – 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení

Výuka probíhá ve třídě, ve školní knihovně, výjimečně mimo budovu školy.

d) Průřezová témata

e) Výchovně vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Kompetence k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Kompetence sociální a personální

Kompetence občanské

Kompetence pracovní

Kompetence digitální

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Společenskovědní seminář			**Ročník: 7. – 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Žák: - Respektuje velikost a důstojnost lidské osoby - Objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí - Spolupracuje i v obtížných sociálních situacích - Komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci - Nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva - Rozlišuje manipulační působení médií - Komunikuje otevřeně, pravdivě za pomoci verbální, ale i neverbální komunikace	Žák: - Vyzdvihuje velikost a vážnost jednotlivce - Objevuje jeho vlastní identitu - Přispívá k rozvoji zdravého sebevědomí - Projevuje schopnost spolupracovat za každé situace - Navazuje otevřenou komunikaci s ohledem na potřeby druhých - Vhodně volí jednání v rámci určitých situací - Využívá asertivní komunikace a upozaďuje agresivitu a pasivní chování - Zapojuje se do konverzace - Zná svá práva a dokáže s nimi pracovat - Orientuje se v manipulačních technikách - Dokáže takové techniky odhalit - Využívá neverbální a paralingvistické prostředky komunikace	Důstojnost a identita lidské osoby - Svoboda, rovnost, pozitivní hodnocení druhých - Rozvoj sebevědomí a občanská zralost Komunikace - Zásady verbální komunikace - Komunikační chyby - Způsob a nácvik aktivního naslouchání Iniciativa a komplexní prosociálnost - Psychická a fyzická pomoc - Ochota ke spolupráci, přátelství Asertivní chování - Manipulace, vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik	

5.3.6 Seminář z českého jazyka (SzČJ)

a) Obsahové vymezení

Výuka volitelného předmětu Seminář z českého jazyka rozšiřuje a prohlubuje učivo vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je vyučován v 7. - 9. ročníku. Vzdělávání v hodinách Semináře z českého jazyka směřuje k rozvíjení klíčových kompetencí tím, že usilujeme o to, aby žáci:

- rozšířili své jazykové, komunikační i literární znalosti
- prohloubili vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby mateřského jazyka
- ovládli zásady kultivovaného projevu
- vnímali názory a argumenty druhých s porozuměním a dovedli vést dialog
- samostatně získávali informace z různých zdrojů, zvládli práci s jazykovými a literárními prameny a s texty různého zaměření
- rozvíjeli emocionální a estetické vnímání, individuálně prožívali umělecké dílo a dovedli popsat čtenářské zážitky
- rozvíjeli pozitivní vztah k mateřskému jazyku a zároveň si uvědomovali jazykové rozmanitosti

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří oblastí:

Komunikační a slohová výchova
Jazyková výchova
Literární výchova,

které se v jednotlivých vyučovacích hodinách navzájem prolínají a doplňují.

b) Časové vymezení

7. ročník 1 disponibilní hodina
8. ročník 1 disponibilní hodina
9. ročník 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení

Výuka probíhá ve třídě, ve školní knihovně, v učebně informatiky či multimediální učebně, výjimečně mimo školní prostory (místní knihovna apod.).

d) Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Seminář z českého jazyka jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Komunikace

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Tvorba mediálního sdělení

e) **Výchovné a vzdělávací strategie**
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- klademe důraz na pozitivní motivaci žáka a podporujeme samostatnost a tvořivost
- používáme vhodné učební pomůcky (slovníky, encyklopedie, jazykové příručky, tabule gramatických přehledů,…) a audiovizuální techniku
- předkládáme dostatek informačních zdrojů
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělání

Kompetence k řešení problémů
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- předkládáme modelové situace a vedeme žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahů, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci s okolním světem, k obhájení svého názoru, k naslouchání názorů jiných
- zařazujeme řečnická cvičení a slohové práce na dané téma
- nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální
- zařazujeme práci ve skupinách a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování samotnými žáky
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence občanské
- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků
- podporujeme u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- aktivně zapojujeme žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování a účastí v soutěžích a projektech

Kompetence pracovní
- rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- kontrolujeme samostatné práce žáků

- rozvíjíme pracovní návyky (samostatná a soustavná příprava na výuku, připravenost na výuku, hygiena pracovního místa) a kladný vztah k činnostem

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Seminář z českého jazyka			**Ročník: 7. - 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Jazyková výchova Žák: - spisovně vyslovuje nově užívaná cizí slova	Žák: - učí se správně vyslovovat a psát slova přejatá	**Zvuková a grafická stránka jazyka** - výslovnost cizích vlastních jmen a názvů psaných původním pravopisem - problematika změn pravopisných pravidel	
- samostatně pracuje s jazykovými slovníky a příručkami	- orientuje se a vyhledává informace v etymologickém, frazeologickém a synonymickém slovníku	**Nauka o slovní zásobě** - slovník etymologický, frazeologický a synonymický	
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů	- rozšiřuje své znalosti při používání přejatých slov	**Tvarosloví** - skloňování a přechylování frekventovaných místních a osobních jmen cizího původu	
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek v souvětí	- prohlubuje své jazykové znalosti při komplexních jazykových rozborech - vybírá správné prostředky výstavby textu	**Skladba** - komplexní jazykové rozbory - grafické znázornění složitého souvětí - přímá a nepřímá řeč - praktická skladební stylistika (délka vět, rozmanitost skladebních prostředků,	

Literární výchova Žák: - uceleně reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, filmu i poslechu a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností - vyhledá informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Žák: - volně reprodukuje předložený text a rozvíjí schopnost vyjadřovat prožitky z četby, filmu apod. - zaměří se na soudržnost textu - při přednesu textu využívá základních poznatků z rétoriky i neverbálních prostředků - pracuje s aparátem knihy - pozná individuální styl ilustrátorů - vytvoří ilustraci k přečtené či vlastní literární tvorbě - kultivuje vyjadřování postojů ke sdělovanému obsahu věcné literatury	odchylky z větné vazby) **Tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes - volná reprodukce přečteného, slyšeného či viděného literárního díla - způsoby interpretace literárních a jiných děl - aparát knihy - výtvarný doprovod k literárnímu textu - ilustrace a ilustrátoři - dramatizace - tvorba vlastních textů **Věcná literatura** - populárně-naučná literatura - literatura faktu - publicistika	

Komunikativní a slohová výchova Žák: - zapojí se do diskuse a využívá zásad komunikace - rozliší manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme k ní kritický postoj - rozliší subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera - vytvoří výtah ze slyšeného textu - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v mluveném projevu užívá verbálních i neverbálních prostředků řeči	Žák: - vytvoří reportáž vzhledem ke své zájmové vyhraněnosti a profesní orientaci - učí se argumentaci, zdvořilé, neagresivní formulaci - chápe asertivitu jako zdvořilé sebeprosazování - zhodnotí vlastní projev na základě videozáznamu či magnetofonového záznamu - pořídí výtah z odborného ústního výkladu učitele - využívá při projevu mimojazykové a parajazykové prostředky	**Publicistické žánry** - reportáž - diskuse: vyjadřování vztahu ke sdělovaného obsahu, asertivita - výtah - mimojazykové prostředky komunikace (mimika, gesta) - parajazykové prostředky (intonace, důraz)	

- uspořádá informace v textu, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- zná prostředky aktuálního větného členění textu a prostředky obsahového a formálního navazování textu	- slovosled - prostředky návaznosti textu	

5.3.7 Seminář z matematiky (SzM)

a) Obsahové vymezení
Výuka volitelného předmětu Seminář z matematiky rozšiřuje a prohlubuje učivo vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a je vyučován v 7. - 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Semináře z matematiky směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- prováděli složitější početní výkony s přirozenými, celými a desetinnými čísly a se zlomky
- řešili úlohy z praxe, prováděli rozbor problému, postup řešení, odhady výsledků a posuzovali jejich reálnost
- orientovali se v tabulkách a diagramech
- řešili složitější metrické geometrické úlohy
- vyslovovali hypotézy, dokazovali jednoduchá tvrzení a vyvozovali logické závěry
- rozvíjeli důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, sebekontrolu, systematičnost a přesnost

Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu Seminář z matematiky je rozdělen do tematických okruhů:

Číslo a proměnná
Závislosti a práce s daty
Geometrie v rovině a v prostoru
Nestandardní aplikační úlohy a problémy

b) Časové vymezení
7. ročník 1 disponibilní hodina
8. ročník 1 disponibilní hodina
9. ročník 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje převážně ve třídách s možností zařazení výukových programů v učebně PC.

d) Průřezová témata
V předmětu Seminář z matematiky jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

e) Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- motivujeme žáky k učení
- klademe důraz na porozumění zadaným úkolům
- učíme žáky rozlišovat podstatné od nepodstatného

- motivujeme žáky k dalšímu učení kladným hodnocením
- učíme žáky hledat a pracovat s chybou

Kompetence k řešení problémů
- motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života
- učíme žáky analyzovat problém a hledat různá řešení
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémových úloh
- do výuky zařazujeme nestandardní úlohy rozvíjející logické myšlení
- vedeme žáky k vyslovování hypotéz a k jejím důkazům

Kompetence komunikativní
- zadáváme jednoznačné a srozumitelné pokyny
- formou skupinové práce učíme žáky komunikovat mezi sebou
- učíme žáky prezentovat výsledky své činnosti před ostatními
- vedeme žáky k formulaci svých postupů v logickém sledu

Kompetence sociální a personální
- ve výuce zařazujeme metody skupinové spolupráce a vzájemné pomoci při učení
- vedeme žáky k maximální toleranci a schopnosti empatie k žákům slabším, méně nadaným nebo pomalejším

Kompetence občanské
- vedeme žáky k důslednému dodržování školního řádu

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k získání rýsovacích návyků a dovedností

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Seminář z matematiky			**Ročník: 7. - 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Číslo a proměnná Žák: - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Žák: - zapíše reálnou situaci výrazem s proměnnou - řeší úlohy pomocí lineárních rovnic a soustav dvou lineárních rovnic - provede rozbor, řešení a diskusi slovních úloh (poměr, trojčlenka, procenta, slovní úlohy – směsi, pohyb, společná práce)	**Dělitelnost** **Celá čísla** **Desetinná čísla, zlomky** **Poměr** **Procenta** **Mocniny, odmocniny** **Výrazy** **Rovnice**	
Závislosti, vztahy a práce s daty Žák: - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Žák: - řeší slovní úlohy s využitím lineárních funkcí, graficky - orientuje se v grafech, tabulkách, diagramech	**Závislosti a data** **Funkce**	

Geometrie v rovině a v prostoru Žák: - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** Žák: - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení - aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Žák: - sestrojí množiny bodů daných vlastností - provede rozbor, postup konstrukce, konstrukci a diskusi řešení - řeší úlohy z praktického života s využitím Pythagorovy věty, obvodů a obsahů rovinných útvarů, povrchů a objemů prostorových těles Žák: - řeší úlohy úsudkem a logickou úvahou - analyzuje problém a hledá různá řešení - při řešení úloh využívá poznatky z jiných oblastí	**Konstrukční úlohy** **Rovinné útvary** **Prostorové útvary** **Metrické vlastnosti v rovině** **Logické a netradiční úlohy**	

5.3.8 Technické kreslení (TK)

a) Obsahové vymezení
Výuka volitelného předmětu Technické kreslení rozšiřuje a prohlubuje učivo vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a je vyučován v 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Technického kreslení směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- zvládli základy technického kreslení potřebné nejen pro další studium, ale i pro praktický život
- naučili se používat různé pomůcky a materiály pro rýsování
- naučili se přesnosti a pečlivosti
- rozvíjeli prostorovou představivost

b) Časové vymezení
9. ročník 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje ve třídě.

d) **Průřezová témata**
Osobnostní a sociální výchova
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

e) Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- používáme jednotnou terminologii, matematické znaky a symboly
- pomáháme žákům vytvořit si komplexnější pohled na matematické jevy

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k hledání různých řešení problému
- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat

Kompetence komunikativní
- zadáváme srozumitelné a jednoznačné pokyny k plnění úkolů
- do výuky zařazujeme prvky kooperativního učení

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky ke vzájemné pomoci
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence občanské
- vedeme žáky k důslednému dodržování školního řádu

Kompetence pracovní
rozvíjíme u žáků rýsovací návyky a dovednosti

Technické kreslení			**Ročník: 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Přesahy (průřezová témata)**
Žák: - načrtne a sestrojí rovinné útvary - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- správně používá základní pomůcky pro rýsování - má osvojeny základní rýsovací návyky - používá technické písmo - narýsuje rovinné obrazce - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. - orientuje se v základních prostorových tělesech - charakterizuje prostorová tělesa - narýsuje obrazy základních i složitějších prostorových útvarů ve volném rovnoběžném promítání - narýsuje obrazy základních těles na tři průmětny - narýsuje jednoduchý technický výkres	**Zásady a správné návyky při rýsování** - technické písmo - tloušťky čar **Rovinné obrazce** **Prostorová tělesa** - základní pravidla volného rovnoběžného promítání - zobrazování těles - promítání na tři průmětny **Technické výkresy** Kótování	

5.3.9 Konverzace v cizím jazyce (KAJ, KRJ, KNJ)

a) Obsahové vymezení
Volitelný předmět Konverzace v cizím jazyce je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je vyučován v 7. – 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Konverzace v cizím jazyce směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- chápali a správně interpretovali slyšené i čtené texty a reagovali na ně
- souvisle hovořili v rámci nejběžnějších každodenních situací
- osvojili si učební postupy potřebné ke studiu cizích jazyků
- zvyšovali celkovou úroveň svého vyjadřování
- rozšiřovali všeobecný kulturní rozvoj

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří oblastí:

Poslech s porozuměním
Mluvení
Čtení s porozuměním,

které se v jednotlivých vyučovacích hodinách navzájem prolínají a doplňují.

b) Časové vymezení
7. ročník 1 disponibilní hodina
8. ročník 1 disponibilní hodina
9. ročník 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Výuka probíhá v učebně CJ. Jsou využívány nejen moderní učebnice, ale i obrazový materiál, audiovizuální technika, práce s cizojazyčnými časopisy a texty, školní počítačové programy.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Konverzace v cizím jazyce jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Komunikace

e) Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- podněcujeme žáky ke zvládnutí učiva
- zdůrazňujeme důležitost receptivních dovedností, zejména čtení, práci s textem, vyhledávání informací
- vedeme žáky k vyhledávání chyby jako prostředku k vlastnímu zdokonalení
- diferencujeme žáky, chválíme pokrok, povzbuzujeme při neúspěchu
- vedeme k samostatnosti

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k řešení problémových situací v cizojazyčném prostředí
- podporujeme žáky v účasti ve školních i mimoškolních soutěžích a olympiádách

Kompetence komunikativní
- podněcujeme žáky k cizojazyčné komunikaci se spolužáky i vyučujícím
- navozujeme situace pro cizojazyčnou komunikaci
- učíme žáky naslouchat cizímu jazyku prostřednictvím médií
- využíváme informační technologie

Kompetence sociální a personální
- podporujeme přátelské vztahy ve skupinách
- využíváme skupinovou práci, organizujeme týmovou spolupráci
- umožňujeme prezentovat a obhajovat výsledky žákovské práce
- umožňujeme žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení

Kompetence občanské
- důsledně vedeme žáky k dodržování řádu odborné učebny a školního řádu
- zapojujeme žáky do projektů

Kompetence pracovní
- pořádáme výstavky prací
- pomáháme žákům při profesní orientaci

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Konverzace v cizím jazyce			**Ročník: 7. – 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Mluvení Žák: - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost - popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák: - reprodukuje mluvený text - aplikuje novou slovní zásobu - rozumí mluvenému sdělení v anglickém jazyce - popisuje ústně obrázek nebo situaci pomocí jednoduchých vět - uvádí příklady z vlastního rodinného prostředí - používá známou slovní zásobu - vyjadřuje se vlastními slovy - popisuje obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba - porovnává ústně naše zvyky s tradicemi v anglicky mluvících zemích - diskutuje v rámci daného tématu - je schopen na základě svých jazykových schopností poskytnout pomoc nebo si požádat o radu	**Tematické okruhy** - domov - rodina - škola - volný čas a zájmová činnost - oblékání - nákupy - příroda, počasí - tradice a zvyky, svátky - důležité zeměpisné údaje	

5.3.10 Volitelné praktické činnosti (vPČ)

a) Obsahové vymezení
Výuka volitelného předmětu Volitelné praktické činnosti rozšiřuje a prohlubuje učivo vzdělávací oblasti Člověka svět práce a je vyučován v 7. - 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Volitelných praktických činností směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- osvojili si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- naučili se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost
- dodržovali zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- získali poznatky a dovednosti z různých oborů lidské činnosti významné pro jejich další životní a profesní orientaci

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tematických celků:

Práce s technickými materiály
Provoz a údržba domácnosti
Příprava pokrmů

b) Časové vymezení
7. ročník 1 disponibilní hodina
8. ročník 1 disponibilní hodina
9. ročník 1 disponibilní hodina

c) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Volitelné praktické činnosti jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Mezlidské vztahy
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Environmentální výchova
- Vztah člověka k prostředí

d) Organizační vymezení
Předmět se podle zaměření vyučuje ve třídě nebo v odborných učebnách.

e) Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- učíme žáky plánovat, organizovat a hodnotit vlastní práci
- umožňujeme žákům prezentaci výsledků své práce
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů
- umožňujeme žákům experimentovat, porovnávat výsledky své práce, vyvozovat závěry
- vedeme žáky k vytváření vlastních plánů a pracovních postupů
- vedeme žáky k hledání souvislostí a mezipředmětových vztahů

Kompetence komunikativní
- do výuky zařazujeme práci ve skupinách
- podporujeme komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální
- ve výuce zařazujeme metody skupinové spolupráce a vzájemné pomoci
- vedeme žáky ke klidnému a věcnému řešení konfliktních situací

Kompetence občanské
- vedeme žáky k důslednému dodržování školního řádu a řádů odborných učeben
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a dovedností, bezpečnému používání pomůcek, nástrojů a zařízení
- rozvíjí manuální zručnost žáků
- vedeme žáky k reálnému posouzení vlastních možností a schopností
- vytváříme u žáků základní přehled o pracovním trhu a možnostech uplatnění
- pomáháme žákům při jejich profesní orientaci

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Volitelné praktické činnosti			**Ročník: 7. - 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Práce technickými materiály Žák: - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	Žák: - osvojuje si a prohlubuje základní dovednosti z práce s různými technickými materiály (dřevo, kov, plast,…) - vybere vhodný materiál, pracovní nástroje a pomůcky - pracuje s různými materiály - samostatně plánuje a dodržuje pracovní postupy - orientuje se v technických náčrtech a výkresech - samostatně zhotoví náčrt svého výrobku - pracuje podle dohodnutých postupů a pokynů - důsledně dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady při práci - v případě úrazu poskytne první pomoc a úraz oznámí vyučujícímu	**Technické materiály** **Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování** **Jednoduché pracovní operace a postupy** Organizace práce Technologické postupy Technické výkresy **Zásady bezpečnosti** **Zásady první pomoci**	

Příprava pokrmů Žák: - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje kuchyňské spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Žák: - orientuje se ve vybavení kuchyně - bezpečně pracuje s kuchyňskými spotřebiči - udržuje pořádek, provádí úklid pracovních ploch a nádobí - bezpečně a šetrně používá čisticí prostředky - ovládá základní postupy při přípravě pokrmů - sestaví jídelníček v souladu se zásadami zdravé výživy - připraví stůl k různým příležitostem - u stolu se chová kulturně a společensky - dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady - v případě úrazu poskytne první pomoc a úraz oznámí vyučujícímu	**Kuchyně** - základní vybavení - hygiena provozu **Potraviny** **Příprava pokrmů** **Úprava stolu a stolování** **Zásady bezpečnosti** **Zásady první pomoci**	

Provoz a údržba domácnosti Žák: - provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Žák: - orientuje se ve finančním rozpočtu rodiny (příjmy, výdaje, platby, úspory,…) - rozliší hotovostní a bezhotovostní platební styk - ovládá pracovní postupy při údržbě domácnosti - používá vhodné prostředky a pomůcky - orientuje se v návodech, záručních listech, vyznačených symbolech,… - dodržuje zásady šetrného zacházení s čisticími prostředky - třídí odpad - ovládá bezpečně elektrické spotřebiče, elektroniku a sdělovací techniku - při práci dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady - zná zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem	**Ekonomika domácnosti** **Provoz a údržba domácnosti** - údržba oděvů a textilií - úklid domácnosti - postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí - odpad a jeho ekologická likvidace - spotřebiče v domácnosti **Elektrotechnika v domácnosti** - elektrická instalace - elektrické spotřebiče - sdělovací technika (funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba) **Zásady bezpečnosti při práci v domácnosti** **Zásady první pomoci**	

5.3.11 Základy administrativy (ZA)

a) Obsahové vymezení

Vzdělávací předmět Základy administrativy umožňuje žákům získat základní vědomosti, dovednosti a celkovou orientaci v provádění jednoduchých administrativních prací ve využívání kancelářské techniky tak, jak to vyžaduje běžný život a praxe dnešní společnosti.

Podmínkou úspěšného vzdělávání je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Tím dochází k propojení vzdělávací oblasti s reálným životem.

Na 2. stupni základního vzdělávání předmět Základy administrativy vede žáka cíleně ke zvládnutí základů psaní na počítačové klávesnici správnou technikou, k používání technických prostředků v administrativě a osvojené dovednosti využívat v praxi. Důraz je kladen na přesnost práce, gramatickou správnost v písemném projevu a normalizovanou úpravu textu a písemnosti. Předmět chce žákům umožnit komplexní pohled na základy administrativy a zvládnutí základů administrativy na uživatelské úrovni.

b) Časové vymezení

7. ročník 1 disponibilní hodina
8. ročník 1 disponibilní hodina
9. ročník 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení

Předmět se vyučuje v odborné učebně PC.

d) Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Základy administrativy jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Kreativita
- Komunikace

Mediální výchova

- Práce v realizačním týmu

e) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- na praktických příkladech vysvětlujeme smysl a cíl učení základů administrativy

- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
- učíme žáky praktické osvojování administrativních činností
- podporujeme využití poznatků z různých vzdělávacích oblastí
- uplatňujeme individuální přístup

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k vyhledávání různých možností při řešení problémů
- umožňujeme žákům zapojovat se do školních i mimoškolních soutěží
- vedeme žáky k tomu, aby své záměry a výsledky dovedli obhájit
- motivujeme žáky k řešení a chápání každodenních problémů

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k využívání informačních technologií
- vedeme žáky ke vzájemné komunikaci, hlavně prostřednictvím metody kooperativního učení
- učíme žáky formulovat své názory, vhodně argumentovat, obhajovat myšlenky
- učíme žáky naslouchat názorům spolužáků, pedagogů

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel chování a jednání
- pomáháme žákům vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, o jeho možnostech a schopnostech
- podporujeme přátelské, pracovní a tvůrčí vztahy mezi žáky
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence občanské
- vedeme žáky k uvědomování si svých práv a povinností
- vedeme žáky k ochraně přírody a životního prostředí

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k využívání všech pomůcek, učebních textů, moderních didaktických přístrojů a počítačů
- pomáháme žákům vytvářet správné pracovní a hygienické návyky
- vyžadujeme dodržování zásad bezpečnosti, dokončování samostatných prací v termínech
- směřujeme žáky dle jejich schopností k další orientaci ve studiu

Kompetence digitální

Základy administrativy			**Ročník: 7. - 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
	Žák: - řídí se psanými pokyny v programu - ovládá přes 84% plochy českého textu bez potřeby dívat se na klávesnici - opravuje text pomocí klávesy backspace - opíše text z papírové předlohy - průběžně žádá spolužáka nebo vyučujícího o kontrolu prstokladu (evaluace) - zdokonaluje se ve psaní minutovek a dvouminutovek - dlouhodobě pracuje na zlepšení rychlosti a chybovosti při psaní	**Počítač** - části, funkce, typy a druhy - obsluha, běžná údržba - správná poloha těla při psaní - zásady bezpečnosti a hygieny práce - desetiprstová hmatová metoda **Nácvik psaní** - střední písemná řada, čárka - dolní písemná řada - velká písmena, tečka, pomlčka - číselná řada - znaménka, značky, číslice **Úprava textu** - úprava textu, zvýraznění textu, psaní na linku - jednoduchá tabulka - oprava chyb **Úprava písemností** - dopis, adresa, životopis, pozvánka - vyplňování jednoduchých formulářů	

5.3.12 Zdravotní tělesná výchova (ZTV)

a) Obsahové vymezení
Povinně volitelný předmět Zdravotní tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a je vyučován v 7. - 9. ročníku.
Vzdělávání v hodinách Zdravotní tělesné výchovy směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- seznámili se svým zdravotním oslabením, byli informováni o tom, které cviky jsou pro něj nevhodné
- poznali dostatečné množství nápravných cviků, které eliminují jeho zdravotní oslabení
- dodržovali správné držení těla, správné sezení a stání
- dokázali osvojit využití dovedností v denním režimu, aby chápali prospěšnost denního cvičení pro své zdraví

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří oblastí:

Činnosti a informace podporující korekci zdravotních oslabení
Speciální cvičení
Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti,

které se v jednotlivých hodinách navzájem prolínají a doplňují.

b) Časové vymezení
1 hodina týdně

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje v tělocvičně, na speciálních podložkách.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Zdravotní tělesná výchova jsou realizována průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- seznamujeme žáky s významem a využitím vyrovnávacích cvičení pro jejich zdraví
- učíme žáky provádět cviky správně tak, aby sami poznali chyby u sebe i u jiných
- seznamujeme je s poznatky a organizační činností, které umožňují pochopení cviků
- učíme je znát terminologii osvojovaných pohybových činností, názvy nářadí a náčiní

Kompetence k řešení problémů
- vytváříme u žáků schopnost překonávat počáteční obtíže při cvičení
- vedeme žáky k tomu, aby se zapojovali i do jiných sportovních aktivit
- plánujeme s žáky jak zlepšovat a zdokonalovat své sportovní výkony

Kompetence komunikativní
- učíme žáky používat při komunikaci vhodné termíny osvojovaných pohybových činností
- vedeme je ke komunikaci o sportu a vzájemných souvislostech se zdravým způsobem života

Kompetence sociální a personální
- při cvičení vytváříme dobrou náladu, příjemnou atmosféru
- učíme žáky vzájemné toleranci při hodnocení svých výkonů
- vedeme žáky k ocenění svých sportovních výkonů i výkonů svých spolužáků

Kompetence občanské
- vedeme žáky k zodpovědnému chování tak, aby nedocházelo k situacím, které by poškozovaly jejich zdraví
- vyžadujeme dodržování zásad bezpečného pohybu a chování ve Zdravotní tělesné výchově

Kompetence pracovní
- vytváříme u žáků kladný vztah ke Zdravotní tělesné výchově, sportu a všem pohybovým aktivitám
- učíme je pořádku a hygieně v průběhu a po ukončení pohybových činností
- učíme je správnému držení těla, správnému způsobu sezení a stání
- osvojujeme si s žáky základní techniky vyrovnávacích cvičení

Kompetence digitální
-

Zdravotní tělesná výchova			**Ročník: 7. - 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
Žák: - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Žák: - uvědomuje si své konkrétní zdravotní oslabení - snaží se předcházet zhoršování svého oslabení - pravidelně zařazuje speciální vyrovnávací cvičení v optimálním počtu opakování do svého pohybového režimu - dodržuje pohybový režim - vhodně se obléká a obouvá do ZTV - dodržuje správné držení těla - provádí dechová cvičení - vnímá pocity při cvičení - zaujme základní cvičební polohy - zvládá základní techniku speciálních cvičení - techniku koriguje podle pokynů učitele - orientuje se v souboru speciálních cvičení	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení - základní druhy oslabení, jejich příčiny a důsledky - prevence - pohybový režim - vhodné oblečení a obutí pro ZTV - vědomá kontrola cvičení **Speciální cvičení** - základní cvičební polohy - základní technika cvičení - soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení - nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) Všestranné rozvíjející pohybové činnosti - pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV o	

5.3.13 Finanční gramotnost (FG)

a) Obsahové vymezení
Předmět Finanční gramotnost je vyučován v 7. - 9. ročníku jako povinně volitelný předmět.
Vzdělávání v hodinách Finanční gramotnosti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky k tomu, aby:

- zvládli základy finanční a ekonomické gramotnosti
- seznámili se základními finančními produkty běžnými v tržní ekonomice
- naučili hospodařit s vlastními financemi
- získali poznatky a dovednosti z oblasti fungování tržní ekonomiky pro jejich zapojení do aktivního života

b) Časové vymezení
7. ročník 1 disponibilní hodina
8. ročník 1disponibilní hodina
9. ročník 1 disponibilní hodina

c) Organizační vymezení
Předmět se vyučuje ve třídách s možností zařazení videoprojekce či výukových programů s tématikou jednotlivých učiv, exkurzemi, besedami s odborníky.

d) Průřezová témata
Ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví jsou realizována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

e) Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání
- umožňujeme žákům vhodně realizovat vlastní nápady
- vedeme žáky ke čtení s porozuměním a k aktivnímu vyhledávání informací
- dáváme žákům příležitost prožívat osobní i společné úspěchy

Kompetence k řešení problémů
- aktivně zapojujeme žáky do řešení problémů školy a do přípravy akcí pro žáky, rodiče a širší veřejnost
- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení a k řešení problémů a životních situací
- vedeme žáky k vyhledávání informací z dalších zdrojů úměrně jejich věku

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k všestranné interpersonální komunikaci
- umožňujeme jim vyjádřit své názory a argumentaci k nim
- učíme je naslouchat jiným
- vedeme je k využívání informačních technologií

Kompetence sociální a personální
- podporujeme účelné diskuse žáků ve skupinách a respektování názorů druhých
- snažíme se o dobrou atmosféru ve třídách a o tvorbu pozitivní nálady
- vedeme žáky k vytváření pravidel v různých skupinách a k normě slušného chování
- ovlivňujeme vztahy mezi žáky s cílem vzájemně si pomáhat a naslouchat

Kompetence občanské
- vedeme žáky k občanskému uvědomění
- seznamujeme je s právními principy
- vyžadujeme dodržování školního řádu a pravidel vzájemného soužití
- seznamujeme je se společenským děním u nás i ve světě
- zapojujeme žáky do projektů

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k dodržování bezpečnosti práce
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do oblasti Světa práce

Kompetence digitální
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, ke kritickému posuzování zdrojů, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu v různých formátech, žák cituje zdroje své práce a dodržuje autorský zákon

Finanční gramotnost			**Ročník: 7. – 9.**
Očekávané výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**Učivo**	**Poznámky**
	Žák: - porovnává formy vlastnictví - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví - rozlišuje úlohu výroby, obchodu a služeb - vyloží podstatu fungování tržní ekonomiky	**Majetek, vlastnictví, formy vlastnictví** **Hmotné a duševní vlastnictví** - ochrana vlastnictví **Dělba práce** - úloha výroby, obchodu a služeb - hrubý domácí produkt - finanční instituce **Principy tržního hospodářství** - nabídka, poptávka - trh - podstata fungování trhu tvorba ceny - základní práva spotřebitelů - reklama, slevy	

	- popíše způsoby zacházení s penězi - vysvětlí funkci bank - dodržuje zásady hospodárnosti - popíše způsoby zacházení s majetkem - rozlišuje zdroje příjmů a výdaje rodiny - rozlišuje zdroje příjmů a výdaje státu - uvede příklady dávek a sociálních příspěvků	**Peníze** - funkce a podoby peněz **Formy placení** - bankomaty - platební karty - elektronické bankovnictví **Hospodaření s penězi a majetkem** - inflace - spoření - spotřebitelské úvěry **Způsoby nakládání s volnými prostředky** **Způsoby krytí deficitu** **Rodinný rozpočet** - příjmy a výdaje domácnosti - spotřební koš domácnosti **Státní rozpočet** - koloběh peněz ve státě - význam daní **Sociální příspěvky státu**	

5.4 Předměty speciální pedagogické péče

5.4.1 Rozvoj jazykových dovedností

a) Obsahové vymezení

Předmět speciálně pedagogické péče – rozvoj jazykových dovedností je určen zejména pro žáky se specifickými poruchami učení – dyslexie, dysgrafie, dysortografie a také pro žáky s narušenou komunikační schopností. Do péče jsou zařazováni žáci druhého až pátého ročníku.

Žáci jsou do předmětu zařazeni na základě doporučení školského poradenského zařízení (PPP, SPC). Konkrétní náplní předmětu jsou činnosti, které vedou ke zlepšení jazykových dovedností dle potřeb jednotlivých žáků. Důraz je kladen na rozvoj deficitů dílčích funkcí – zraková percepce, sluchová percepce, orientace v prostoru. Dále na porozumění a aplikaci učiva českého jazyka, rozvoj čtení, čtení s porozuměním, porozumění instrukcím, práci s informacemi. Speciální pedagog uplatňuje aktivizující metody, pracuje s obrázky, texty, interaktivními pomůckami, výukovými softwary. V práci s texty uplatňuje metody RWCT. Metody a formy práce speciální pedagog přizpůsobuje věku, možnostem a schopnostem jednotlivých žáků. Speciální pedagog vede průběžné záznamy poskytované péče

b) Časové vymezení

1 x týdně v rozsahu 45 minut (pokud není v doporučení ŠPZ uvedeno jinak)

c) Organizační vymezení

Předmět je vyučován v kabinetu výchovné poradkyně nebo v logopedické pracovně ve skupinách s maximálním počtem 4 žáků (od prosince 2017 s maximálním počtem 6 žáků).

d) Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopnosti poznávání
- Komunikace
- Psychohygiena
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

e) Klíčové kompetence

Kompetence k učení:
Žák se učí chápat význam mateřského jazyka pro jeho osobní i společenský život, zlepšuje řečový projev a komunikaci, učí se čtení s porozuměním textu, porozumění instrukcím. Osvojené dovednosti uplatňuje při výuce ostatních předmětů, v sebehodnocení. Získává motivaci a pozitivní vztah k učení.

Kompetence komunikativní:
Vychází z rozvoje verbální i neverbální komunikace žáka, z rozvíjení slovní zásoby, formulování vlastní myšlenky, vyjadřování se k daným tématům jasně, stručně a srozumitelně, a to ústní i písemnou formou. Žák se učí vyprávět, diskutovat, hledat vhodné argumenty a umět asertivně reagovat při osvojení si správné komunikační techniky. Nedílnou součástí je naslouchat druhým, porozumět slyšenému, vybírat podstatné informace.

Kompetence k řešení problému:
Cílem je učit žáka samostatně se připravovat, aktivně vyhledávat a zvládat nové situace. Zaměřit se na podpůrné a kompenzační metody při výuce – vytváření si strategií při řešení problému - stanovení si cíle, postupu a vyhodnocení práce, zhodnocení zvolené strategie; příprava tabulek, přehledů učiva.

Kompetence sociální a personální:
Žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence pracovní:
Žák používá správně pomůcky a metodické materiály, dodržuje vymezená pravidla při práci.

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

a) Hodnocení očekávaných školních výstupů žáků v jednotlivých předmětech

Základní východiska

Hodnocení žáků je důležitou a nezbytnou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Uplatňuje se klasifikace (známkou) průběžná a celková, ve výjimečných případech slovní hodnocení. Hodnocení souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace. Žáka hodnotíme tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání, které dosáhl, zejména vzhledem k očekávaným výstupům ŠVP, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku, dále zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupy ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Součástí klasifikace je i sebehodnocení žáků, jejich snaživost a pečlivost, jejich snaha a schopnost posoudit své dosažené výsledky, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy.

Chybu ve výchovně vzdělávacím procesu chápeme jako přirozenou věc, jako důležitý prostředek učení a takto je také posuzována v hodnocení žákových činností.

Velký význam je kladen na pozitivní motivaci, povzbuzení a ocenění každých pokroků, kterých žák dosáhl.

Hodnocení prospěchu a chování žáků se řídí těmito zásadami:

- stanovit jasná, přehledná a srozumitelná kritéria pro hodnocení
- vysvětlit žákům i rodičům základní principy hodnocení
- naučit žáky hodnotit své výkony a umožnit jim účast na hodnotícím procesu
- hodnotit individuální pokrok žáka bez srovnávání s ostatními

Základní pravidla pro použití klasifikace

- při klasifikaci ve vyučovacích předmětech se používá pět klasifikačních stupňů
- při klasifikaci chování se používají tři klasifikační stupně
- klasifikace žáka není ovlivněna hodnocením žákova chování
- klasifikuje se probrané a procvičené učivo a vyučující rovnoměrně a přiměřeně hodnotí a promítá do klasifikace vědomosti, návyky a dovednosti, naučené postupy, samostatnost při řešení problémů, práci s informacemi, úroveň komunikace, tvořivost a kreativitu žáka i jeho pokrok od minulého hodnocení
- hodnotí se a klasifikují různé projevy žáka – ústní, písemné, grafické, pohybové, hudební, a to s ohledem na charakter předmětu i schopnosti a předpoklady žáka
- všechny čtvrtletní písemné práce, shrnující opakování, kontroly a hodnocení dlouhodobých úkolů jsou včas oznámeny, aby žáci měli dostatek času na přípravu
- při výrazné změně (zhoršení) prospěchu jsou ihned informováni zákonní zástupci

b) Hodnocení chování žáků

Při hodnocení chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka, aby opatření k posílení kázně byla účinná a měla pozitivní dopad na chování a další jednání žáka i ostatních spolužáků.

Při klasifikaci chování žáků se používají tři klasifikační stupně.

K motivaci žáků nebo k posílení kázně žáků mohou být udělena výchovná opatření (pochvaly třídního učitele nebo ředitelky školy; napomenutí a důtky třídního učitele nebo ředitelky školy)

6.2 Autoevaluace školy

Hlavním cílem autoevaluace školy je zhodnocení stavu kvality výuky, ověřování kvality školního vzdělávacího programu a všech podmínek, za nichž je realizována výuka.

Struktura vlastního hodnocení školy

- stanovení cílů autoevaluace
- stanovení ukazatelů kvality pro sledované oblasti
- zvolení metod a zdrojů informací
- shrnutí a zpracování získaných informací
- formulace cílů a úkolů k odstranění nedostatků či posílení zjištěných předností

Oblasti a podoblasti vlastního hodnocení školy

Oblasti autoevaluace	Podoblasti autoevaluace	Nástroje autoevaluace
1. Podmínky ke vzdělávání	• lidské zdroje • materiální zdroje • finanční zdroje	• organizace školy • statistika • dokumentace • rozpočet školy
2. Školní vzdělávací program	• charakteristika učících se • školní vzdělávací program • organizace vzdělávacího procesu školy	• individuální vzdělávací plány • tematické plány • srovnávací testy
3. Průběh vzdělávání	• vyučování • učení se žáků	• didaktické testy • analýza žákovských prací • vedení záznamů o výsledcích výuky • využívání učebních pomůcek, učebnic • nabídka volitelných, nepovinných a zájmových útvarů

4. Kultura školy	• podpora žáků školou • spolupráce s rodiči • vzájemné vztahy • výchovné poradenství • práce třídního učitele	• rozhovor • dotazník • pozorování • plán výchovného poradenství • přehled vycházejících žáků
5. Řízení školy	• plánování • organizace školy • vedení lidí • kontrola	• analýza dokumentace • roční plán školy • měsíční plány školy • porady měsíční, čtvrtletní • hospitační činnost
6. Zajišťování kvality školy	• plánování vlastního hodnocení školy • provádění vlastního hodnocení školy	• zpráva o vlastním hodnocení školy • výroční zpráva
7. Výsledky vzdělávání	• zjišťování výsledků vzdělávání • hodnocení výsledků vzdělávání • další výsledky vzdělávání	• didaktické testy • srovnávací testy • umístění žáků v mimoškolních soutěžích a olympiádách • prezentace školy na veřejnosti
8. Výsledky práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	• celkové hodnocení využívání lidských zdrojů • celkové hodnocení využívání materiálních zdrojů • celkové hodnocení využívání finančních zdrojů • dopad vlastního hodnocení školy	